

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել կյուրը զանկաջած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա կյուրը ստեղծելու համար երբ

You are free to:

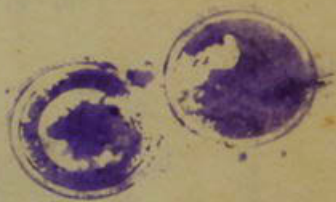
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

15

Գ Ի Բ Գ

ՍԱԳՄՈՍԸՅ

Գ Ը Ի Թ Ի

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ

—
1856

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

110
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏ. ՊԱՏՄԱՆԻ
ԲՆԱԳՐԱԿԱՆ 20337

Զհաց երկնից եւս նոցա • Ղհաց հրէշտակաց
կերան մարդիկ •

Գ Ի Ր Վ

ՍԱՆՄՈՍԱՅ ԴԱԻԹԻ

ՍԱՆՄՈՍ Ա

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խոր-
հուրդս ամբարշտաց . 'ի ճանապարհի
մեղաւորաց նա ոչ եկաց , և յաթոռս
ժանախց նա ոչ նստաւ :

Եւ յորէնս տեառն են կամք նորա , և
յորէնս նորա խորհեցի նա 'ի տուէ և
'ի գիշերի . և եղիցի նա որպէս ծառ ,
որ տնկեալ է 'ի գնացս ջուրց :

Ար զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ , և
տերեւ նորա մի թափեցի . և զամե-
նայն զոր ինչ արացէ , յաջողեցի նմա :

Աչ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այս-
պէս . այլ որպէս հողմ զփռչի , զի հոսէ
'ի վերայ երեսաց երկրի :

Ս անն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք 'ի դատաստան, և ոչ մեղաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց :

Ք անզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդարոց . ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

Տունք ՚ի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Բ

Լ Էրնափեր 'ի հեբրայեցոց . երկոքին սոքա ընդ թի համար են :

Լ Էր խռովեցան հեթանոսք , և ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս :

Յ անդիման եղեն թագաւորք երկրի , և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին վասն տեառն և վասն օժեւոյ նորա :

Խ զեցուք զկասպանս նոցա , և ընկեացուք 'ի մէնջ զլուծ նոցա :

Բ անակեալն յերկինս ծիծաղեացի զնոքք . և տէր արհամարհեցէ զնոսա :

Յ այնժամ խօսեացի ընդ նոսա բարկութեամբ իւրով , և սրտամոռութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա :

Ե ս կացի թագաւոր 'ի նմանէ , 'ի վերայ լերին սիոնի սրբոյ նորա , 'ի պատմել ինձ զհրամանս տեառն :

Տ էր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և

ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն, և տաց քեզ զՏեժա-
նոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանու-
թիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :
Հովուեսցես զնոսա դաւազանաւ եր-
կաթեաւ, և որպէս զանօթ բրտի փըշ-
րեսցես զնոսա :

Ըրդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք .
և խրատեցարուք ամենէքեան, ոյք դա-
տիք զերկիր :

Նառայեցէք տեառն երկիւղիւ, և ցըն-
ծացէք առաջի նորա դողութեամբ :

Բնկալարուք զխրատ նորա, զի մի բար-
կասցի տէր . և կորնչիցիք 'ի ճանապար-
հացն արդարութեան :

Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի բար-
կութիւն նորա .

Երանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են
'ի տէր :

Տունք ժո՛ղ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Գ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակի՛ զի լա-
խուցեալ էր նա յերեսաց աբիսողոմայ
որդաոյ իւրոյ :

Տէր զի՛ բազում եղեն նեղիցք իմ, և
բազումք յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ՝ թէ
չիք փրկու թիւն սորա առ անձ իւր :

Այլ դու տէր օգնական իմ ես , փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի ,
և լուաւ ինձ՝ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ . զարթեայ՝
և տէր ընդունելի իմ է :

Այ երկեայց ես ՚ի բիւրուց զօրաց նոցա ,
ոչք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ
պահէին զիս :

Աքի տէր և փրկեա զիս անձ իմ . զի դու
հարեր զամենեւեան , ոչք էին ընդ իս
թնամու թեամք ՚ի տարասարտուց . և
զատամունս մեղաւորաց փշրեացես :

Տեառն է փրկու թիւն . ՚ի վերայ ժողո-
վրդեան քոյ օրհնու թիւն քո :

Տունք Ե՛ր Գորդայս Ի՛ն :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Դ

Ի հարարած օրհնո-նէ . սաղմոս երգոյ ՚ի
Դաւիթ :

Ի կարդալ իմում լուար ինձ անձ ըստ ար-
դարու թեան . ՚ի նեղու թեան ինձ ան-
դորր արարեր . ողորմեա ինձ և լուր աղօ-
թից իմոյ :

Արդեք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խըս-

տասիրտք . ընդէր սիրէք զնանրու թիւն ,
 և խնդրէք զստու թիւն :

Ճաներուք զի սքանչելիս արար տէր
 սրբոյ իւրում . և տէր լուսցէ ինձ 'ի
 կարգալ իմում առ նա :

Քարկանայք և մի մեղանչէք . զոր ինչ
 ատէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր
 զղջացարուք :

Մատուցէք պատարագ արդարու թեանս ,
 և յուսացարուք 'ի տէր :

Քաղումք ասէին , թէ ո՞ ցուցցէ մեզ
 զբարու թիւն տեսանս . նշանեցաւ առ
 մեզ լոյս երեսաց քոց . և ետուր ուրա-
 խու թիւն սրտից մերոց :

Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ՝ ձիթոյ իւ-
 րեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջե-
 ցուք և զարթիցուք . զի դու տէր միայն
 առանձին յուսով քո բնակեցուցեր ըզ-
 մեզ :

Տունք շ :

ՍԱՂՄՈՍ Ե

Ի հասարած Հասն Վիճակէլոցն . սաղմոս 'ի
 դաւիթ :

Քանից իմոց ունկն գիր տէր , և 'ի միտ
 առ զաղաղակ իմ :

Վայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թաղա-
ւոր իմ և անձ իմ:

Եւս գբեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս
լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս
սրատրաստ եղէց յանդիման լինել առ-
քեզ:

Այ թէ դու անձ կամիս զանօրէնութիւն.
և ոչ բնակին առ քեզ չարք, և անօ-
րէնք մի բնակեացեն առաջի աչաց քոց:
Մտեցեր զայնոսիկ, որ գործեն զանօ-
րէնութիւն. կորուսանես զամենեւեան
ոյք խօսին սուտ:

Օայր արիւնահեզ և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու տէր. այլ ես ըստ բազում
ողորմութեան քում մտից 'ի տուն քո,
և երկիր սրագից 'ի տաճար սուրբ քո
երկիրդիւ քո:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ
արա առաջի իմ գճանապարհս քո:

Օի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմար-
տութիւն. և սիրտք նոցա նանրեալ են:

Արպէս գերեզման բաց է կոկորդ նոյ. և
լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:

Վաստեա զնոսա անձ՝ զի անկցին 'ի խոր-
հրդոց իւրեանց. ըստ բազում ամբա-
րըշտութեան նոցա մերթեա զնոսա, զի
զառնացուցին գբեզ:

Աւրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են ՚ի քեզ . յաւիտեան յնձասցեն .

և բնակեցցես դու ՚ի նոսա :

Պարծեացին ՚ի քեզ սիրելիք անուան քո , զի օրհնեցցես դու զարդարն . տէր ոնկ զինու հաճութիւն քո սրակեցեր զնոսա :

Տաճք Ժք :

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի հարարած ընդ օրհնութիւն շաան ուրեւոր .
դաց . սաղմոս ՚ի դաստիլ :

Տէր մի սրտմտութիւն քոյ յանդիմաներ զիս , և մի բարկութիւն քոյ խրատեր զիս : Աղօրմեա ինձ տէր , զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա զանձն իմ զի խառլեցան ոսկերք իմ :

Լնձն իմ յոյժ խառլեցաւ . և դու տէր մինչև յերբ :

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ . կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչ որ է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ , կամ ՚ի դժոխս խոտտովան առնի առ քեզ :

Սաստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում . լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ , և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խառվեցաւ 'ի սրտմտու թէնէ ակն իմ .
 և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թըշ-
 նամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան , ոչք
 գործէք զանօրէնու թիւն :

Եւ աւ տէր ձայնի լարոյ իմոյ . լուաւ
 տէր աղօթից իմոց , և տէր զինգրուածս
 իմ ընկալաւ :

Մաշեցան և խառվեցան յոյժ ամե-
 նայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս և
 ամաշեցան յոյժ վաղվաղակի և խոս-
 վեցին :

Տունք Ժ : Գորդայս Է :

ՍԱՂՄՈՍ Է

Սաղմոս 'ի դաւիթ . զոր ասաց քնն Վան Բա-
 նին բռնեաց որդւոյ յեփնայ :

Տէր անձ իմ 'ի քեզ յուսացայ , փրկ-
 կեա զիս և , յամենայն հալածչաց իմոց
 ապրեցո զիս :

Վաղէ երբէք յափշտակիցէ որպէս ա-
 սիւծ զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ ,
 և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր անձ իմ թէ արարի զայս , և թէ
 իցեն անօրէնու թիւնք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոչք հա-
 տուցին ինձ չար . անկեացյ և ես 'ի

Թ չնամեաց իմոց ընդունայն :
 Տողածեացէ ապա Թ չնամին զանձն իմ .
 Տասցէ և կոխեացէ յերկիր զկեանս իմ ,
 և զփառս իմ 'ի Տող բնակեցուցէ :

Ըրի տէր բարեալ Թեամբ քով , և բարձր
 լեր 'ի ստրառել Թ չնամեաց իմոց :

Օ արթիր տէր անձ իմ 'ի Տրամանս քո
 զոր սրտու իրեցեր , և ժողովք ժողովք քո
 զոց շուրջ և զիցին զքե :

Ա ան աշտրիկ 'ի բարձունս զարձ տէր .
 և տէր գատի զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ ան քո ըստ արդարու Թե
 իմում , ըստ ամբժուէ իմում 'որ յիս :

Աստարեացին չարիք 'ի վերայ մեզաւո-
 րաց , և յաջողեցես դու արդարոյն :

Ար քննէ զսիրտս և զերիկամունս ան
 արդար . յիրաւի է օգնու Թ իւն ինձ յայ

որ սպրեցուցանէ զայնստիկ ոյք ուղիղ
 են սրտիւք :

Ըստուած դատաւոր արդար՝ Տգօր և եր-
 կայնամիտ , որ ոչ անէ զբարեալ Թ իւն իւր

զօրհանապաղ :

Ըստ Թէ ոչ դառնայք ան նա , զսուր
 իւր սրեալ է և զաղէղն իւր լարեալ .

'ի նմա սրտորաստեալ է զանօթս մա-
 Տու , և զնեաս իւր սպրեցելովք է գոր-
 ծեալ :

Մտաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն .
 յղացաւ զցաւս , և ծնաւ զանիրաւութի :
 Գուքն զոր փորեաց և սկզբեաց , 'ի
 նոյն անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր և գոր-
 ծեաց :

Ղարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա . և 'ի
 վերայ զագաթան նորա անօրէնութիւնք
 իւր իջցեն :

Խոստովան եղէց տեառն ըստ արդարու-
 թեան նորա . սաղմոս ասացից անուան
 տեառն բարձրելոյ :

Տունք թէ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը

Ի հարարած 'ի վերայ հնչանայն . սաղմոս
 'ի դաւիթ :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն
 քո 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելութիւն քո 'ի
 վերոյ քան զերկինս . 'ի բերանոց ման-
 կանց տղայոց ստընդիեցաց հաստատե-
 ցեր զօրհնութիւն :

Սասն թնամեաց քոց տէր , զի եղծցի
 թնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց ,
 զլուսին և զաստեղս՝ զորս դու հաստա-
 տեցեր :

Ո՛վ է մարդ , զի յիշես դու զնա . կամ
որդի մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես դու
նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո . փառօք և պատուով
պսակեցեր զնա , և կացուցեր զնա 'ի
վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Օ՛ ամ ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներքոյ
ոտից նր , զխաշն և զարջառ և զամ ինչ :
Եւս և զերէ վայրի , զթռչունս երկնից ,
և զձիունս ծովու՝ որ շրջին ընդ շաւիղս
ծովու :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն քո
յամենայն երկրի :

Տունք թ : Գորգայս ի՛նչ :

ՍԱՂՄՈՍ Թ

Ի կարարած . լսան Գաղտնեացն որդւոյ :

Գոհացայց զքէն տէր բօլորով սրտիւ
խնով . պատմեցից զամ սքանչելիս քո :

Ուրախ եղէց և ցնծացայց 'ի քեզ . սաղ
մնս ասացից անուան քում բարձրեալ :

Ի դառնալ յետս թշնամեաց խնոց ,
տկարասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

Երարեր զդատաստանս իմ և զիրա
ւունս . նստար յաթոս՝ դատաւոր ար
գորու թեան :

Սաստեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեաւ
ամբարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր
յաւիտեանս յաւիտենից . և թշնամւոյն
զէն սրակասեաց մինչ իսպառ :

Օքաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ յի-
շատակ նոցա ազազակաւ :

Ըստուած կայ և մնայ յաւիտեան . սբատ-
րաստ արար զաթոռ իւր 'ի դասաս-
տանի :

Ինքն դատի զաշխարհս արդարութիւն ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Եղև տէր ասրաւէն անանկի , օզնական
'ի նեղութեան 'ի դէպ ժամանակի :

Յուսասցին 'ի քեզ ամենեքեան՝ ոյք
գիտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես զայ-
նոսիկ , սրբ խնդրեն զքեզ տէր :

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն
է 'ի սիոն . սպատմեցէք 'ի հեթանոսս
զգործս նորա :

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց , և ոչ
մոռացաւ տէր զաղօթս տնանկաց :

Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնարհու-
թիւն իմ՝ ի թշնամեաց իմոց . ո՞ր բարձր
արարեր զիս 'ի դրանց 'ի մահուանէ :

Որպէս սպատմեցից զամենայն օրհնու-
թիւնս քո 'ի դրունս դստեր սիոնի , և
ցնծացայց 'ի փրկութեան քում :

Բնկան հեթանոսք յապականութեան
 իւրեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ
 զոր թագուցին , առցէ զոտս նոցա :

Ճանաչի տէր յառնել զդատաստանս
 իւր . և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կա-
 սկեսցին մեղաւորք :

Գարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դը-
 ժոխս . և ամենայն հեթանոսք որք մո-
 ռայան զսօժ :

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքատն .
 համբերութիւն տնանկաց մի կորիցէ իս-
 պառ :

Ըրի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . դատես-
 ցին հեթանոսք առաջի քո :

Աացո տէր օրէնսդիր ՚ի վերայ նոցա . և
 ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

Բնդէր տէր՝ կացեր ՚ի հեռաստանէ .
 անտես արարեր ՚ի դէպ նեղութեան
 ժամանակի :

Յամբարտաւանել ամբարշտի՝ այրի
 աղքատն . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւ-
 րեանց , զոր և խորհեցան :

Օ ՚ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն
 անձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա գովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զսօժ ,
 ըստ բազում բարկութեան իւրում , թէ
 ոչ խնդրի :

Այ է անձ առաջի աչաց նորա . պիղծ
են ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :
Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա .
'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իւրոց
տիրեսցէ :

Եւսաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասանե-
ցայց ազգէ յազգ առանց չարի :

Ենիծիւք և դառնու թեամբ և նենգու-
թեամբ լի է բերան նորա , և 'ի ներքոյ
լեզուի նորա ցաւք և վաստակք :

Ստի դարանեալ ընդ մեծամեծս 'ի
գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն :

Եւք նորա 'ի տնանկս հային . դարանի
'ի գաղտնիս որպէս զաիւծ 'ի մորուջ
իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքատն . յա-
փրշտակել զաղքատն , և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա .
խոնարհեցի և անկցի 'ի տիրել իւրում
'ի վերայ տնանկաց :

Օ ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա-
ցաւ անձ . դարձոց զերեսս իւր , զի մի
տեսցէ իսպառ :

Երի տէր անձ իմ . բարձր եղիցի ձեռն
քո , և մի մոռանար զտնանկս :

Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն զանձ .
զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի :

Տեաննես դու զնա 'ի ցաւս, և 'ի սրբա-
մտութիս հայիս. 'ի քեզ թողեալէ աղ-
քատն, և որբոյն դու ես օգնականս:

Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի և
չարի. խնդրեսցին մեղք նորա, և նա մի
դոցի:

Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտե-
նից. կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նր:
Օ ցանկութիւն տնանկաց լուաւ տէր.
'ի պատրաստութի սրտից նոցա հայե-
ցաւ ունին քո:

Դատ առնել որբոյն և տնանկի, զի մի
ևս յաւելուցու մարդ 'ի մեծաբանել
իւրում 'ի վերայ երեսաց երկրի:

Տունք Խ:

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

Ի կապարած. սաղմոս 'ի դաւիթ:

Ի տէր յուսացայ. ոնց ասիցէք ցանձն
իմ, փոփոխեաց 'ի լերինս ոնց ճնձղուկ:
Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց. պատրաստ արարին
զնեսս 'ի կապարած, ձգել ընդ խաւար
այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Օ ի զոր դուն շինեցեր, նորա աւերե-
ցին. իսկ արգարն զի արցալ իւրոյն:

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում, տէր

110

Handwritten text and a library stamp at the bottom of the page, including the word 'ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ' and other illegible characters.

յերկինս յաթոս իւրում :

Ըջք նորա 'ի տնանկս հային , արտեա-
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :
Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն .
որ սիրէ զմեղս , ատեայ զանձն իւր :
Տեղասցէ 'ի վերայ մեղաւորաց որո-
գայթ ' հուր և ծծումք . այս մրրիկ' բա-
ժին բաժակի նոցա :

Ըրդար է տէր և զարդարութիւն սիրէ .
զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Տունք ք :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԱ

Ի հապարած 'ի վր ուրեւորդին . սաղմոս 'ի
Դաւիթ :

Ըպրեցո զիս տօր , զի նուաղեաց սուրբ .
նուաղեցին ճշմարտութիւնք յորդուոց 'ի
մարդկանէ :

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում . շրթամբք նենդաւորօք սրտէ 'ի
սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նեն-
գաւորս և զլէզուս մեծաբանս :

Սք ասացին , զլէզուս մեր մեծս ա-
րասցուք . շրթունք մեր առ մեզ են ,
և արդ մեր ուլ է տէր :

Սան տառապանաց աղքատին և

Հեծութեան սնանկին , այժմ յարեայց
ասէ տէր . եդից զփրկութիւն իմ , և

Համարձակեցայց 'ի նոսա :

Բանք տն էն բանք սբ , որպէս զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբեալ

և պարզեալ եօթնպատիկ 'ի հողոյ :

Ղու տէր պահեցեր զմեզ , և ապրեցու
ցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յա-
ւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութեան քում մեծ արասցես դու
զորդիս մարդկան :

Տունք շ :

ՍԱՆՄՈՍ ԺԲ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Մինչև յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իս-
պառ . մինչև յերբ դարձուցանես զե-
րեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի
վր իմ . նայեա և լուր ինձ տր տձ իմ :

Դոս տուր տէր աչաց իմոց , զի մի եր-
բէք ննջեցից 'ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն , թէ
ես սասանեցայց :

Եւ յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ,
 ցնծացաւ սիրտ իմ՝ ի փրկութեան քում.
 օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ:

Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ.

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դատիւ:

Եւ սաց անզգամն 'ի սրտի իւրում, [Թէ
 ոչ գոյ ամ:

Եւ պահանեցան և սղծեցան յանօրէնութեան
 իւրեանց . և ոչ որ է՝ որ առնէ ըզբաղցրութիւն:

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
 մարդկան, տեսանել [Թէ իցէ՞ որ իմաստուն,
 որ խնդրիցէ զամ:

Եւ մեներեան խոտորեցան 'ի միասին և
 անսխտանացան:

Ոչ որ է որ առնէ զբաղցրութիւն . և չէ
 որ մինչև 'ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամեներեան, որք
 դործեն զանօրէնութիւն:

Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
 կերակուր հացի, և առ տէր ոչ կարգապին:

Եւ նդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ երկիւղ .
 զի տէր է յազգս արդարոց:

Օ խորհուրդ աղքատի յամօթ արարին .
 զի տէր է յոյս նորա:

Ո՞ տացէ՛ ՚ի սիոնէ՛ զփրկու[թիւն խրայէ-
լի . ՚ի դարձուցանել տեառն զգերու[թիւն
ժողովրդեան իւրոյ . ցնծացէ՛ յակովբ
և ուրախ եղիցի խրայէլ :

Տունք թ : Գորդայս լէ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

Ի՛ հարարած . սաղճոս ՚ի դատիւն :

Տէր ո՞վ կացցէ՛ ՚ի խորանի քում, կամ
ո՞վ բնակեացէ՛ ՚ի լեառն սուրբ քո :

Ար գնայ անբիծ՝ գործէ՛ զարդարու[թիւն,
խօսի զճշմարտու[թիւն ՚ի սրտի իւրում :

Ար ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով,
և չար ընկերի իւրում ոչ արար :

Մախատինս ՚ի մերձաւորաց ոչ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարա-
գործն :

Օ երկիւղածս տեառն փառաւոր առնէ,
որ երգնու ընկերի իւրում, և ոչ ստէ :

Օ արծաթ իւր ՚ի վարձու ոչ տայ, և
կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու .
որ զայս արասցէ, նա մի սասանեացի
յաւիտեան :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Յարչանագիր 'ի դատի :

Պահեա զիս անձ իմ, զի ես 'ի քեզ յուսացայ . ասացի տեառն , ակեր իմ ես դու ,
 և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են :

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում . սքանչելի արարեր զանձ կամս իմ 'ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա .
 յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին :

Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց . և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բաժակի իմոյ դու ես , որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս . և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ :

(ԵՏ 'նեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս , մինչև 'ի գիշերի և սխրատեցին զիս երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ . զի է ընդ աջմէ իմ մէ , զի մի սասանեցայց :

Վասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ , և ցնծացաւ լեզու իմ , և ս և մարմինս իմ բնակեսցէ յուսով :

Օր ոչ թողցես զանձն իմ՝ ի դժոխս ,
 և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զա-
 պականութիւնս :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց ,
 լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց
 քոց՝ ի քաղցրութենէ վայելչութեան
 աջոյ քո մինչև իսպառ :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Լ՛շօ՛ւք՝ է Դաւիթ :

Ուր տէր արդարութեան , և նայեա
 ՚ի իննդրուածս իմ . ունին դիր աղօթից
 իմոց , զի ոչ շրթամբք նենգաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցին , և
 աչք իմ տեսցեն զուղղութիւնս :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր ՚ի
 դիշերի . փորձեցեր զիս , և ոչ գտաւ
 յիս անիրաւութիւնս :

Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս սր-
 դւոց մարդկան . վասն բանից շրթանց
 քոց ես պահեցի զճանապարհս իսխ-
 արս :

Հաստատեա զչաւիղս իմ՝ ի ճանա-
 պարհի քում , զի մի գայթակղեցին
 գնացք իմ :

Ես առ քեզ տէր կարդացի , զի լուար

ինձ անձ . խոնարհեցո առ իս զուսկն քո ,
 և լուր բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո .
 ո՞ք փրկես զայնտսիկ , ոչք յուսացեալ են
 ՚ի քեզ՝ յայնցանէ , ոչք հակառակ կան
 աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիբ ական . ընդ
 հովանեալ թւոց քոց ծածկեսցես զիս
 յերեսաց ամբարշտաց , ոչք տառապե-
 ցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին , և ՚ի
 ձարպս իւրեանց արգելին . և բերանք
 նոցա խօսեցան զամբարտաւանութի :

Սերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
 պատեցան զինև . ուշ եղին խոնարհե-
 ցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
 պատրաստի յորս , և որպէս կորիւն ա-
 ռիւծու զի նստի դարանեալ :

Ըբի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափանեա
 զնոսա . փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց ,
 ՚ի սրոյ և ՚ի ձեռաց թշնամւոյն :

Տէր կորո զնոսա յերկրէ . բաժանեա և
 խափանեա զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց :

Վաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա .
 յադեցան կերակրովք , և թողին զմնա-
 ցուածս տղայոց իւրեանց :

Ես արդարութեւն երևեցայց երեսաց
քոց . յազեցայց յերևել փառաց քոց :

Տունք թէ : Գորզայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ

Ի հասարած 'ի վերայ պատերազմող նահապաւ
նի ծառային պէտան դաւելի . զոր խօսեցաւ
ընդ պէտան զբանս օրհնութեան , յառաջը
րոմ իրկեաց զնա պէր 'ի Յեռաց ամենայն լեզ
նամեաց , եւ 'ի Յեռաց սառաղայ . եւ սաւ .

Սիրեցից զբեզ տէր զօրութիւն իմ ,
տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և փրկ
կիչ իմ :

Եստուած օգնական իմ , և ես յուսամ
'ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան
իմոց ընդունելի իմէ :

() Երհնելով կարգացից առ տէր , և 'ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինս երկունք մահու . և
ուղիք անօրէնուէ խառվեցուցին զիս :

Սիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որողայթք մահու :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար
գացի , և առ անձ իմ աղաղակեցի :

Եւ առ ինձ 'ի տաճարէ սրբոց իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ
առաջի նորա , մտցէ յականջս նորա :

Խոսովեցաւ և դողաց երկիր, և հիմունք
լերանց սասանեցան և խոսովեցան, զի
բարկացաւ 'ի վերայ նոցա ամ :

Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա, և հուր
յերեսաց նորա բորբորեցաւ, և փայլա-
տակունք հատան 'ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ, և մեդ 'ի
ներքոյ օտից նորա :

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ . սլացաւ նա
'ի թևս հողմոց :

Եւ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
ջուրք մինչև յամպս օդոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա,
ամպք անցուցին զկարկուտ, և զկայ-
ծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից, և բարձրեալն
էտ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայ-
ծակունս հուր :

Ընարեաց զնետս իւր և ցրուեաց զնոսա .
յաճախեաց զփայլատակունս իւր, և
խոսովեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբերք ջուրց, և յայտնե-
ցան հիմունք աշխարհի :

Ի սաստէ բումմէ տէր, և 'ի շնչել հո-
գւոյ բարկութեան քո :

Ընարեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ

զիս . ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց .
 Փրկեացէ զիս տէր 'ի թշնամեաց խնոց
 հզօրաց , և յատելեաց խնոց զի հզօր
 եղեն քան զիս :

Սամանեցին ինձ յաւուր չարչարա-
 նաց խնոց . եղև տէր հզօրիչ իմ , և եհան
 զիս յանդորր . և փրկեացէ զիս տէր , զի
 կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարու-
 թեան իմում , ըստ ամբժու թեան իմում
 հատուցէ ինձ :

Ես սրահեցից զճանապարհս տեառն , և
 ոչ ամբարշտեցայց յայ խմիկ :

Մեհայն իրաւունք նորա առաջի իմ են .
 և զարդարութիւն իւր ոչ 'ի բացէ արար
 յինէն :

Եղէց և ես ամբիժ ընդ նմա . և զգու-
 շացայց յանօրէնութենէ խմիկ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան
 իմում , ըստ սրբութեան ձեռաց խնոց
 առաջի աչաց իւրոց :

Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս , ընդ առն
 ամբժի ամբիժ եղիցիս , ընդ ընտրեալն
 ընտրեալ եղիցիս , և զթիւրսն կործա-
 նեացես :

Կու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցա-
 նես . և զաչս ամբարտաւանից դու խո-
 նարհեցուցանես :

Պու լուսաւոր առնես զձրագ իմ տէր .
 Կ՛մծ իմ , լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :

Ք և փրկեցայց 'ի փորձութենէ . աստու-
 ծով իմով անցից ընդ պարիսպս :

Լստուած իմ , անբիծ են ճանապարհք
 նորա . և բանք տն ընտրեալ են . և ասա-
 լէն ամենեցուն որք յուսան 'ի նա :

Ս ասն զի ո՛վ է Կ՛մծ բաց 'ի տեառնէ ,
 կամ ո՛վ է Կ՛մծ բաց յայ մերմէ :

Լստուած , որ զգեցուցեր ինձ զօրութի ,
 և եղիր յամբժութէ զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջե-
 բուի . և 'ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Ուտուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և
 արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն

հաստ , և ետուր ինձ զպաշտպանու-
 թիւն փրկութեան քոյ :

Լք քո ընկալաւ զիս , և խրատ քո կանգ-
 նեաց զիս խսպառ , և խրատ քո ուտուցէ

զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ
 իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հարածեցից զթշնամիս իմ և հասից
 նոցա . և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ՝ մինչև

սպառեցից զնոսա :

Վեղեցից զնոսա , և այլ մի կարասցեն
 կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց :

Օգեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պատե-
րազմի . զյարուցեալսն 'ի վերայ իմ'
նեքքոյ իմ արարեր :

Օթնամիս իմ հալածականս արարեր ,
և զատելիս իմ սատակեցեր :

Ըղաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր
զնոսա . կարգացին առ տէր , և ոչ լուաւ
նոցա :

Մանրեցից զնոսա ոնկ փոշի առաջի հող-
մոյ . և ոնկ կաւ գռեհաց կոխեցից զնս :
Փրկեսցէ զիս տէր 'ի հակառակութենէ
Ժողովրդոյ , և կացուսցէ զիս գլուխ
հեթանոսաց :

Ժողովուրդ զօր ոչ գիտէի , ծառայեաց
ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

Արդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի շա-
ղաց իւրեանց :

Կենդանի է տէր և օրհնեալ է անձ . և
բարձր եղիցի անձ փրկութեան իմոյ :

Ըստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ , և
հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե :

Փրկիչ իմ 'ի թնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց . յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի
վերայ իմ , բարձր արարեր զիս , և յառնէ
անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Սասն այսորիկ խոստովանէ ինչ քեզ

'ի հեթանոսս , և անուան քում սաղ-
մոս ասացից :

Սեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի
նորա . առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ
նորա ընդ դաւթի , և ընդ զաւակի նորա
ազգէ մինչև յազգ :

Տունք ճ :

Կանոն Գորդայս է : Սաղմոս Ժէ :

Տունս մըք :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԻՍՐԱՅԷԼԻ

ԵԼԻ Ժէ :

() Րհնեսցուք զտէր , զի փառօք է փա-
ռաւորեալ :

Օ հեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով .
օգնական ընդունելի իմ տէր , և եղև
ինձ 'ի փրկութիւնս :

Սա է իմ անձ , և փառաւօք առնեմ զսա .
անձ հօր իմոյ , և բարձր արարից զսա .
Տէր խորտակէ զպատերազմունս . և տէր
է անուն նորա :

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպառա-
զինաց , զկառս և զերիվարս և զամե-
նայն զօրութիւն փարաւոնի ընկէց 'ի
ծով :

Նով ծածկեաց զնոսա . ընկլան յան-
դունդս խորոց իբրև զվէմս :

Ը քո տէր՝ փառաւորեալ է զօրու-
թեամբ իւրով . և աջ քո տէր՝ խորտա-
կեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրե-
ցեր զհակառակօրդս քո . առաքեցեր ըզ-
բարկութիւն սրտմտութեան քոյ , և ե-
կեր զնոսա որպէս զեղէզն :

Հողւով զօրութեան սրտմտութեան
քո սլատառեցան ջուրք . դիզան կացին
որպէս սլարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն .
և սլաղեցան դիզան ալիք ջուրցն՝ ի մէջ
ծովուն :

Եսաց թշնամին . ասէ , հալածեցից հա-
սից հարից . բաժանեցից զաւարն , և
լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ և
բարձրասցի ՚ի վերայ նոցա աջ իմ :

Առաքեցեր զհողմն քո , և ծածկեաց
զնոսա ծով . ընկղմեցան , և իջին որպէս
կապար ՚ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞նման է քեզ յաճս տէր , կամ ո՞վ
նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ ՚ի սուրբս :

Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես ըզ-
նչանս և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն
քո , և եկուլ զնոսա երկիր :

Բռաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :

Միսիժարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով'ի բանակետղ սրբութեան քո . լուան ազգք և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչան փղշտացոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք եդովմայ և իշխանք մովաբացոց :

Կալաւ զնոսա դողումն . հալեցան ամենայն բնակիչք քանանացոց :

Ընկցի'ի վերայ նոցա ահ և դողումն . և 'ի զօրութենէ բազկի քո քարասցին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդքո տէր, մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ տնկեսցես զնոսա 'ի լերին ժառանգութեան քոյ, 'ի պատրաստութիւն բնակութեան ժառանգութեան քոյ :

Օր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստացար սրբութեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո . տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, և ևս :

Օի եմուտ փարաւոն կառօք և երիվարօք և ընտիր սպառազինօք 'ի մէջ ծովուն :

Լու էաճ 'ի վերայ նորա տէր զջուրս ծովուն . և որդիքն իտրայէլի գնացին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Քսէ խմ ան, և փառաւոր առնեմ
զսա . ան Տօր խմոյ , և բարձր արարից
զսա :

Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ ա-
նարատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խա-
չի քոյ սպատուականի , տէր ընկալ զա-
զաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթք Արանեալ և Վերև
հանոնայն :

Վասն 'ի վերուստ խաղաղուն և փր-
կուն անձանց մերոց զոր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա :

Վասն լեւի լինելոյ ան ան ձայնի աղա-
չանաց մերոց , զոր աղա :

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ ան 'ի
վերայ մեղաց մերոց , զոր :

Վասն թողլոյ մեզ զան յանցանս մեր
զկամայ և զակամայ , զոր :

Վասն զի մի ընդ խոտանսն գտանի
ցինք յաւուրն սպասասխանատու թէ ,
զոր :

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ որք

Ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի ք՞մ նրն-
ջեցին, զի՞որ :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ զի՞որ :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս տնն այ ա-
մենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տր անձ մեր ըստ մեծի
ողորմութե քում. ասասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր-
մեա :

Եւ զի՞որ :

Տէր տունջեան և գոյացուցիչ գիշե-
րոյ, որ արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բա-
րեգործութեան 'ի փրկութիւն անձանց
մերոց, և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ տկա-
րացեալ բնութեան մերոյ : Եւսկ այժմ
զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր
յօրհնաբանութիւն ասաւոր և փառա-
ւորեալ անուանդ քում սրբոյ : Եւսկալ և
այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք
'ի նոյն սաշտօն քո կանխել միշտ, և նո-
վին կանոնիւս անգաղար փառատօրել
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն ,
 Լստուծոյ երկիր սպազեացուք :

Օքեզ , որ յամենայնի դժած և մարդա-
 սէր տէրդ ես , աղաչեմք հանապազ , զի
 զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ 'ի
 կարգի կրօնաւորութեան մերում : Թե-
 թեացո տէր՝ զքաղցր լուծ քո՝ զոր եղեր
 'ի վերայ մեր . զի կարասցուք կալ 'ի սա-
 տուիրանի քում , և զհաճոյսն առնել ա-
 ռաջի քո յամենայն ժամ 'ի տուէ և 'ի
 գիշերի : Հրեշտակային երգակցութիւն
 զքեզ օրհնել , զքեզ գովել , և քեզ գո-
 հութիւն և փառս մատուցանել ամե-
 նազօր տէրութեանդ այժմ և միշտ և
 յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Սաղմանք :

Սաղմանսիւք և օրհնութեամբ և երգօք
 հոգևորօք անդադար փառաւորեմք ըզ-
 հայր և զորդի և զսբ հոգիդ այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

() օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :

Հայր մեր որ :

Արդեւ զի քաղցր են 'ի բիմս իմ բանիք քո
բան զմեզ քերանայ խնայ:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Երկինք պատմեն զփառս ւնյ , և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն :

() ր աւուր բղխէ զբան . և զիշեր զիշերի ցուցանէ զգիտութիւն :

Աչ են բանք և ոչ են խօսք , որոց ոչ լին ձայնք նոցա :

Բնդ ւնձ երկիր ել բարբառ նոցա , մինչև 'ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Յարևու եհար զխորան իւր . և ինքն որպէս փեայ զի ելանէ յառագաստի իւրմէ . և ցնծայ նա որպէս սկայ յընթանալ զձանապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա . և հանգիստ նորա մինչև 'ի ծագս նորուն . և ոչ որ իցէ , որ թագիցէ 'ի տապոյ նորա :

() րէնք տեաան ամբիծ են , և դարձուցանեն զհոգիս . վկայութիւն ւնն հաւա-

տարիս, և իմաստուն ւանէ զտղայս :
Մըզարու թիւն տն ուղիղ է, և ուրախ
 առնէ զսիրտս . պատուիրանք տեառն լոյս
 են, և լոյս տան աչաց . երկիւղ տեառն
 սուրբ է, և մնայ յաւիտեան :

Գատաստան տեառն ճլմարիտ է, և ար
 դար է 'ի նոյն :

Յանկալի է նա քան զոսկի և քան զա
 կանս պատուականս բազումն . քաղցր
 է նա քան զմեղու խորիսխ :

Վանզի ծառայ քո պահեցէ զայս . 'ի
 պահել նմա հատուցումն բազում :

Օյանցուածս իւր ուլ կարէ առնուլ
 'ի միտ . 'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա
 զիս տէր, և յօտարէն պահեա զծա
 ոայս քո :

Մպա թէ ոչ տիրեցեն ինձ, յայնժամ
 անբիծ եղէց, և սուրբ եղէց 'ի մեղաց
 մեծաց :

Լղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ,
 և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամ
 ժամ . տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ :

Տունք ժոյ :

ՍԱՆՄՈՍ ԺԹ

Ի կապարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Լուիցէ քեզ տն յաւուր անձկուէ . օգ
 նական եղիցի քեզ անունն տոյ յակօբայ :

Բաբեացէ քեզ տէր օգնուի 'ի սրբուէ
 իւրմէ , և 'ի սիրմէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեացէ տէր զնամ սրատարագս քո , և
 զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում . և
 զնամ խորհուրդս քո նա կատարեացէ :

Յնծասցուք մեք 'ի փրկութեան քում .
 յանունն այ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Իցուացէ տէր զնամ խնդրուածս քո .
 այժմ ծանեաք , զի կեցոյց տէր զօծեալ
 իւր :

Ի ուաւ սմա յերկնից 'ի սրբութենէ իւր
 մէ , 'ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիվարօք . այլ
 մեք զանուն տեառն այ մերոյ կարդաս-
 ցուք :

Սոքա խափանեցան և սնկան . մեք յա-
 րեաք և ուղիղք եղաք :

Տէր կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ յա-
 լուր յօրում կարդասցուք առ քեզ :

Տունք Ժ :

ՍՆՆՄՈՍ Ի

Ի կարարած . սաղմոս 'ի դասիլն :

Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի
 թագաւորն . 'ի փրկութեան քում ցըն-
 ծասցէ յոյժ :

Օջանկու թիւն սրտի նորա ետուր նմա,
 և զկամն շրթանց նորա ոչ արգելէր 'ի
 նմանէ ։

Եւ աման արարէր զնա յօրհնութի քաղց-
 րութեան քոյ . և եղիւր 'ի զլուխ նորա
 պսակ 'ի քարէ պատուականէ ։

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն . և ետուր նմա
 ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւի-
 տենից ։

Մեծ են փառք նորա 'ի փրկութե քում .
 զփառս և զմեծ վայելութիւն զիցես 'ի
 վերայ նորա ։

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս
 յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա
 յուրախութիւն երեսաց քոյ ։

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր . յողորմու-
 թենէ քարձրելոյն նա մի սասանեսցի ։

Վտցի ձեռն քո 'ի վերայ թնամեաց
 քոց . և աջ քո զտցէ զնամատելիս քո ։

Վիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի
 ժամանակի երեսաց քոց ։

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուս-
 ցէ զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա ։

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ
 նոցա յորդոց 'ի մարգկանէ ։

Խոտորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խոր-
 հեցան խորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն հաս-
 տատել ։

Մրասցես զնոսա հալածեալս . 'ի մնացուածս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Եւարձր լեր տէր 'ի զօրութեանս քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասացուք զօրութեանց քոց :

Տունք ԺԳ : Գորգայս ԼԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ

Ի հապարած . լասն առաւօտին օգնականոս լեանց . սաղմոս 'ի դասիլ :

Մտուած ան իմ նայեաց առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց :

Մտուած իմ , 'ի տուէ կարգացի առ քեզ , և ինձ ոչ լուար . 'ի գիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

Ղու 'ի սուրբս բնակեալ ես . և գովեալդ իօրայելի :

Ի քեզ յուսացան հարբն մեր . յուսացան 'ի քեզ , և փրկեցեր զնոսա :

Ղա քեզ աղաղակեցին , և կեցին . 'ի քեզ յուսացան , և ոչ ամաչեցին :

Ղա յլ ես օրդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նախատինք մարդկան , և արհամարհանք ժողովրդոց :

Մեներքեան որք տեսանէին զիս , ար-
համարհէին զինս . խօսէին շրթամբք ,
և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ 'ի տէր , և փրկեացէ զնա .
կեցուցէ զնա , զի կամի զնա :

Գու ես' որ հաներ զիս յարգանդէ .
յոյս իմ'ի ստեանց մօր իմոյ :

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորովայ
նէ մօր իմոյ դու ես անձ իմ :

Մի 'ի բացեայ առնիր յինէն' զինեղու-
թիւնք մերձեալ են . և ոչ որ է' որ օգնէ
ինձ :

Շուրջ եղեն զինս զուարակք բազումք .
և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց ,
որպէս առիւծ' զի մանչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս ջուր հեղայ , և ցրուեցան
ամենայն ոսկերք իմ . և եղև սիրտ իմ
որպէս մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցւոյ զօրութիւն իմ .
լեզու իմ'ի քիմս իմ կցեցաւ , և 'ի հող
մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինս շունք բազումք . և
ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

Օակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ , և
թուեցին զամենայն ոսկերս իմ . նորս
հայեցան և տեսին զիս :

Քաժանեցան զՏանգերձս իմ՝ ի մէջ իւրեանց, և ՚ի վերաց սրատմուճանի իմոց վիճակս արկանելին:

Դու տէր մի Տեոփ առնէր զօգնութիւնքո յինէն. և տէր յօգնել ինձ նայեաց: Փրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ, և ՚ի ձեռաց շանց զմիամօրութիւն իմ:

Փրկեա զիս ՚ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ միեղջերոյ զխոնարհութիւն իմ:

Պատմեցից զանունքո եղբարց իմոց. ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ:

Լըրկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէրամենայն զաւակն յակովբեան փառաւոր արասցեն զնա:

Լըրկիցէ ՚ի տեառնէ ամենայն զաւակն իսրայէլի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարգեաց տէր զաղօթս աղքատիս, և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ ՚ի կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ:

Ի քէն է գովութիւն իմ, յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Օւխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւղածաց նորա:

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին. օրհնեսցեն զտէր՝ որ իմողրեն զնա:

Կեցցեն սիրաք նոցա յաւխտեանս յաւիտենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ

տէր ամենայն ծագք երկրի :

Երկիր պազցեն նմա ամենայն տոհմք
ազանց . զի տեառն է արքայութիւն , և
նա տիրէ 'ի վերայ նո՛հ հեթանոսաց :

Վերան և երկիր պազին նմա ամենայն
պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին
ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի հող :

Ընձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ
ճառայեացէ նմա :

Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ զալցն
է . պատմեսցեն զարդարութիւն նորա
ժողովրդեան , որ ծնանեւոցն է՝ զոր
արար տէր :

Տունք Թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ
սրակասեսցի :

Ի վայրի դաւարեոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս ,
և առ ջուրս հանդատեան սնոյց զիս :

Ղարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջ
նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարու
թեան վասն անուան իւրոյ :

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ սառե-
րաց մահու , ոչ երկեայց 'ի չարէ , զի դու
տէր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւազան՝ նորա մխիթա-
րեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան՝
ակն յանդիմանն նեղչաց խնոց :

() Ծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո
որպէս անասպակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեացէ
զամենայն աւուրս կենաց խնոց . բնակել
ինձ 'ի տան ան ընդ երկայն աւուրս :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . Ռաշաբաթն :

Տեառն է երկիր լիւ իւրով . աշխարհ
և ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմունս արկ
նմա . 'ի վր գետոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ 'ի լեառն տեառն . կամ ո՛վ
կացցէ 'ի տեղոջ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիժ սրաիւ . որ
ոչ է առ զնանրութիւն յանձն իւր , և ոչ

երգուաւ նենգութիւն ընկերի իւրում :

Սա առցէ զօգնութիւն 'ի տեառնէ , զու-
ղորմութիւն յոյ փրկչէ իւրմէ :

Եւ յա ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր . խնդրէ
տեսանել զերեսս ան յախորայ :

Համբարձէք իշխանք զգլուսն ձեր 'ի

վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից
 և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր հզօր
 զօրութեամբ իւրով . տէր հզօր 'ի պա-
 տերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
 վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից ,
 և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր զօ-
 րութեց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :
 Տունք Ժ : Գորգայս Ծ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Դ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դատելի :

Ա քեզ տէր համբարձի զանձն իմ .
 անձ իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի ամաչե-
 ցից . և մի ծիծաղեսցին զինև թշնա-
 միք իմ :

Վնենէքեան որ համբերեն քեզ , մի ա-
 մաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօրէնք յու-
 նայնութեան իւրեանց :

Օ ճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և
 զշաւիղս քո ուսո ինձ :

Վաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութե քում
 և ուսո զիս , զի դու ես անձ փրկիչ իմ .
 և ես քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զգթութիս քո և զողոր-

մութիւնս քո, որ են յաւիտենից :

Օ մեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա զիս տէր ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :
 Սասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս 'ի ճանապարհի . առաջնորդես հեղոց 'ի դատաստանի . և ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո :

Ընկնայն ճանապարհք տեառն ողորմութեամբ և ճշմարտութեան են այնոցիկ, որ ինդրեն զուխտ և զվկայութի նորա :

Սասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս իմ, զի քաղում եղեն . ով է մարդ որ երկնչի 'ի տեառնէ . օրէնսգէտ առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ :

Ընձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ . և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Օ օրութի է տէր երկիր զաճաց իւրոց . և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Ըջք իմ յամենայն ժամ առ տէր . և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Կայեա առ իս և ողորմեա ինձ, զի միամօր և աղքատ եմ ես :

Մեղութիւնք սրտի իմոյ քաղում եղեն յոյժ . և 'ի վշտաց իմոյ հան զիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ և զվստատակ

իմ, և թող ինձ զամենայն զմեզս իմ :
 Տես զթշնամիսն իմ, զի բազում եղէն,
 ատելութի՛ն զոր 'ի նանիր ատեցին զիս :
 Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս . և
 մի յամօթ եղէց, զի յուսացայ 'ի քեզ :
 Լ՛մբիծք և ուղիղք կցորդ եղէն ինձ . և
 ես քեզ համբերի . փրկեա անձ զիտրայ-
 էլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Տունք ԺԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

Ի կարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբժու-
 թեան իմում գնացի, 'ի տէր յուսացայ՝
 զի մի եղէց հիւանդ :

Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փոր-
 ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :

Որորմութի՛ն քո տէր առաջի աչաց իմոց .
 և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ
 անօրէնս ես ոչ մտից :

Լ՛տեցի ես զթողոյլս չարաց, և ընդ ամ
 բարիչս ես ոչ նստայց :

Լուացայց օրբութեամբ զձեռս իմ, և
 շուրջ եղէց զսեղանսով քո տէր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո և
 պատմել զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելու թիւն տանք, և
զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի լաւ արս արիւնս հեղ զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան
են . և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբժութեան իմում զնացի . փրկ-
կեա զիս տէր և ողորմեա ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան . յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . Դիւլլ օծեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուսմէ՞
երկեայց . տէր ապաւէն կենաց իմոց՝
եւ յուսմէ՞ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ-
մարմին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք իմ,
նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . թէ յա-
րիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սա-
կայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Օ մի ինդրեցի 'ի տեառնէ, և զսոյն ա-
ղաչեմ . բնակել ինձ 'ի տան տեառն
զամենայն առուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելութիւն տեսուն ,
 և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա :

Դաժկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յա-
 լուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս 'ի
 ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ
 բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թըշ-
 նամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց' և մատուցից 'ի խորանի
 նորա սպտարագ օրհնութեան . օրհ-
 նեցից և սաղմոս ասացից տեսուն :

Եւր տէր ձայնի իմում , զի կարգացի
 առ քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի
 քեզ ասաց սիրտ իմ . և խնդրեցին ե-
 րեսք իմ , զերեսս քո տէր խնդրեցին :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ,
 և մի խոտորիք բարկութեամբ 'ի ծա-
 ոայէ քումմէ :

() գնական իմ լեր տէր , և մի անար-
 գեր զիս , և մի թողուր զիս անփըր-
 կիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և
 տէր իմ ընկալաւ զիս :

() րէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանա-
 պարհի քում , և առաջնորդեա ինձ 'ի
 շաւիղս քո ուղիղս :

Սպան թշնամեաց իմոց , մի մատներ

զիս 'ի ձեռս նեղչաց խնոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց , և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց : Տաւատացի տեսանել զբարութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց . համբեր տեառն և քաջալերեաց . զօրացի սիրտ քո և համբեր տեառն :

Տունք ժիւ . Գորղայս խիւ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ըն քեզ տէր կարգացի անձ իմ , մի լուր յինէն , մի երբէք լուսցես յինէն . նմանիցեմ այնոցիկ՝ որ իջանեն 'ի գուբ :

Լուր տէր ձայնի խնդրուածաց խնոց յողալել ինձ առ քեզ , 'ի համբառնալ ձեռաց խնոց 'ի տաճար սուրբ քո :

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ . և մի ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զանօրէնութիւն , կորուսաներ զիս :

Ոյք խօսէին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւրեանց . և չարութիւն 'ի սիրտս նոցա :

Տուր նոցա տէր ըստ գործս նոցա . ըստ անօրէնութեան գնացից նոցա հատո նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Ոչ իմացան նորա զգործս տեառն, և ոչ
 'ի գործս ձեռաց նորա հայեցան. կործա-
 նեսցես զնոսա, և այլ մի շինեսցին:

() Երհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի ա-
 զօթից իմոց. տէր օգնական իմ և սպաշա-
 պան իմ:

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ. օգտեցաւ և
 զուարճացաւ մարմին իմ. և ես կամօք
 իմովք խոստովան եղէց նմա:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոց,
 ասպաւէն փրկութեան օծելոց իւրոց:

Փրկեա զժողովուրդ քո, և օրհնեա
 զժառանգութիւն քո. հովուեա և բար-
 ձրացո զնոսա մինչև յաւիտեան:

Տունք ժա:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

Սաղմոս 'ի դաւիթ. օրհնութեանց նաասիա-
 րեաց ասճարին:

Սատուցէք տեառն՝ որդիք ւնյ, մատու-
 ցէք տեառն զսրդիս խոյոց:

Սատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ.
 մատուցէք տեառն զփառս անուան նորա,
 և երկիր սպազէք տեառն՝ 'ի սրահ սրբու-
 թեան նորա:

Չայն տեառն՝ 'ի վերոյ ջուրց՝ և ւնձ փա-
 ռաց որոտաց. և տէր ինքն՝ 'ի վերայ
 ջուրց բազմաց:

Չայն տեառն զօրու թեանց , և ձայն
տեառն մեծ վայելչու թեանց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ
տէր զմայրսն լիբանանու :

Մանրեացէ զնոսա որպէս մատաղատուն
կրն լիբանանու . որ սիրելին է որպէս զոր
դիս միեղջերոյ :

Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ .
ձայն տեառն շարժէ զանապատն , և խուռ
վեցուցանէ տէր զանապատն կաղէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս .
և յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա ամենայն որ ասեն
զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածու
ցանէ . թագաւորեացէ տէր յաւիտեան :

Տէր զօրու թիւն ժողովրդեան իւրոյ
տացէ . և օրհնեացէ զժողովուրդ իւր 'ի

խաղաղութիւն ,

Տունք ժն :

ՍԱՂԴՄՈՍ ԻԹ

Սաղմոս օրհնութեաց նաւապետաց քաճարին
'ի դաւիթ :

Բարձր առնեմ զբեզ տէր , զի ընկա
լար զիս , և ոչ ուրախ արարեր զթշնա
մին իմ յիս :

Տէր անձ իմ՝ կարդացի առ քեզ, և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխաց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որ իջանեն ՚ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք անձնս նորա. խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութիւնն ՚ի նր:

Սրտմտութիւն է ՚ի բարկութիւն նորա. և կեանք են ՚ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալեր. առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեան ի մում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր ՚ի կամս քո ետուր դեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և ես եղէ խոսկեալ:

Ըն քեզ տէր կարդացի, և առ անձ իմ աղաչեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Սիթէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ սպասեցէ զձշմարտութիւնս քո:

Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցու, և տէր եղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն. զերծ յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք

խմ. և այլ մի ևս զղջացայց . տէր ւնձ խմ
յաւխտեան խոստովան եղէց քեզ :

Տունք ժք : Գորղայս լի :

ՍԱԼՄՈՍ 1.

Ի հասարած . նահապահո-ւնիան գովու-ւնէ .
ասղճոս 'ի դա-իւն :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
յաւխտեան . յարդարու թեան քում
փրկեա զիս և ասրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղ
վաղեա կեցուցանել զիս :

Եր իմ ւնձ պաշտպան և տուն ասպա-
ւինի ասրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ իմ
և ասպաւէն իմ դու ես :

Վասն անուան քոյ տէր առաջնորդե-
ցեր ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես զիս
յորոգայթէ յայսմանէ , որ թագուցաւ
ինձ :

Վու ես պաշտպան իմ տէր , և 'ի ձեռս
քո յանձն առնեմ զհօգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր ւնձ ճշմարտութի
քով . ատեցեր զայնոսիկ՝ որ պահէն զեր
կիւղ 'ի սնտիս :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու-
րախ եղէց 'ի փրկութեան քում :

Հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ , և փրկ-

կեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ, և ոչ մատ-
նեցեր զիս 'ի ձեռս նեղաց իմոց . և
կացուցեր յանդորրու զօտս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր , զի նեղեալ եմ ես .
խառվեցաւ 'ի սրամտութենէ ակն իմ ,
անձն իմ և փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ , և
ամբ իմ յողոց ելանելոյ :

Ղգբատացաւ 'ի տկարութենէ զօրութի
իմ . և ոսկերք իմ խառվեցան :

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես
նախատ դրացեաց իմոց , յոյժ ահ և եր-
կիւղ ծանօթից իմոց :

Ղմենեքեան ոյք տեսանէին զիս , ար-
տաքս փախչէին յինէն :

Մտացեալ եղէ ես ոնկ մեռեալ 'ի սրբ-
տէ . և եղէ ես ոնկ զանօթ կորուսեալ :

Օ ի լուայ ես զբամբասանս բազմաց
որ շուրջ էին զինև . 'ի ժողովել նոցա 'ի
միասին , առնուլ զանձն իմ խորհեցան .
այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Ղսացի դու ես անձ իմ , և 'ի ձեռս քո է
ժառանգութիւն իմ :

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց ,
և 'ի հալածչաց իմոց :

Ղբուեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ասյ-
րեցո զիս տէր ըստ ողորմութե քում :

տէր՝ մի յամօթ եղէց, զի կարդացի առ
քեզ :

Ըմաչեացեն ամբարիշտք, և իջցեն ՚ի
դժոխս . և համբ եղևցին շրթունք նեն
զաւորք, ոյք խօսէին զարդարոյ զանի-
րաւութիւն յամբարտաւանել և յան-
գոսնել իւրեանց :

Արպէս զի բազում է ողորմութի քաղց-
րութեան քոյ տէր, զոր պահեցեր եր-
կիւղածաց քոյ :

Արարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ
են ՚ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան :

Ամբացուցեր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երե-
սաց քոյ ՚ի խռովութենէ մարդկան :

Ծածկեցեր զնոսա ՚ի խորանի քում, ՚ի
հակառակութենէ լեզուաց :

() քհնէալ է տէր, զի սքանչելիս արար,
զողորմութիւն իւր ՚ի քաղսք ամուր :

Լս սասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ըն-
կեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ :

Ասն այսօրիկ լուար ձայնի աղօթից
իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ :

Աիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա,
զի սառագութիւն խնդրէ տէր . և հա-
տուցանէ այնոցիկ, որ առաւել առնեն

զամբարտաւանութիւն :

Վաջալերեցարուք, և զօրասցին սիրտք

ձեր, ամենեքեան՝ որք յուսացեալ էք ՚ի տէր :

Տունք ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԱԿ

Ի Տապառնիսն ՚ի դաւիթ :

Երանի, ում թողու թիւն եղև մեղաց. և ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարեսցի տէր զմեղս նորա. և ոչ գոյ նենգութիւնն ՚ի բերանն նորա :

Առեցի ես՝ և մաշեցան ամ օսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանապաղ ՚ի տուէ և զիշերի :

Օանրեաց ձեռն քո ՚ի վերայ իմ. դարձայ ՚ի թշուառութիւն, զի հարան յիս փուշք :

Օ մեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն :

Ըսացի՝ թէ սրատմեցից ինձէն զմեղս իմ. և դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամենայն սուրբք ՚ի ժամընդունելի :

Բայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որ առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցի :

Դու ես աստուէն իմ ՚ի նեղութենէ :

յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինն :
 Յնձու թիւն իմ, փրկեա զիս յայնցանէ՝
 որ պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելամուտ
 ՚ի ճանապարհ, յոր և գնասցես . և հաս-
 տատեցից ՚ի վերայ քո զաչս իմ :

Սի լինիք որպէս զձիս և զՉորիս, զի ոչ
 գոյ ՚ի նոսա իմաստու թիւն . ՚ի սանձս և
 ՚ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զիզակս
 նոցա, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց . բայց
 ոյք յուսան ՚ի տէր, որդրմու թիւն տեառն
 շուրջ եղիցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնձացէք արդարք .
 ՚ի տէր պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք
 ուղիղ էք սրտիւք :

Տունք ժի : Գորդայս խք :

ՍԱՂՄ 110 ԼԲ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Յնձացէք արդարք ՚ի տէր . ուղղոց
 վայելէ օրհնութիւն . խոստովան եղե-
 րուք տեառն օրհնութիւն . տասնադեաւ
 սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա :

() օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր,
 զի բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհ-
 նութեամբ :

Ազդիդ են պատգամք տեառն , և ամենայն գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ զողորմութիւն և զիրաւունս տէր :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղև երկիր , և բանիւ ին երկինք հաստատեցան , և հոգւով բերանոյ նր իմ զօրութիւն նոցա :

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկս զջուրս ծովու . և դնէ 'ի խորս զգանձս իւր :

Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն երկիր . և 'ի նմանէ զողոսցեն ամենայն բնակիչք աշխարհի :

Օ 'ի նա ասաց ' և եղեն . ինքն հրամայեաց ' և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց . անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց , և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մնայ , խորհուրդ սրտի նր ազգէ մինչև յազգ :

Երանի ազգի՝ որոց տէր իմ օգնական է նմա . ժողովուրդ զոր բնտրեաց 'ի Ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս մարդկան 'ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ յիմ բնակիչս աշխարհի :

Ստեղծ առանձին զօրոսս նոցա , 'ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա :

Ոչ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեսցի
 թագաւոր, և ոչ սկայ 'ի բազում զօրու
 թեան իւրում:

Սուտ է ձի 'ի փրկութեան իւրում. 'ի
 բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրե-
 ցուցանէ զհեծեալն:

Ըջ տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւ-
 րոց. և ոյք յուսան յողորմութիւն նր:
 Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա.
 Կերակրել զնոսա 'ի սովի:

Ընձինք մեր համբերեսցեն տեառն, զի
 օգնական և սաշտսւան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և յա-
 նուն սուրբ նորա յուսացուք:

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ
 մեր. որպէս յուսացաք 'ի քեզ:

Տունք թ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ. 'ի ժամանակի զի այլա-
 գոանեաց զէրեսս իւր առաջի աբիմէլէքայ.
 և ապա արձակեաց զնա, և գնաց:

() Երհնեցից զտէր յամժամ, յամժամ
 օրհնութիւն նորա 'ի բերանս իմ:

Ի տէր սարժեսցի անձն իմ, լուիցեն
 հեզք, և ուրախ եղիցին:

Սեծ արարէք զտէր ինև. և բարձր

արասցուք զանուն նորա 'ի միասին :
 Խնդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ .
 յամ նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :
 Մատիք առ տէր՝ և առէք զոյս . և ե-
 րեսք ձեր մի ամաչեսցեն :
 Լյս աղքատ կարդաց առ տէր , և տէր
 լուաւ սմա . յամենայն նեղութենէ սորա
 փրկեաց զսա :
 Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ է
 զերկիւղածուք իւրուք , և պահէ զնս :
 Ճաշակեցէք և տեսէք , զի քաղցր է տէր .
 երանեալ է այր՝ որ յուսայ 'ի նա :
 Երկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սուրբք
 նորա . զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւ-
 ղածաց նորա :
 Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան .
 բայց ոյք խնդրեն զտէր , մի պակասեսցէ
 'ի նոցանէ ամենայն բարութիւն :
 Եկայք որդեակք իմ և լուարուք ինձ .
 և զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ :
 Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ
 զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութեան :
 Լռեցս զլեզու քո 'ի չարութենէ . և շըր-
 թունք քո մի խօսեսցի զսենգութիւն :
 Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի .
 խնդրեա զխաղաղութի , և երթ զհետ նր :
 Լչք տեառն 'ի վերայ արդարոց , և ա-

ականջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա :
 Լըրեսք տեառն 'ի վերայ չարագործաց .
 սատակել յերկրէ, զյիշատակս նոցա :
 Կարդացին արդարքն առ տէր , և տէր
 լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ
 նոցա փրկեաց զնոսա :

Սերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որ մաշեալ
 են սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով կե-
 ցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց .
 յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և պահէ
 զամենայն ոսկերս նոցա . և մի 'ի նոցանէ
 մի փշրեսցի :

Սահ մեղաւորին չար է . բայց որ ա-
 տեայ զարդարն , զղջացի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց .
 մի զղջացին ամենեքեան՝ ոյք յուսա-
 ցեալ են 'ի նա :

Տունք ին : Գորղայս ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Սատեա տէր զայնոսիկ՝ ոյք դաւին
 զիս . մարտիր ընդ այնոսիկ , որ մարտըն-
 չին ընդ իս :

Ըն զգէն և զասպար քո , և արի յօգ-
 նել ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հա-

Լաճչաց իմոց , արգել զնոսա . և ասա դու
 ցանձն իմ , թէ փրկութիւն քո ես եմ :
 Լ՛մաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ
 րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
 մաչեսցեն , որ խորհէին ինձ չար :

Լ՛ղիցին նորա ուր փոշի առաջի հողմոյ .
 և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա :

Լ՛ղիցին ճանապարհք նոցա՝ ի խաւար և
 ՚ի գայթակղութիւն . և հրեշտակ նայ
 հալածեսցէ զնոսա :

Լ՛ նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յա-
 սրականութեան իւրեանց , և ՚ի նանիր
 նախատեսցին զանձն իմ :

Հասցէ ՚ի վերայ նոցա որոգայթ , զոր
 ոչ գիտացին . և որս՝ զոր թագուցին ,
 առցէ զոտս նոցա . և յորոգայթ ՚ի նոյն
 անկցին :

Լ՛ յլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի տէր , ուրախ
 եղիցի ՚ի փրկութեան նորա . և ամոսկերբ
 իմ ասասցեն , տէր ո՞ նման է քեզ :

Օ ՚ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօ-
 րի , զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝
 որ յափշտակեն զնա :

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք չարեաց .
 զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բա-
 րւոյ . անժառանգել զանձն իմ խորհե-

ցանն յորդուոց՝ ի մարդկանէ :

Եւ ՚ի նեղել նոցա քուրձ զգէնու ի , խոնարհ առնէ ի պահօք զանձն իմ . և ազօթք իմ՝ ի ծոց իմ զարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաւանոյ լինէ ի . որպէս սգաւոր և արտում , այնպէս խոնարհ առնէ ի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղէն՝ և ժողովեցան . ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զլջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք . կրճատեցին ՚ի վերայ իմ զատամունս իւրեանց . տէր էրք տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ՝ ի խորամանկութենէ նոցա , և յառիւծուց զմիամօրութիւն իմ :

Ես ստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս , և ՚ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Ս՚ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ , ոչք ատէին զիս ՚ի տարապարտուց . ակնարկի առնէին յիս աչօք իւրեանց :

Բնդ իս զխաղաղութիւն խօսէին . և ինքեանք բարկուք զնենդու ի խորհէին :

Բացին ՚ի վերայ իմ զլեւրանս իւրեանց , և ասացին այո այո տեսին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի լուեր . տէր՝ մի՛ ՚ի բա-
ցեայ առնիր յինէն :

Օ արժիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս
իմ . անձ իմ և տէր իմ՝ ՚ի դատաստանս
իմ . և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութե-
քում , տէր անձ իմ :

Ս՛ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ .
և մի ասասցեն ՚ի սիրաս իւրեանց , թէ
վաշ վաշ անձանց մերոց , զի ընկլուզար
զնա :

Ընաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոչք խըն-
դային ընդ չար իմ . զդեցցին զամօթ և
զանարգանս՝ ոչք մեծաբանելին ՚ի վերայ
իմ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամե-
նեքեան , ոչք կամին լը արդարութի իմ :

Ըսասցեն յամ Ժամ , մեծ է անձ . և ոչք
կամին զխաղաղութիւնս ճառայի քո :

Լեզու իմ խօսեացի զարդարութիւնս
քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Տունք ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ

Ի՛ հապարած , ճառայի Գեառն . սաղմոս ՚ի
Դասիլ :

Ըսէ անօրէնս ՚ի մեղանջել ընդ միտս
իւր , թէ չիք երկիւզ այ առաջի աչաց
նորա :

Նկնդեաց առաջի նորա, գտանել զա-
նօրէնութիւն, և ատել զնա:

Բանք բերանոց նորա անօրէնութիւն և
նկնդութիւն են:

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զանօ-
րէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւ-
րում:

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, որ ոչ
է բարի. և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ:
Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո. ճըշ-
մարտութիւն քո մինչև յամսս:

Ըրդարութիւն քո ոնկ լերինք անձ. իրաւ-
ունք քո ոնկ խորս բազումս. զմարդիկ և
զանասուն կեցուցանես դու տէր:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութի
քո անձ. այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի
թեոց քոց յուսացին:

Ըրբեցին նոքա ՚ի պարարտութի տան
քո. և զուխս վառիկութեան քո տացես
լմայել նոցա:

Ի բէն է տէր աղբիւր կենաց. և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զոյս:

Օրագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանա-
չեն զբեզ, զարդարութիւնս քո՝ որ ուղիղ
են սրաիւք:

Մի եկեացէ՛ ՚ի վերայ մեր ոան ամբար-
տաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի դո-
ղացուցեն զմեզ:

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն
զանօրէնու թիւն . մերժեօցին և այլ մի
կարասցեն հաստատիլ :

Տունք ՏԴ : Գորղայս խ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ՏԻ :

Տունս միլ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎԱԿԱՄԻ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Թ . Օրէնք ԼԹ :

Սայեցարուք երկինք , և խօսեցայց .
լուսիցէ երկիր զստացամս բերանոյ ի-
մոյ :

Ընդունելի լիցի որպէս անձրև բարբառ
խմ , և իջցէ որպէս ցօղ ստացամք իմ :
Որպէս զանձրև ՚ի վերայ սիզոյ , և որպէս
տարափ ՚ի վերայ խոտոյ . զի զանաւն
տեառն կարգասցուք . և տուք օրհնու-
թիւն տեառն նոյ մերոյ :

Ըստուած որոյ ճշմարտութիւն են զործք
նորա , և ամենայն ճանապարհք նորա
իրաւամբք են :

Ըստուած հաւատարիմ է , և ոչ զոյ ՚ի
նմա անիրաւութիւն . արդար և ճշմա-
րիտ է տէր :

Սեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ ,

Տնունդք խոտորեալք և թիւրեալք :
 Այս այդ այն է՝ զոր տեառն հասուցա-
 նեիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ
 իմաստունք :

Այս սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ
 զքեզ, արար զքեզ, և սաեղծ զքեզ :
 Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտե-
 նից . իմացարուք զամս ազգաց մինչև
 յազգս :

Հարցջիր դու ցհարս քս, և պատմեա-
 ցեն քեզ . ցծերս քո, և ասասցեն քեզ :
 Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց բար-
 ձրեալն զազգս ամ . որպէս սիռեաց նա
 զորդիսն աղամայ :

Աացոյց սահման հեթանոսաց ըստ թուոյ
 հրեշտակաց անց :

Ազև բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
 յակոր, և վիճակ ժառանգութեան իւ-
 րոյ իտրայէլ :

Բաւական եղև նմա յանապատի . ՚ի
 ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ սրաշտպա-
 նեաց զնա :

Խրատեաց զնա, և պահեաց որպէս բիր
 ական . որպէս զարծուի ՚ի թևս իւր ըն-
 կալաւ զնա, և որպէս ՚ի վերայ ձաղուց
 իւրոյ գթացաւ :

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ

զնա . և բարձեալ բերէր զնա 'ի վերայ
միջնողանց իւրոց :

Տէր միայն ածէր զնոսա . և ոչ գոյր ընդ
նոսա աստուածս օտարս :

Ըճ Եհան զնոսա 'ի զօրութիւնս երկրի .
և կերակրեաց զնոսա արդեամբք ան-
դաստանաց :

Վիեցոյց նոցա մեղր 'ի վիմէ , և իւղ
յապառած վիմէ :

Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ճար-
պով հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց և
նոխաղաց :

Օղարարտութիւն երիկամանց ցորե-
նոյ . և զարիւն խաղողոյ արբ դինի :

Նկեր յակովբ և յադեցաւ , և անգու-
շեաց զսիրելին :

Վիրացաւ ստուարացաւ լայնացաւ .
Եթող զտէր անձ զարարիչ իւր , և յետս
եկաց յայ փրկէ իւրմէ :

Մարկացուցին զիս օտարոտիւք իւ-
րեանց , և կաովբ իւրեանց դառնացու-
ցին զիս :

Օրհնեցին դիւաց' և ոչ այ . դիցն'
զօրս ոչ դիտէին . նորք և առժա-
մայնք , զօրս բնաւ ոչ ճանաչէին հարբ
նոցա :

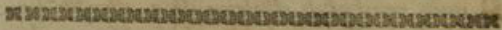
Թողին զտէր' որ ծնաւ զնոսա . մոռա-

ցան զսփ՝ որ կերակրեաց զնոսա :
 Ատես տէր և նախանձեցաւ . սրտմտե-
 ցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դստերաց
 նոցա , և ասէ :

Գարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ ,
 և ցուցից նոցա զինչ լինելոյ իցէ յապայ
 ժամանակի :

Օ ի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք
 անհաւանք . նոքա նախանձեցուցին զիս
 'ի չաստուածս իւրեանց , և դառնացու-
 ցին զիս 'ի կուռս իւրեանց :

Արդ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ
 անպիտան . և անմիտ աղքաւ զկծեցու-
 ցից զնոսա :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Տուք փառս ւնյ , տուք օրհնութիւն
 մարդասիրին թագաւորին յաւիտե-
 նից , որ փրկէ զճառայս իւր և կեցու-
 ցանէ :

Սարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ ան-
 արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խա-
 չի քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղաւ
 չանս մեր , և կեցո զմեզ :

Վարդ և աշօնք Վրկինք պատմեն և
Տէր ապաւէն կանոնացն :

Ս ասն 'ի դիշերի և 'ի տունջեան և
յամ ժամու խօսել մեզ զբան տեան
զտէր աղաչեցուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն ջանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն ,
որում ոչ կարեմք հանդուրժել , զտէր
աղաչես :

Ս ասն ամբիծ և անգատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քօի , զտէր
աղաչ :

Ս ասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահան
դիտ կենացն անվախձանից , զտէր
աղաչ :

Ս ասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից արքայութեանն , զտէր :

Ս ասն հոգւոյն հանգու : Վ և ս միա
բան : Օ անձինս : Աղորմեաց :

Վաշօնք :

Ի դիշերի և 'ի տունջեան և յամ ժա-
մու զքեզ աղաչեմք , և 'ի քէն խընդ-
րեմք մարդասէր տէր : Աւր մեզ ամ
փրկիչ մեր , խոնարհեացի ունկն քո 'ի
խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին
վաստակք ծառայից քոց . այլ համա-

րեա զաշխատութիս մեր՝ի գործ արդա-
 րութեան և ՚ի ստուղ անսպաշտութե :
 Մնկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագու-
 թիս մեր , և հատո մեզ զողորմութիւն
 քո առատապէս . ծածկեա զմեզ ընդ
 հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ . զօ-
 րացո զմեզ տէր՝ զօրութիւն քո հոգւոյդ .
 պահեա զմեզ որպէս բիբ ահան : Այլ
 արա առ մեզ նշան բարի ՚ի գոյլեստ և
 ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում
 սրբոյ : Օ ի ՚ի քո փառս կատարի ան
 արարածոց մշանջենաւոր փառաբանու-
 թիւն ՚ի բարձունս , հօր և որդւոյ և
 հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւի-
 տեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտե-
 նական , նայեա և այց արա բանաւոր
 հօտի քո , զոր ժողովեցեր առ քեզ գը-
 թութիւն քով : Օ ի քո առաջի կամօ
 տէր , և առ ՚ի քէն ողորմութեանցդ և
 գթութեացդ ահն ունիմք : Օ ամենե-
 սեան օրհնեա . զամենեսեան իմաստ-
 նացո . զամենեսեան լուսաւորեա , և
 ամենեցուն պարգևեա զերկնից ար-

քայու թիւնդ : Ասան զի դու ես տէր կե-
նաց և անձ ողորմու թեանց . և քեզ վայ-
ելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Ստղէանք :

Ի զիշերի և 'ի տունջեան և յամժա-
մու անգաղար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս :

() Ըհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ :

Faint, illegible text or markings are visible below the watermark, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Սիրո խմ և մարմին խմ ջնձապէ: առ իմ
կենդանի:

ՍԱՂՄՈՍ ԷԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զանօրէնութիւն :

Օ ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին . որպէս դաւարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն :

Յուսա՛ի տէր , և արա զքաղցրութիւն . բնակեա յերկրի , և հովուեսցիս 'ի մեծութեան նորա :

Ստեա՛ի տեառնէ , և նա տացէ քեզ զխնդրուածս սրտիքո . յայտնեա առաջի տեառն զճանապարհս քո , և յուսա՛ի նա :

Վա արացէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո , և զիրաւունս քո որպէս զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայեա նմա . և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն ճանապարհք իւ

ըեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէն զանօրէն
նութիւն :

Լուեա՛ի բարկութենէ, և հանգիւր՛ի
սրտամտութիւն և մի՛ նախանձիր ընդ չարս :

Օ՛ի չարք վաղվաղակի սատակեսցին .
բայց ոյք համբերեն տեառն , նորա ժա
ռանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբա
րիշտն . ինգրեսցես զտեղի նորա , և ոչ
գացես :

Լ՛յլ որ հեղքն են՝ նորա ժառանգեսցեն
զերկիր , և փափկասցին՝ ի բազում խա
ղաղութեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւոր արդարոյ , և կրճտէ
՛ի վերայ նորա զատամունս իւր . այլ
տէր ծիծաղեսցի զնովա :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ , զի հա
սեալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք , և լարեցին
զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղ
քատն և զտնանկն , սոլանանել զայն
որ խօնարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն՝ ի սիրտս նոցա , և
աղեղունք նոցա փշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ , քան
զբազում մեծութիւն մեղաւորաց . և
բազուկք ամբարշտաց խորտակեսցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճանաչէ
զաւուրս ամբժից . ժառանգութի նոցա
յաւիտեան եղիցի :

Սի ամաչեացեն նորա 'ի ժամանակս չա-
րութե . այլ յաւուրս սուրբ յագեացին :
Ընչա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք
տեառն 'ի փառաւորել և 'ի բարձրանալ
իւրեանց սրակասեացին որպէս ծուխ զի
սրակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հատու-
ցանէ . այլ որ արդարն է , ողորմի և տայ :
Ոչք օրհնեն զտէր , ժառանգեացեն
զերկիր . և ոչք անիծանեն , սատակես-
ցին 'ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին զնացք առն . զճա-
նապարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և գայթակղեացի , նա մի կոր-
ծանեացի , զի տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տեսի
զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զաւակ
նորա՝ թէ մուրանայ հաց :

Օրհնանապազ ողորմի և տայ փոխ-
զաւակ նր օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :
Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի .
բնակեացես յաւիտեանս յաւիտենից 'ի
նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր

Տարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեանս
պահէ զնոսա :

Ընորէնք Տալածեցինն 'ի միասին , և
զաւակ ամբարշտաց սատակեցի :

Ըյլ արդարք ժառանգեցցեն զերկիր ,
և բնակեցցեն յաւիտեանս յաւիտենից
'ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստու թի ,
և լեզու նորա խօսեցցի զիրաւունս :

()րէնք այ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում . և
մի գայթաղեցցին զնացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ տէր ոչ թողու զնա
'ի ձեռս նորա , և ոչ դատապարտէ զնա
յորժամ դատի զնա :

Համբեր տեառն և պահեա զճանապարհ
հրս նորա . և բարձր արասցէ զքեզ 'ի
ժառանգել զերկիր , և զսատակումն մե-
ղաորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բար-
ձրացեալ որպէս զմայրոն լիբանանու :

Ընցի , և ահա ոչ էր . խնդրեցի , և ոչ
գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբժու թի , և տես զուղղու-
թիւն . զի գոն մնացուածք առն խաղաղ-
արարի :

Ընորէնք Տալածեցինն 'ի միասին , և

զաւակ ամբարշտաց կորիցէ :
 Վրկու թիւն արդարոց 'ի տնէ է . վերա-
 կացու է նոցա 'ի ժամանակս նեղութե :
 () զնեցեցէ նոցա տէր , և վրկեցեցէ զնո-
 սա . ասլրեցուցէ 'ի մեղաւորաց , և կե-
 ցուցէ զնոսա , զի յուսացան 'ի նա :

ՏՈՒՔ ԸՅ՝

ՍԱՂԱՄ ԱՅ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . առ 'ի յեշարայի
 շաբաթոս :

Տէր մի սրտմտութիւն քով յանդիմա-
 ներ զիս , և մի բարկութիւն քով խրա-
 տեր զիս :

Օ 'ի նեաք քո հարան յիս , և յիս հաս-
 տատեցաւ ձեռն քո :

Աչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերե-
 սաց բարկութեան քոյ :

Աչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոյ յե-
 րեսաց մեղաց իմոյ :

Ընօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան
 զգլուխ իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրա-
 ցան 'ի վերայ իմ :

Մեխեցան և փտեցան վէրք իմ յերե-
 սաց անղգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ . զօր-
 հանապազ արտում գնայի , զի անձն

իմ լի եղև չարչարանօք . և ոչ գոյ բժըշկու
 թիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ .
 մենչէի առ հեծու թէ սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քօ է ամ ցանկու թիւն իմ ,
 և հեծու թիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող զիս
 զօրու թիւն իմ . լոյս աչաց իմոց , և այս
 ոչ եղև ընդ իս :

Տարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի
 իմ մերձեցան և կացին , և մերձաւորք
 իմ հեռի եղէն յինէն :

Տոնադատէին զիս և խնդրէին զանձն
 իմ . ոյք խորհէին չար 'ի վերայ իմ , խօսեցան
 զանօրէնութիւն , և զնենգութիւն
 թիւն զօրհանապազ խորհեցան :

Եւ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ . որպէս
 համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ
 գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ , և դու լուիցես
 ինձ տէր անձ իմ :

Եսացի՝ թէ մի ուրախ եղիցին յիս
 թշնամիք իմ . 'ի սասանել ոտից իմոց՝
 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , և ցաւք
 իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Եսացի՝ թէ մի ուրախ եղիցին յիս
 թշնամիք իմ . 'ի սասանել ոտից իմոց՝
 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , և ցաւք
 իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Օ՛ւնսօրէնութիւնս իմ պատմեցից , և
 Հոգացայ վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են
 և զօրացեալ են քան զիս . և բազում
 էին , ոյք ատէին զիս 'ի տարապար-
 տուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ
 ընդ բարւոյ . չար խօսէին զինէն , զի
 ես երթայի զհետ արդարութեան :

Մի թողուր զիս տէր ւնձ իմ , և մի 'ի
 բացեայ առնիր յինէն . հայեաց յօգնել
 ինձ՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Տունք ին՝ :

ՍԵՂՄՈՍ ԼԸ

Ի՛նչպարած . յիդիւնովմայ օրհնութիւնն .
 'ի դատիւ սաղմոս :

Լ՛սացի՛ թէ պահեցից զճանապարհօ
 իմ , զի մի մեղայց լեզուաւ իմով :

Ե՛ղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հա-
 կառակել մեղաւորին առաջի իմ :

Խօւլ եղէ և խոնարհեցայ . լսեցի 'ի
 բարութէ , և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :

Ք՛եռաւ սիրտ իմ՝ 'ի փորի իմում , և 'ի
 խորհուրդս իմ վառեցաւ հօւր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի . ցոյց
 ինձ տէր զկատարած իմ , և զթիւ աւուրց

խնոց՝ քանհօն է , զի գիտացից թէ որ-
չափ ինչ սակասեալ է յինէն :

Մտա չափով եղիք զաւուրս իմ . և կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առաջի
իմ . սակայն ամենեւին ընդունայն է ամ
մարդ մտեղի :

Մտաքէն որպէս՝ ի պատկերի շքի մարդ ,
սակայն ՚ի զուր խռովի . գանձէ՝ և ոչ
գիտէ ում ժողովէ :

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ , թէ
ոչ դու տէր . կամ կար զօրութեան իմոյ ,
թէ ոչ ՚ի քէն :

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փր-
կեցեր զիս . նախատինս անզգամաց ա-
րարեր զիս :

Ի ուլ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ , զի
դու արարեր :

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ , զի
՚ի զօրութէ՛ ձեռին քո ես սակասեցայ :

Աշտամբութիւն վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ . մաշեցեր որպէս սարդիոստայն
զանձն նորա . սակայն ընդունայն է ամ
մարդ :

Ի ուր տէր աղօթից իմոց , ունկն գիր
խնդրուածաց իմոց , արտասուեաց իմոյ
մի լուեր :

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո , նրժ-

դեհ և անցաւոր որպէս ամ հարբ իմ :
 Թող արա ինձ զի հանդեպց մինչև
 երթեալ իցեմ, ուստի ոչ ևս զտա-
 նիցիմ :

Տունք ՏԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Համբերելով համբերի ամն , և նայե-
 ցաւ առ իս , և լուաւ աղօթից իմոց :

Եհան զիս 'ի զբոյ տառապանաց , 'ի
 կաւոյ և 'ի սղմոյ :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զտա իմ ,
 և ուղղեաց զգնացս իմ :

Ըրկ 'ի բերան իմ օրհնուի նոր , զօրհ-
 նութիւն տեանն այ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն , և յու-
 սասցին 'ի տէր . երանեալ է այր՝ որոյ
 անուն տեանն յոյս է նորա :

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն , և ոչ
 'ի մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու տէր ամ իմ
 զբանչելիս քո . խորհրդոց քոց՝ ոչ որ է
 որ նման է քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ , և բազում ե-
 ղեն քան զթիւ . ընդ զոհս և ընդ պա-
 տարազս ոչ հաճեցար . լսելիս հաս-

տատեցեր ինձ . զողջակէզս և զվասն
մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ Թէ ահաւասիկ գամ
ես . 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն
իմ :

Ընել զկամս քո ամ իմ կամեցայ , և
զօրէնս քո 'ի մէջ սրովայնի իմոյ :

Ընետարանեցից զարդարութիւնս քո
յեկեղեցիս մեծս . ահա շքութունս իմ
ոչ արգելից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճըշ-
մարտութիւն քո և զփրկութիւն քո :

Ըսացի և ոչ Թագուցի զողորմութիւնս
քո , և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդ-
դէնէ մեծէ :

Ըլ դու տէր մի հեռի առներ զգթու-
թիւնս քո յինէն . զի ողորմութիւն քո
և ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ
ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինև չարք՝ որոց ոչ էր
նոցա թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք
իմ , և ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զՏէր զլից իմոյ .
և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր՝ փրկել զիս , և տէր յօգ-
նել ինձ նայեաց :

Լ՛մաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խըն-
դրէին զանձն իմ բառնալ զսա . դարձցին
յետս և ամաչեացեն՝ ոյք խորհէին ինձ
չար :

Արեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվա-
ղակի , որ ասէին ինձ վաչ վաչ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ ամե-
նեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

Լ՛սասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ , և
ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Եւս աղքատ և անանկ եմ , անձ խորհեա
զիս . օգնական և պաշտպան իմ ես . և
դու անձ իմ մի յամենայն :

Տունք ի՞նչ : Գորդայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ Խ

Ի հարարած . սաղմոս ՚ի
դաւիթ :

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզ-
տնանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա տէր :
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանե-
լի առնէ զնա՝ ի վերայ երկրի , և ոչ մատ-
նէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :
Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիձն ցաւոց
իւրոց . զամենայն անկողինս նորա դար-
ձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա :
Եւս ասացի տէր ողորմեա ինձ . բժըշ-

կէա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ :

(Թ) շնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ իցէ
զի մեռցի, և կորիցէ անուն նորա :

Ստանէր տեսանել զնանրու թիւն . խօսէր
'ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնու
թիւնս յանձն իւր :

Մտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զինէն
չնջէին ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ . բան անօրէնու
թեան եղին 'ի վերայ իմ :

Ս'ի թէ որ ննջիցէն, և այլ ոչ ևս յաւելուցու
յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ,
յոր և եսն յուսացայ :

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել
ինձ խաբէութիւն :

Մյլ դու տէր ողորմեա ինձ և կանգնեա
զիս, և ես հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ իս .
զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Մյլ զիս յամբժութեան իմում ընկալար,
և հաստատեցեր զիս առաջի քս յաւիտեան :

(Ը) Բհեալ տէր անձ իտայելի յաւիտեա
նքս յաւիտենից . եղևցի եղևցի :

Ս Ա Ղ Յ Ո Ս Խ Ա

Ի հասարակ . ի հասարակ-նէ որդեացն հորեաց .
 սաղմոս 'ի դաս-իւն :

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս
 ջուրց , այնպէս փափաքէ անձն իմ առ
 քեզ ւնձ :

Նարաւի է անձն իմ առ քեզ ւնձ ,
 հզօր և կենդանի . երբ եկից երևեցայց
 երեսացդ ւյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի
 տուէ և 'ի զիշերի . և այն զի ասէինց իս
 զօրհանապազ՝ թէ ո՛ւր է ւնձ քո :

Օ այս որպէս յիշէի , տառապէր յիս
 անձն իմ . քաջալերէի , զի մտից ընդ
 յարկաւ սքանչելեաց տանն ւյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութե ,
 և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Արդ ընդէր տրտում էս անձն իմ , կամ
 ընդէր խռովէս զիս . յուսա առ ւնձ ,
 խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
 ւնձ է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այսո-
 ըիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանա-
 նու , 'ի հերմոնէ 'ի լեռնէ փոքուէ :

Խորբ 'ի խորոց կարգացին առ քեզ , 'ի
 ձայն սահանաց քոց :

Վե՛նայն զբօսանք քո , և ալիք քո ան-
ցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց տէր զողորմու թի
իւր , 'ի գիշերի զօրհնու թիւն նոր . և
աղօթք իմ առ ւած վասն կենաց իմոց :

Մսացի ւոյ՝ ընդունելի իմ ես . ընդէր
մերժեցեր զիս . ընդէր տրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ . յասել զիս զօրհանապազ ,
թէ ուր է ւած քո :

Մոդ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ
ընդէր խռովեա զիս . յուսա առ ւած ,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
ւած է :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Դատ արա ինձ ւած , և իրաւ արա ինձ
'ի դատաստանի իմում :

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , 'ի մարդոյ մե-
ղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս :

Դու ւած հզօրիչ իմ ես . ընդէր մոռա-
ցար զիս , ընդէր տրտում գնամ ես 'ի
նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Ղապեա տէր զոյս քո և զձմարտու-

Թիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, և
հանցեն զիս ՚ի լեառն սբ և ՚ի յարկս քո:
Մտից առաջի սեղանոյ ւոյ առ ւած, որ
ուրախ առնէ զմանկու թիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ
ւած ւած իմ:

Մքղ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովես զիս. յուսա առ ւած,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
ւած է:

Տուր է: Գորգայս ԸԷ:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ

Ի կարարած. ի մասսո-լեան որդւոցն կար-
լայ. սաղմոս ՚ի դա-իւ:

Ըստուած՝ ականջօք մերովք լուար,
զոր հարքն մեր պատմեցին մեզ:

Օ գործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա,
յաւուրսն առաջինս:

Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս, և զնոսա
տնկեցեր. չարչարեցեր զժողովուրդս քո,
և հաներ զնոսա:

Ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր, և ոչ քաղուկ նոցա թէ փր-
կեաց զնոսա:

Մյլ աջ քո և քաղուկ քո և լոյս երե-
սաց քոց, զի հաճեցար դու ընդ նոսա:

Դու ինքն ես՝ Թագաւոր իմ և անձ իմ,
որ հրամայեցեր զփրկու թէցն յակորայ :
Ի և զթ ճնամիս մեր հարցուք, և անու-
ամբ քով արհամարհեացուք զյարու-
ցեալնս՝ ի վերայ մեր :

Ոչ թէ յաղէղն իմ յուսացեալ եմ, և
ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Ըստ փրկեցեր զմեզ ՚ի թ ճնամեաց
մերոց և զատելիս մեր յամծ թ արարեր :

Ըստուծով սպարձեացուք զօրհանապազ,
և անուան նորա խոստովան եղիցուք
յաւիտեան :

Ի այց արգ մերժեցեր և անարգեցեր
զմեզ . և ոչ ելեր անձ ընդ զօրս մեր :

Կարձուցեր զմեզ յետս քան զթ ճնա-
միս մեր . և ատելիք մեր յափշտակեցին
զմեզ :

Ետուր զմեզ որպէս զոչխար ՚ի զենուամն,
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Սաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց
զնոյ . և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Ըրարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մե-
րոց . ծաղր և այսին կատականաց այնո-
ցիկ, որ շուրջ էին զմեօք :

Ըրարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց ՚ի
շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

Օր ան նախատինք իմ առաջի իմենս .

և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :
 Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի ,
 յերեսաց թշնամեոյն և հալածչի :

Ըյս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր , և
 մեք զքեզ ոչ մոռացաք , և ոչ ստեցաք
 ուխտի քում , և ոչ դարձաք յետս սրբ-
 տիւք մերովք :

Պարձուցեր զչաւիղս մեր 'ի ճանապարհ
 հաց քոց , խոնարհ արարեր զմեզ 'ի
 տեղի չարչարանաց . և ծածկեցին զմեզ
 ստուերք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն նոյ մե-
 րոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր առ աս-
 տուածս օտարս :

Սակայն ան խնդրէ զայս . զի նա քըն-
 նէ զգաղտնիս սրտից մերոց :

Սասն քո մեռանիմք զօրհանապազ .
 համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զէնումն :

Օարթիր ընդէր ննջես տէր . արի և
 մի մերժեր զմեզ իսպառ :

Օմէ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ-
 մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղու-
 թիւնս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք
 մեր , և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

Ըրի տէր օգնեա մեզ , և փրկեա զմեզ
 վասն անուան քո :

ՍԱՆՄԱՍ ԽԴ

Ի հարարած - զատանցելոց ժամանակաց ,
որդացն հրկուսայ ի մասարութեան - սաղմոս օրհ-
նութեան վասն սիրելւոյն :

Ի զխեցեցէ սիրա իմ զպատգամս քո բա-
րիս , և ասացից զգործս իմ թագաւորի :
Ի եզու իմ որպէս գրիչ արագագիր դարի ,
գեղեցիկ տեսանելով քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

Սփռեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց ,
վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ամ յա-
ւիտեան :

Ի՞՞ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելու-
թեան և գեղոյ քոյ :

Ի արեա ուղղեա և թագաւորեա վասն
ճշմարտութեան հեզութեան և արդա-
րութեան , և առաջնորդեցէ քեզ
սքանչելապէս աջ քո :

Ի ետք քո սրեալ են հզօր , և ժողո-
վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին , 'ի սիրտս
թշնամեաց թագաւորի :

Ի թոռ քո ամ յաւիտեանս յաւիտե-
նից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան
արքայութեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն , և ատեցեր
զանօրէնութիւն :

Ս անն այսորիկ օժ զքեզ անձ անձ քո
 ինչով ուրախութեան, առաւել քան
 զընկերս քո :

Օ մտռոս և ստաշինն և կասիայ 'ի զգես-
 տէ քումմէ, 'ի տաճարաց փղոսկրէից,
 ուստի ուրախ արարինն զքեզ դստերք
 թագաւորաց 'ի պատիւ :

Կացցէ գշխոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հան-
 դերձս ոսկէհուռս զարդարեալ և պա-
 ճուճեալ :

Լ ուր գուսար և տես, խոնարհեցո
 զունկն քո. մտռա զժողովուրդ քո և
 զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագա-
 ւոր գեղոց քո :

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիր պագցես
 սմա. և դուստր ծուրայ երկիր պագցէ
 սմա. և պատարագօք զերեսս սորա պաշ-
 տեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Ը մե՛նայն փառք դստեր թագաւորի 'ի
 ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկէհուռս զար-
 դարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
 նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա :

Ը ճցեն ցնձութեամբ և ուրախութիւն,
 և տարցին 'ի տաճար թագաւորի. և
 փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :
 Կացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամե-

նայն երկիր . և յիշեսցի անուն քո ընդ
ամենայն ազգս ազգաց :

Ս ասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Տունք ժշ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Ի հասարած . որդաոցն հորեաց 'ի վերայ
գաղղնեաց :

Մ ստուած մեր ապաւէն և զօրութի .
օգնական 'ի վերայ նեղութեանց , որ
գտին զմեզ յոյժ :

Ս ասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռ-
վել երկրի , 'ի փոփոխել վերանց 'ի սիրտս
ծովու :

Ղ ոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա .
խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա :

Ղ նացք գետոց ուրախ առնեն գբաղաքն
այ . և սուրբ արար զյարկս իւր բար-
ձրեալն :

Մ ստուած 'ի մէջ նոցա , և նոքա մի տա-
սանեսցին . օգնեսցէ նոցա անձ 'ի վաղոր-
դայնէ մինչև 'ի վաղորդայն :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհե-
ցան թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր
բարձրեալն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
է մեր անձ յակովբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս անյ , որ արար
գնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Եհար զսրտերազմ 'ի ծագաց մինչ 'ի
ծագս երկրի . զաղէզունս փշրեաց ,
զգէնս խորտակեաց , և զասպարս այ-
րեաց հրով :

Կանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ անձ .
բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և բարձրա-
ցայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
է մեր անձ յակովբայ :

Տունք ժա : Գորդայս ծա :

ՍԱՂՄ ԱՍ ԽԶ

Ի հոբարած . Հասն որդեանցն հորեայ . սաղմոս
'ի դասիկ :

Օտիս հարէք ամենայն հեթա-
նոսք , աղաղակեցէք առ անձ 'ի ձայն
ցնծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , թաղաւոր
մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս ը մեզ ,
և զհեթանոսս 'ի ներքոյ ոտից մերոց :

Բնորեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգութիւն ,
զեղէցիւ թեանցն յակովբայ՝ զոր և սի-
րեաց :

Համբարձաւ ւնձ օրհնութեամբ , և
տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք նյ մերում . սաղմոս
ասացէք թագաւորին մերում , սաղմոս
ասացէք :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ նամերկրի ւնձ
է . սաղմոս ասացէք նմա իմաստութիւնք :

Թագաւորեաց ւնձ 'ի վր Տէրութեանսաց .
ւնձ նստաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
ւնձ արբազամու , զի նյ զօրութիւնք
յերկրէ յոյժ համբարձան :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Սաղմոս օրհնութիւն որդոցն ինքնայ . երէրորդ
չաբաւն :

Սեծ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ 'ի քա
ղաք նյ մերոյ , 'ի լեառն սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնձասցէ ցնձութիւնք ամե
նայն երկիր . լերինք սիովնի , կողմանք
հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորի մեծի :

Ըստուած 'ի տաճարի իւրում յայտնի ,
'ի ժամանակի որպէս օգնական լինէր նյ :

Ըհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան , և անցին 'ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմա

ցան . խռովեցան սասանեցան , և դողումն
կալա զնոսա :

Ընդ երկունք սնլ 'ի ծննդեան , 'ի հողմ
սաստիկ փշրեսցէ վնաս 'ի թարսիս :
Որպէս լուաք , սոյնպէս և տեսաք 'ի
քաղաք տեառն զօրութեանց , 'ի քաղաք
այ մերոյ :

Ըստուած հիմունս արկ նմա յաւիտեան .
ընկալաք անձ զողորմութիւն քո 'ի մէջ
ժողովրդեան քոյ :

Ըստ անուան քում , սոյնպէս և օրհնու
թիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս . և
արդարութեամբ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . և ցնծաս-
ցեն դստերք յուզայ վասն իրաւանց քոց
տէր :

Շրջեցարուք զսիօնիւ , պաշարեցէք
զնա և պատեցէք զաշտարակս նորա :
'Իւր զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեանց
նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա ,
զի պատմել կարասջիք յազգ յայլ :

Սա է անձ , անձ մեր յաւիտեանս յաւի-
տենից . և սա հովուեսցէ զմեզ մինչև
յաւիտեան :

Տունք Ժ ք :

ՍԱՂԱՄ ՈՍ ԽԲ

Ի հարարած որդւոցն հորիւսայ. սաղմոս օրհնուե
'ի դասելն :

Լուարուք զայս ամենայն ազգք. ունկըն-
դիք լերուք ամենեքեան, ոյք բնակեալ
էք յաշխարհի :

Ճնունդք երկրի և որդիք մարդկան,
'ի միասին մեծամեծք և անանկք :

Բերան իմ խօսեացի զիմաստու թիւն, և
խորհուրդք սրտի իմոյ զհանձուր :

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ.
բացից զառակս օրհնութեամբ 'ի սկըզ-
բանէ :

Բնդէք բնաւ երկն իմ ես յաւուր չարի.
զի անօրէնութիւնք գնացից իմոյ շուրջ
եղեն զինս և :

Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւրեանց,
'ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց
պարծեցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՛ և ոչ փրկէ մարդ, և
ոչ տայ նոյ զփրկանս իւր, և ոչ զգինս
փրկանաց անձին իւրոյ :

Սաստակեա յաւիտեան, և կեցցես
մինչ իսպառ, և ոչ տեսցես զասպակա-
նութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մե-

ուանին , 'ի միասին անզգամք և անմիտք
կորիցեն , և թողցեն օտարաց զմեծու-
թիւն իւրեանց :

Պէրեզմանք տունք նոցա եղիցին յաւի-
տեան և յարկք նոցա ազգէ մինչև
յազգ . և կարդասցեն անուանք նոցա
'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի սխառուի էր և ոչ իմացաւ , հա-
ւասարեաց անասնոց անբանից և նմա-
նեաց նոցա :

Բայ ճանապարհ է գայթակղութեան
նոցա նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւ-
րեանց հաճեսցին :

Արպէս խաչն 'ի դժոխս մատնեսցին ,
և մահ հովուեսցէ զնոսա . և ախրես-
ցեն նոցա ուզիղք ընդ առաւօտս :

() զնութիւնք նոցա մաշկեսցին 'ի դժոխս ,
և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց տակայն անձ փրկեսցէ զանձն իմ
'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդունին
զիս :

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա :

Օ ի ոչ թէ 'ի մեռանել իւրում ապէ
ընդ իւր զամ . և ոչ թէ իջցեն փառք
տան նորա ընդ նմա :

Եւ անձն նորա ՚ի կեանս իւրում օրհնեացի . խոստովան եղիցի քեզ՝ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Ստցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև յաւիտեան զոյս մի տեսցէ :

Սարդ ՚ի սլատուի էր և ոչ իմացաւ , հաւատարեաց անասնոց անբանից և նմանեաց նոցա :

Տուր ՚ի Գորգայս խթ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ

Սաղմոս ՚ի Դաւիթ :

Եւ տուած աստուծոց տէր խօսեցաւ , կոչեաց զէրկիր յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու :

Սիռնէ մեծվայելու թիւն փրկաւ թեան զեղոյ նորա :

Եւ տուած մեր յայտնապէս եկեսցէ , և անձ մեր մի դադարեսցէ :

Հոր առաջի նորա բորբոքեսցի , և շուրջ զնովաւ մըրիկ յոյժ :

Կոչեսցէ զէրկինս ՚ի վերուստ՝ և զէրկիր ՚ի դատել զժողովուրդ իւր , ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր , և ոյք դնեն զպատարագս ուխտից ՚ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեսցեն երկինք զարդարու թիւն նորա , զի անձ դատաւոր է :

Եւր ժողովուրդ իմ և իօսեցայց ընդ
քեզ, և իտրայէլ՝ քեզ վկայեցից. զի
օձ օձ քո ես եմ:

Այ թէ վասն պատարագաց քոց կըշ-
տամբեմ զքեզ. զի ողջակէզք քո առա-
ջի իմ են յամենայն ժամ:

Այ ընդունիմ 'ի տանէ քումիկ զուա-
րակս, և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս:

Իմ է ամենայն գազան անտառի, երէ
լերանց և ամենայն անասուն:

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկ-
նից. գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է:

Թէ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից.
զի իմ է աշխարհ լիւ իւրով:

Այ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց,
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ:

Մատո օյ սրատարագ օրհնութեան.
կատարեա բարձրելոյն զուխտս քո:

Կարդասցես առ իս յաւուր նեղութե
քո. ես փրկեցից զքեզ, և դու փառա-
ւոր արասցես զիս:

Սակայն մեղաւորին ասէ օձ. իսկ դու
ընդէր բնաւ պատմես զարդարութի իմ,
կամ առնուս զուխտս իմ 'ի բերան քո:

Օ ի դու ատեցեր զխրատ իմ. մերժե-
ցեր և յետս ընկեցեր զամենայն բանս
բերանոյ իմոյ:

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ նոսա, և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո:

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն, և լեզու քո նիւթ էր զնենգութիւն:

Կստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէիր, և ՚ի վերայ որդւոյ մօր քո դնէիր զգայթակղութիւն:

Օայս ամենայն արարեր, և լռեցի քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես քեզ նմանիցեմ:

Ըրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս ամենայն առաջի քո. իմացարուք ամենեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զամ:

Վուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ որ իցէ՝ որ փրկիցէ:

Պատարագ օրհնութեան փառաւոր արասցէ զիս. և անդ է ճանապարհ, ուր ցուցից նմա զփրկութիւն ւնյ:

Տունք իդ:

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

Ի հարարած. սաղմոս ՚ի դաւիթ. ՚ի ժամանակի զի եկն առ նա նախան Տարգարէ, Էբրեւ զի հրեալ էր նա առ Բերսաբէէ:

Ողորմեա ինձ ամ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան

քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ
 Լուսեւ լուա զիս յանօրէնութենէ իմ
 մէ, և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :
 Օ անօրէնութիս իմ ես ինձէն գիտեմ .
 և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :
 Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առա-
 ջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցես ՚ի բանս քո, և
 յաղթող ՚ի դատել քեզ :

Լ'նօրէնութեամբ յղացաւ, և ՚ի մեղս
 ծնաւ զիս մայր իմ :

Գու տէր զձնմարտութիւն սիրեցեր .
 զանյայտս և զճաճկեալս իմաստութե
 քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց .
 լուա, և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լ սելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրա-
 խութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տա-
 ռապեալք :

Գարձո զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց, և
 զամանօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս ամ, և
 հոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փօրի իմում :

Ս ՚ի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց,
 և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութե քոյ, և
 հոգւով պետուե քոյ հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո .
 և ամբարիշտք ան քեզ դարձցին :
 Փրկեա զիս յարեւել անձ անձ փրկութե
 իմոյ . ցնծացել լեզու իմ յարդարու
 թեան թում :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան
 իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մա
 տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս
 իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ ան հողի խոնարհ . զսիրտ
 սուրբ և զհողի խոնարհ անձ ոչ արհա
 մարհէ :

Իւարի արա տէր կամօք քովք սիրովի .
 և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
 արդարութեան . ուխտից պատարագս
 հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

Տունք Ե :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ

Ի կատարած իմաստութե , սաղմոս 'ի դատելու .
 'ի ժամանակի զի եկն դովելէ եդովմայ , պատ
 ճեաց սաստաղայ , լեւ ակասասիէ դատել 'ի
 պան աբիմէլէայ է :

Օ ի պարծիցի 'ի չարութե հզօր՝ զա
 նօրէնութիւն . զօրհանապազ զանիրա-

և ութիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :
 Որպէս ածելի սուր՝ սրեաց զնէնգու-
 թիւն , սիրեաց զչարութիւն քան զբա-
 րութիւն , զանօրէնութիւն քան զխօսս
 արդարութեան :

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործան-
 ման , և զլեզուս նէնգաւորս :

Վասն այսորիկ անձ կործանեացէ զնա
 խապառ . խլեացէ և հանցէ զնա յարկաց
 իւրոց , և զարմատս նորա յերկրէն կէն-
 դանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ
 ծիծաղեսցին և ասացեն :

Ընդ այր է , որ ոչ արար զանձ իւր օգնա-
 կան . այլ յուսացաւ տա 'ի բազում մե-
 ծութիւն իւր , և զօրացաւ 'ի նանբու-
 թեան իւրում :

Ընդ էս սրպէս ձիթենի պտղալից 'ի
 տան անձ . յուսացայ յողորմութիւն անձ
 յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից :

Կոտատլան եղէց քեզ յաւիտեան , զի
 արարեր . և համբերից անուան քում ,
 զի քաղցր էս առաջի սրբոց քոց :

Տունք Ը : Գորգայս ծի :

ՈՒՂՄՈՍ ԾԲ

Ի հասարակ . շատն Տաղաղէլեայ . Իմաստաւ
Եւնն 'ի դասելի :

Մտաց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ
ոչ գոյ ամ . ասականեցան և պղծեցան
յանօրէնու թեան իւրեանց , և ոչ որ
է որ առնէ զքաղցրութիւն :

Մտուած յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իցէ որ իմաս-
տուն' որ ինդրիցէ զամ :

Մեկնեքեան խոտօրեցան 'ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի , և չէ որ մին
չև 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , որ
գործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտելին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի , և առ ամ ոչ կարդա-
ցին :

Մնդ երկիցեն երկիւղ' ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ . զի ամ ցրուեացէ զտակերս մար-
դահաճոյից :

Մնաչեացեն և յամօթ լիցին , զի ամ
անարգեաց զնոսա .

Ո՞տացէ 'ի սիովնէ զփրկութիւն իտայ
էլի . 'ի դարձուցանել ամն զգերութիւն

Ժողովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ յակօլք,
 և ուրախ եղիցի իսրայէլ,
 Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

Ի հասարած . ընդ օրհնութիս իմաստութիւնի
 դասիլն . 'ի ժամանակի զի եկին զիգացիսն, և
 ասէն յաստուղ՝ ակասասիցի դասիլն ևսգոս-
 ցեալ նասի առ Տէղ :

Եստուած յանուան քում կեցո զիս,
 և 'ի զօրութե քում իրաւ արա ինձ :

Եստուած լուր աղօթից իմոց . ունկն զիւր
 բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հը-
 ջօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
 բեցան զքեզ անձ առաջի իւրեանց :

Հա անձ օգնական իմ, և տէր ընդունելի
 հողւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ,
 ճշմարտութե քով սատակեա զնօսա :

Ես կամօք իմոյք սրատարազս մատու-
 ցից քեզ . խոստովան եղէց անուան
 քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր
 զիս . և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :
 Տունք է :

ՍԵՂՄՈՍ ԾԴ

Ի հասարակ . ընդ օրհնութիս իմաստութե .
սաղմոս 'ի դասիլն :

Անկն դիր անձ աղօթից խնոց , և մի
անտես առնէր զինդրուածս իմ :

Վայեա առ իս և լուր ինձ . զի տրրտ-
մեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում , և խռռ
վեցայ :

Ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մեղա-
ւորին խտտորեցան յիս անիրաւութիք ,
բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Մէ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ , և
ծածկեաց զիս խաւար :

Մէի տայր որ ինձ թեւս օրպէս զաղաւ
նւոյ . զի թռչէի վերանայի , և հեռա-
ցեալ դադարէի յանապատի :

Մն ունէի անձ օր փրկէր զիս 'ի կարճ-
մտութի , 'ի զայրանալոյ , 'ի մրրկեալ
նեղսրտութենէ :

Մնկը տէր և բաժանեա զլեզուս նոցա .
զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառա-
կութիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն ըզ-
պարսպօք նորա անօրէնութիւնք . չա-

ըիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պա-
կասեաց 'ի հրասպարակաց նոցա վաշխ և
նենպու թիւն :

Օ 'ի թէ թնամեոյն նախատեալ էր ,
համբերէի արդեօք . կամ ատելւոյն մե-
ծարանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագչէի
արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ :

Լսաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր . զի գնայաք միաբանու-
թեամբ 'ի տան ւնյ :

Եկեացէ մահ 'ի վերայ նոցա , և կենդա-
նւոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չարութիւն է
'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Ես առ ւնձ կարդացի . և լուաւ ինձ յե-
րեկոյս , 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ
աւուր :

Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայնի
իմում . փրկեացէ խաղաղութիւն զանձն
իմ 'ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք հա-
սին 'ի վերայ իմ :

Լուիցէ ւնձ և խոնարհ արասցէ զնոսա
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Օ 'ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ եր-
կեան յնյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել

նոցա . և նորա պղծեցին զօրէնս նորա :
 Բաժանեցան 'ի սրամտու թենէ երեսաց
 նորա . և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

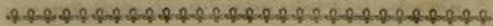
Վաղուղ էին բանք նոցա . բան զձէթ , և
 ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կերակ-
 րէ՞ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան սասա-
 նու թիւն արդարոյ :

Գու անձ իջուսցես զնոսա 'ի դուք ապա-
 կանու թեան . արք արիւնսահեղք և նեն-
 գաւորք մի հասարակեացեն զաւուրս իւ-
 րեանց . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Տունք իք : Գորղայս ԼԵ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ԺԺ : Տունս յԻ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ
 ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻ

Թ . Օրինաց ԼԹ :

Օ 'ի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկու թենէ
 իմմէ . այրեացէ և իջցէ մինչ 'ի դժոխս
 ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյս երկ-
 րի նոցա . վառեցին հրով , բորբոքե-
 ցին հիմունք լերանց նոցա :

Վուտեցից զչարիս անձ 'ի վերայ նոցա ,
 և նետիւք իմովք սպառեցից զնոսա :

1) Կաշեալք և հիւժեալք 'ի սուլոյ, գա-
զանարեկ գէշ անկեալ ամենայն թռչնոց
երկնից:

2) արս առանց բժշկու թեան արձակեցից
'ի վերայ նոցա՝ զգազանս անասպատի,
որ այսր և անոր քարշեսցեն զնոսա ընդ
երկիր:

3) րտաքուստ մանկահոտորս արասցէ
զնոսա սուր, և 'ի ներքուստ շտեմարա-
նաց նոցա անտի արհաւիրք ահից:

4) Երիտասարդս կուսանօք հանդերձ,
և զաղայս հաստատելօք ծերովք հան-
դերձ:

5) սացի թէ ցրեցից զնոսա, և դադարե-
ցուցից զյիշատակս նոցա յաղգաց:

6) Ե ոչ վասն բարկու թեան սրտմտու-
թեան թշնամւոյն, զի մի երկայնա-
կեացք եղիցին, և մի բարձրացցին հոբար-
տացեալ թշնամիքն, և ասացեն:

7) Ե ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ մեր
հզօր. և ոչ տէր ամ արար զայս ամ:

8) Ի ազգ մի խորհրդակորոյս են նոքա,
և ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն, և ոչ
խորհեցան 'ի միա սունու զայս ամենայն,
և արդ ընկալցին զամօթ յանձինս իւ-
րեանց:

9) արմանք մի մեծ այս են, զիսորդ մի

զհազարս հալածեսցէ , կամ երկուք
զբիւրս շարժեսցեն :

Թէ ոչ տեառն այ մատնեալ էր զնոսա ,
և տուեալ իցէ զնոսա 'ի ձեռս Թշնա-
մեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դիք նոցա որպէս զսփ մեր .
այլ Թշնամիք մեր վատախորհուրդք :

Յայդւոյն սողումայ էր որթ նոցա , և
տունկ նոցա 'ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնու թեան , և
ողկոյզ նոցա 'ի դառնու թեան լեղւոյ :

Սրտմտութիւն բարկութեան վիշապաց
զինի նոցա՝ սրտմտութիւն ի թից՝ ան-
հնարին առանց բժշկութեան :

Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս , և
կնքեալ սրահի 'ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատու-
ցից նոցա , 'ի ժամանակի յորում հարցի
զբարի ոտն նոցա :

Սերձ է որ կորստեան նոցա . հասեալ
է պատրաստութիւն տէր 'ի վերայ նոցա :

Վատէ տէր զժողովուրդ իւր , և 'ի ծա-
ռայս իւր մխիթարի :

Օ ի ետես զնոսա բքեալս , լուծեալս և
մատնեալս 'ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր , ո՛ր են դիքն ձեր՝ յորս
յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա . զորոց

զճարպ սպանդիցն ուտէիք, և ըմպէիք
զգինի զոհիցն:

Ըրդ յարիցեն օգնեսցեն, և եղիցին ձեզ
թիկունք:

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

() աներուք և տեսէք՝ զի ես եմ, և
ոչ գոյ այլ անձ բաց յինէն:

Ես սպանանեմ, և ես կեցուցանեմ.
Հարկանեմ, և ես բժշկեմ. և ոչ ոք իցէ՝
որ հանիցէ զձեզ՝ ի ձեռաց իմոց:

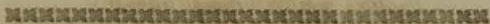
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. եր-
գուայ աջով իմով և ասացի՝ թէ կեն-
դանի եմ ես յաւիտեան:

Սրեցից ոնք փայլակն զսուսեր իմ, և ՚ի
խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ:
Հատուցից զհատուցումն թնամեաց
իմոց. և ատելեաց իմոց հատուցից զհա-
տուցումն նոցա նոցին:

Ըբբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա.
և սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ վիրա-
ւորելոց գերելոց գլխոց իշխանաց՝ թըշ-
նամեաց նոցա:

Աւրախ եղիցին երկինք նովաւ. և եր-
կիր սրագցեն նմա ամենայն օրդիք ոնց:
Աւրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողո-
վրդեան նորա. և զօրացուցին զնա ա-

մենայն հրեշտակք այ :
 Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որ-
 դեոց նոցա . հատուցումն թ ճնամեացնո-
 ցա հատուցաւ նոցա :
 Հատուցումն ատելեաց նոցա հատուցաւ
 նոցա . սրբեսցէ տէր զերկիր ժողովըր-
 դեան իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ :

Պ ու ես տէր մեր , դու ես քսօ փրկիչ
 մեր , զքեզ օրհնեն անձինք մեր :

Ս արդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ ան-
 արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի
 քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղա-
 ջանս մեր , և կեցո զմեզ :

Ք արող և աղօթք Ս ի նախանձիր և
 Խոստովան կանոնացն :

Վ ասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանա-
 պարհս խաղաղութեան , զտէր աղաչես-
 ցուք : Տէր ողորմեա :

Վ ասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խոր-
 հուրդս չարին , զտէր աղաչեսցուք :

Վ ասն պարգևելոյ մեզ առողջ խոր-
 հուրդս և առաքինի վարս , զտէր աղ :

Ս անն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղաչ :

Ս անն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվազակի ընդ ռախք մերովք, զտէր
աղա :

Ս անն հողւոյն հանգուցելաց՝ որք ճշմա-
րիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քրիստոս ննջե-
ցին, զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ :
Օ անձինս : Աղորմեաց :

Մ 1017 :

Տ էր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն
արարածոց երևելեաց և աներևութից :

Մ քեզ կարգամք յամենայն ժամ. զի
ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո,
և արքայութիւն քո ամենեկուն տիրէ :

Շ նորհեա մեզ երկիւղիւ ՚ի պաշտօն քո
կանխեւ հանապազ. սիրել գբեզ ՚ի բոլոր
սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց, և յամե-
նայն զօրութենէ մերմէ պահել զպա-
տուիրանս քո : Համբառնալ առ քեզ
զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բար-
կութեան և երկմտութեան. և գտանել
՚ի քէն զշնորհս և զսղոյմնութիւն, և
զառաքինասէր գործացն յաջողութիւն

Սան զի դու ես տէր կենաց և ան
ողորմութեանց . և քեզ վայելեն փառք
իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Մտուծոյ երկրպագեսցուք :

Քում ամենազօր և յաղթող տէրութեդ
կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութի ,
և փառաւորի յամենեցունց թագաւո-
րութիւն քո : Վայեա յերկրպագու-
թիւնս մեր , և ուսո մեզ առնել զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան : Սան զի
դու ես աստուած խաղաղութեան , որ
բարձեր զթշնամութիւն 'ի միջոյ , և ա-
բարեր խաղաղութիւն յերկինս և յեր-
կրի . հեռաւորաց և մերձաւորաց աւե-
տարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բա-
րեացդ : Արում և զմեզ մեծի շնորհացդ
արժանի արասցես՝ դասելով ընդ ճշմա-
րիտ երկրպագուս քո , աստուած մեր և
տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս :
Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ
հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Ստղանք :

Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն սազ-
մասաց անդադար փառաւորեմք զհայր
և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

() օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն .
Հայր մեր որ :

Յարկե լոճ , և զբուեցին ամենայն
 թշնամիք նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ

Ի հասարած . լասն ժողովրդեանն , որ 'ի սրբոյն հեռացեալ էին . 'ի թաճանակի զի հալանս զնա այլապիտիսն 'ի գէլն : Յարճանափեր . սաղմոս 'ի դատիլն :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց զիս մարդ . զօրհանապազ պատերազմունքսն ինձ զեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ . բազում եղէն՝ ոյք մարանչէին ընդ իս 'ի բարձանց :

Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր յուսացայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ . յիմ յուսացայ՝ և ոչ երկեայց , զի արանցէ ինձ մարդ :

Օրհանապազ զբանս իմ անարդեցին . զիննէն էին խորհուրդքսնոցա 'ի չարութեան :

Պանդուխտք եղիցին , և թաքթաքուրք շրջեցին . նոքա գարշապարի իմում սպասեցէն , որպէս և սպասէին անձին իմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեցես զնոսա-
բարկու թեամբ զժողովուրդս հնազան-
դեցուցես :

Ըստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ .
եդից զարտասուս իմ առաջի քո , որպէս
խոստացար դու ինձ :

Վարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց ,
յաւուր յորում կարդացից առ քեզ :

Ըհա ծանեայ զի ան իմ էս դու . զանձ
օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զտէր գովե-
ցից 'ի խօսս իմ . յանձ յուսացայ և ոչ
երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինչն են ուխտք իմ , զոր տաց քեզ
օրհնութեամբ անձ անձ իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ . զաչ
իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի գայթակ-
ղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԶ

Ի հասարած մի ապականէր . 'ի դատելն յար-
ջանագիւր . 'ի ժամանակի զի գախոցեալ լուս-
բողեալ էրնա յերեւոյց առաւելաց յայրի անդ :

Ողորմեա ինձ անձ , ողորմեա ինձ , զի 'ի
քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թւոց քոց յուսացայց, մինչև անցցէ անօրէնութիւն :

Լ՛ղաղակեցի առ ւնճ բարձրեալ, առ ւնճ բարերար իմ :

Լ՛ուաքեաց յերկնից, և կեցոյց զիս . եղի նախատինս, որ կոխէին զիս :

Լ՛ուաքեաց ւնճ զողորմութիւն և զճրշմարտութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ ՚ի միջոյ գազանաց, զի ննջէի ես խռովեալ :

Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և նետք են, և լեզուք նոցա որպէս սուր սուսերի :

Ըարձրեալ ես դու յերկինս ւնճ, և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փօրեցին առաջի իմ խորխորատ, և անկան ինքեանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ ւնճ, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք :

Օարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս սղորմու թիւն
քո, մինչև յամօս ճշմարտու թիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս ան, և յա-
մենայն երկրի են փառք քո :

Տունք ԺԿ :

ՍԱՆՄՈՍ ԾԼԷ

Ի հարարած . մի ապահաներ . յարչանափեր .
ասղճոս 'ի դառիլն :

Ո՞ւէ արդարեւ զարդարու թի խօսելիք,
և ուղիղս դատելիք որդիք մարդկան :
Բանդի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում զա-
նօրէնու թիւն գործելիք յերկրի . անիրա-
ւու թիւն ձեռք ձեր 'նիւ թեն :

Ստար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ . խա-
բեցան յարգանդէ, և խօսեցան սուտ :
Սրտմտու թիւն նոցա ըստ նմանու թեան
օձի . որպէս ի ժի և քարբի, զի խցեալ
է զականջս իւր :

Օ՞ր մի լուիցէ նա զձայն թովչի ձար-
տարի, և մի առցէ դեղ 'ի դեղատուէ
խմաստնոց :

Բնտուած փշրեացէ զատամունս նոցա 'ի
բերանս իւրեանց . և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց տէր :

Բնարդ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հե-
ղու . 'ի լարել աղեղան նորա տկարասցին

որպէս միմ զի հալի , և սպառեցին :
 Ընկաւ հօւր՝ և ոչ տեսին զարև , մինչ
 չև 'ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց .
 որպէս դժնիկ բարկութեամբ կենդա-
 նւոյն կիզցէ զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
 զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
 յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարեւ զու-
 ցէ ստուղ արդարոյ , և է՛ անոր դատի
 զնոսա յերկրի :

Տունք Ժ : Գորգայս ԸԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

Ի նապարած . մի ապականէր . յարջանագիւր . 'ի
 Ժամանակի զի առաջեաց սատաղ , և պաշա-
 րեաց զբոսն նորա , զի սպանցէ զնա . սաղմոս
 'ի դատիլ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց ան ,
 յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի վերայ
 իմ , ապրեցո զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գործեն զա-
 նօրէնութիւն . յարանց արիւնհակեղաց
 ապրեցո զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան , և հասին 'ի
 վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց

մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Օ արթիր ընդ առաջ իմ, և տես դու
տէր զօրութեանց ւժ իսրայէլի :

Վայեաց և այց արա ամենայն հեթա-
նոսաց . մի ողորմիր ամենեցուն՝ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Վարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս
շունք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Վոքա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց ,
և սուր է՛ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՛վ լուաւ զայս , զի դու տէր ծի-
ծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես
զամենայն հեթանոսս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ սպահեցից , զի
ւժ օգնական իմ է :

Ի՛ստուած իմ , ողորմութիւն նորա կան-
խեսցէ առ իս . և աստուած իմ ցոյց ինձ
՛ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա , զի մի մոռացին
զժողովուրդս քո :

Յրուեա զնոսա զօրութեամբ քով , և
ընկձեա զնոսա , զի դու ես սպաշտպան
իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց
նոցա , ընկցին նոքա յամբարտաւանու-
թեան իւրեանց :

Յանէծս և ՛ի ստութիւն մատնեսցին .

'ի կատարածի բարկութեան սպառեց-
ցին, և մի գտցին :

Պիտասցեն՝ զի անձ տիրէ յակովբայ և
ամենայն ծագաց երկրի :

Պարճցին ընդ երեկոյս. սովեսցին որպէս
շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Նոքա սփռեսցին յուտել. ապա թէ ոչ
յադեսցին, տրանջեսցեն :

Ես օրհնեսցից զօրհնութիւնս տեառն,
և յնծացայց առաւօտուց յողորմութեան
բում :

Օ ի եղեր իմ պաշտպան և տուն ապա-
ւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ օգնա-
կան իմ :

Քեզ սաղմոս ասացից՝ անձ ապաւէն իմ.
աստուած ողորմութեան իմոյ :

Տունք ին :

ՍԱՆՄՈՍ ԾԹ

Ի կատարած. զատանցելոյ ժամանակաց առ-
ոսմանէ. 'ի ժամանակի զի հրճի գրար նա
զմիջագիտս և զասորէստանն սոփոյայ, և 'ի
դարձին հարկանէր յովաբ զճորն աշտից յերկու
տասան հազարս : (Յարձանագիւր. սաղմոս 'ի
դատիւն :

Ստուած մերժեցեր և աւերեցեր
զմեզ. բարկացար, և գթասցիս 'ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր, և խառնեցուցեր
զսա. բժշկեա զհարուածս սորա, զի
սասանեցաւ:

Յուցեր ժողովրդեան քում խստութի.
և ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարութե:

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի աս-
րեսցին յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո ա-
ջով քո, և լուր մեզ:

Ըստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւր-
մէ. բարձր եղէց, բաժանեցայց զսի-
բէմ, և զհովիտան յարկաց չափեցից:

Իմէ գաղաադ, և իմ է մանասէ. եփ-
րեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուգայ թագաւոր իմ. մովաբ աւաղան
յուսոյ իմոյ:

Յեղովմէ ուղլեցից զգնացս իմ. և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն:

Ստարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր, կամ ո՞
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեղովմէ:

Եթէ ոչ դու ամ, որ մերժեցեր զմեզ,
և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր:

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութե, զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ:

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն. և
նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ նեղեն
զմեզ:

Տօնք ժն.

ՍԱՆՄՈՍ Կ

Ի հարարած ընդ օրհնութիւնս սաղմոսի դատելի :

Լուր անձաղօթից խնոց , և նայեա տէր
 յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրէ կարդացի առ քեզ ,
 մինչ ՚ի վաստակել սրտի խնոց :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջնորդեցեր ինձ . և իմ եղեր յոյս , և աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն :

Ի նսակեցայց ՚ի յարկս քս յաւիտեան , և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թւոց քոց :

Եւ ու անձ լուար աղօթից խնոց . ետուր ժառանգութիւն , ոյք երկնչին յանուանէ քումմէ :

Եւ ուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի ամաց նորա , աւուրս ազգաց մինչև յազգս նորա :

Եւ այ և մնայ յաւիտեան առաջի անջ ողորմութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք խրճիւրեացեն ՚ի նմանէ :

Եւ յսպէս սաղմոս ստացից քեզ յաւիտեանս յաւիտենից , և տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Տունք ք : Գորդայս խր :

ՍԱԼՄՈՍ ԿԱ

Ի հարարած . 'ի վերայ երբեմովմայ .
 սաղմոս 'ի դատիմ :

Մայց միայն այ հնազանդ լեր անձն իմ,
 զի 'ի նմանէ է ինձ փրկու թիւն :

Մա է անձ իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ,
 զի մի սասանեցայց առաւել :

Մինչև յերբ յառնէք 'ի վերայ մարդոյ՝
 սպանանել ամենեքեան , որպէս յորմոյ
 թիւրեւոյ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :

Մայց միայն զսրատիւ իմ խորհեցան մեր
 ժել յինէն , և ընթացան 'ի ծարաւս իւ
 բեանց :

Մերանօք իւրեանց օրհնէին , և սրտիւք
 անիծանէին :

Մայց սակայն այ հնազանդ լիցի անձն
 իմ , զի 'ի նմանէ է ինձ համբերու թի :

Մա է անձ իմ և փրկիչ իմ , ապաւէն իմ
 զի մի սասանեցայց :

Յայ է զօրու թիւն իմ և փառք իմ . անձ
 օգնու թեան իմոյ , յոյս իմ է առ անձ :

Յուսացարուք 'ի նա ամենայն ժողովք
 ժողովրդոց . սիսեցէք առաջի նորա զսիր
 տըս ձեր , զի անձ օգնական է մեր յաւի
 առնա ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են օրդիք մարդ-

կան . սուտ են որդիք մարդկան . 'ի կը-
շիւս իւրեանց մեղանչեն , և ինքեանք
յունայնութեան են 'ի միասին :

Մի յուսայք յանիրաւութիւն , յափըշ-
տակութեան մի ցանկայք . և մեծու-
թիւն թէ առուիւ գայցէ , մի յօժարես-
ցին սիրտք ձեր :

Մի անգամ խօսեցաւ անձ , և երկուս
զայս լուար :

Հաստուծոյ է զօրութիւն , և քո տէր
ողորմութիւն . և դու հասուցանես իւ-
րաքանչիւր ըստ գործս նոցա :

Տունք թի :

ՍԱՂԱՄ ՈՍ ԿԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . մինչդեռ նստէր նա յա-
նապարի անդ հրէաստանի :

Ըստուած անձ իմ , ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հոգի իմ .
քանիպատիկ և ս և մարմին իմ :

Արայէս երկիր անապատ և անջուր , ուր
ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ :

Ըստէս 'ի սուրբս երևեցայց քեզ , տե-
սանել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո :

Սասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո
քան զկեանս իմ . և շրթունք իմ գովես-
ցեն զքեզ :

Լ յսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ ,
 և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Որպէս 'ի ճարպոյ սլարարտութենէ լցցի
 անձն իմ , շրթամբք ցնծութեամբ օրհ-
 նեսցէ զքեզ բերան իմ :

Օ ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում ,
 ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ի քեզ :

Օ ի եղեր իմ օգնական , 'ի հովանի
 թևոց քոց ցնծացայց :

Եկն զինի քո անձն իմ և զիս ընկալաւ
 աջ քո . և նորա 'ի նանիր խնդրեցին
 զանձն իմ :

Սոցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի .
 մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ , և բաժինք
 աղուեսուց եղիցին :

Թաղաւոր յուսացաւ 'ի տէր . դուլեսցին
 ամենեքեան՝ որ երգնուն նուլաւ . խըց-
 ցին բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանի-
 րաւութիւն :

Տուր թա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Գ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Լ ուր անձ աղօթից իմոց յաղաչէլ ինձ
 առ քեզ . յերկիւղէ թշնամոյն փրկեա
 զանձն իմ :

Ս ածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց , 'ի

բազմութի՛ն՝ ոյք գործեն զանօրէնութի՛ն :
 Այք սրեցին որպէս սուտեր զլեզուս իւրեանց . լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան :

Չգէլ՛ի զաղանիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձգեսցեն՛ի նոսա , և մի երկիցեն :

Այք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան . խորհեցան թագուցանել ինձ որոգայթ , և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն , սխարտասեցան՛ի քննել զքննութիւն :

Սատիցէ այր՛ի խորութիւն սրտի իւրոյ , և բարձր եղիցի նձ :

Մետք տղայոց եղեն վէրք նոցա . տկարացան՛ի նոսա լեզուք իւրեանց , և խռովեսցին ամենեքեան՝ ոյք հայէլին ընդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ . և պատմեցին զգործս նոյ , և զարարածս նորա՛ի միտառին :

Ուրախ եղիցի արդար՛ի տէր , և յուսացի՛ի նա . նովաւ գովեսցին ամենեքեան , ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Տունք Ժ . ԳՅԵԶՄԻԱ Ը՛ :

ՍԱՂԴՐՈՍ ԿԴ

Ի հասարակ . սաղմոս 'ի դաստի : () Բհնու-
 Էրեմիայի՝ Եղեկիէլի և Ժողովրդեանն , յորժամ
 'ի պանդխտութենէն համեին Ելանէլ :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած
 'ի սիրովն . և քեզ տացին աղօթք յերու-
 սաղէմ :

Ուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամե-
 նայն մարմին եկեսցէ :

Քանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր .
 զամբարշտութիս մեր դու քաւեսցես :

Նրանի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և
 բնակեսցեն 'ի գաւիթս քո :

Եցուք մեք 'ի բարութենէ տան քո .
 սուրբ է տաճար քո սքանչելի արգարու-
 թեամբ :

Ուր մեզ անձ փրկիչ մեր , յոյս ամենայն
 ծագաց երկրի , և օր 'ի ծով հեռի :

Սպատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւ-
 րով . և զգեցեալ է զօրութիւն :

Սխռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու ,
 և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խռովեցին հեթանոսք , և երկիցեն
 բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուար-
 ճացին . հայեցար յերկիր՝ արբեցու-

ցեր զնա , և բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Վեանն ան լի եղև ջուրը . սրտորաստ արարեր զկերակուր նորա , զի այսպէս է սրտորաստութիւն :

Օսկոս նորա արբեցուցեր , և բազում արարեր զարմտիս նորա :

Ի ցողէլ նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա . օրհնեսցի սրտակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ :

Վաշտք քո լցցին սարարտութիւն . սրտաւր տասցին գեղեցկութիւնք անասպատի :

Ի շուրք ցնծութիւն զգեցցին , և զգեցցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն ցորեան , ազաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

Տունք ժի :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ

Ի կապարած . սաղմոս 'ի դաւիթ . յարութիւն :

Ղաղակեցէք առ անձ ամենայն երկիր . սաղմոս սասցէք անուան նորա , և տուք զփառս օրհնութեան նորա :

Մտացէք ան , որպէս զի ահեղ են գործքքո . 'ի բազում զօրութեան քում ստեցին քեզ թշնամիք քո :

Մեկնայն երկիր երկկի պագցեն քեզ .

սաղմոս սասացենք քեզ, և սաղմոս սասացենք անուանք բում:

Եկայք և տեսէք զգործս նոյ. որպէս զի ահեղ են խորհրդովք բան զամենայն որդւոց մարդկան:

Ո դարձոյց զծովն 'ի ցամաք. և ընդ գետս անցին յոտանաւորք:

Ընդ ուրախ եղիցաւք մեք 'ի նա, որ տիրէն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից:

Ըք նորա 'ի հեթանոսս հային. ոյք դառնացուցին զնա, մի բարձրացին յանձինս իւրեանց:

() Ըհնեցէք հեթանոսք զամբ մեր. լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա:

Ըն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և ոչ ետ զօղութիւն սոխից իմոց:

Փորձեցեր զմեզ ամբ և քննեցեր, որպէս և քննի արծաթ:

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ, եղիր նեղութիւն 'ի թիկունս մեր. և անցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց:

Ընցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ:

Սոխից 'ի սունք քո սլատարադօք. տայք քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացանք քեզ շթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութեան:

Օղջակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
խոյօք և խնկօք, և քեզ մատուցից զուա-
րակս և նոխազս :

Եկայք լուարուք ինձ՝ և պատմեցից ձեզ
ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յնյ, զոր ինչ
արար անձին իմոյ :

Ըն նա բերանով իմով կարգացի . և
բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով :

Օմեղս թէ տեսանէի՝ ի սրտի իմում,
միթէ լսէր ինձ տէր :

Սասն այսորիկ լուաւ նձ, և նայեցաւ
ի ձայն իննորուածաց իմոց :

() Երհնեալ է նձ՝ որ ոչ ՚ի բացեայ ա-
րար զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութիւնս
իւր յինէն :

Տունք թժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ

Ի հասարած . ընդ օրհնութիւնս . սաղմոս
երփոց :

Ըստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ . երևեցո զերեսս քո՝ ի մեզ, և
ողորմեա մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յաղինս ամենայն զփրկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ թողութիւնք
աստուած, խոստովան եղիցին առ քեզ

ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք ,
 զի դու դատիս զժողովուրդս յուղղու-
 թիւն . և ազգաց երկրի դու առաջնոր-
 դես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
 աստուած . գոհասցին զքէն ժողովուրդք
 ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց
 զմեզ ամ ամ մեր :

Ըստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և 'ի
 նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :
 Տունք է : Գ. օրդայս խն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԷ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դասիւ :

Յարիցէ ամ' և ցրուեսցին ամենայն
 թշնամիք նորա , փախիցեն ատելիք նորա
 յերեսաց նորա :

Որպէս պակասէ ծուխ՝ պակասեսցին .
 որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ , այնպէս
 կորիցեն մեղաւորք յերեսաց ան :

Ըրդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն
 առաջի նորա , և զուարճասցին յուրա-
 խութեան իւրեանց :

() օրհնեցէք զամ և սաղմոս ասացէք
 անուան նորա . ճանապարհ արարէք

այնմիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս , և տէր է անուն նորա :

Հնձասցեն առաջի նորա , և խռովեացին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց ,
 Ինձ 'ի տեղւոջ սրբութեան իւրում :

Լստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս 'ի տան , և հանէ զկապեալս քաջութեամբ իւրով . սոյնպէս և զգառնացողս՝ որ բնակեալ են 'ի դերեզմանս :

Լստուած ընդ ելանել քեզ առաջի ժողովրդեան քո , ընդ անցանել քեզ ընդ անապատ՝ երկիր շարժեցաւ :

Վանդի և երկինք ցօղեցին յերեսաց Իյ 'ի սինէ առաջի Իյ իսրայելի :

Լնձրե կամաց պատրաստեցեր Ինձ ժառանգութեան քում . թէպէտ հիւանդացաւ , սակայն դու հաստատեցեր զնա , և գազանք քո բնակեացեն 'ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութիւնք քո աղքատի Ինձ . տէր տացէ զբան , ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ :

Թապաւոր զօրութեանց սիրելւոյ , զգեղեցկութիւն տան քո բաժանեալ յաւարի . թէպէտ և ննջեալիք 'ի մէջ վիճակաց :

Թեք աղաւնւոյ արծաթապատ , և

Թիկնամէջք նորա 'ի գոյն սսկւոյ :
 Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս 'ի
 վերայ նորա , ձիւնասցին 'ի սաղմոն :
 Եւ առն նյ լեառն պարարտ , լեառն մա
 ճեալ , և լեառն պարարտ . և զինչ կար
 ձէք լերինք հպարտացեալք :

Եւ առն , ընդ որ հաճեցաւ նձ բնակել
 'ի նմա . քանզի և տէր իսկ բնակեսցէ
 'ի նմա իսպառ :

Կառք նյ բիւրապատիկք , հազարք ուղ
 զիչք , և տէր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբու
 Թէնէ իւրմէ :

Եւ 'ի բարձունս և գերեաց զգերու թի .
 առ աւար՝ բաշխեաց պարգևս և ետ
 որդւոց մարդկան . քանզի և թերահա
 լատից ևս բնակեալ եղիցի 'ի նմա :

Տէր նձ օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր զօրհա
 նապազ , առաջնորդեսցէ մեզ աստուած
 փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար , և
 'ի տեառնէ են ելք մահու :

Ի այց սակայն նձ փշրեսցէ զզլու ի թըշ
 նամեաց մերոց . և զհերն կարճնովին ,
 որ զնան յանօրէնու թեան իւրեանց :

Ասաց տէր 'ի խորոց անգնդոց դարձու
 ցից , և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի դուրս
 կորզեցից :

Որպէս թացցի ոսն քո յարեան , և լե-
զուք շանց քոց յարենէ , թնամեաց քոց :
Երևեցան գնացք քո ւնձ , գնացք ւնյ
Թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութի
'ի մէջ կուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զւնձ , և զտէր
յազբերացն իսրայէլի :

Ընդ բենիամին 'ի տղայութեան զարմա-
նայի , իշխանք յուդայ առաջնորդք նորա՝
իշխանք զաբուղոնի , և իշխանք նեփթա-
ղիմայ :

Հրամայեա ւնձ զօրութիւն քով . զօրացս
զայս , զօր հաստատեցեր 'ի մեզ :

Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղէմէ քեզ
մատուցեն թագաւորք զպատարագս :

Սաստեա 'ի գազան եղեզան , 'ի ժողովս
զուարակաց և 'ի դասս երնջոց :

Խոտեցին այնօրիկ՝ որ ընտրեալ են
արծաթով . ցրուեա զհեթանոսս , և
ոյք կամին ընդ սպտերազմ :

Եկեցին հրեշտակք յեգիպտոսէ .
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնտու լիցին
առ ւնձ :

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք
զւնձ , և սաղմոս ասացէք տեառն :

Ղանապարհ արարէք այնմիկ , որ նաստի

յերկինս երկնից ընդ յարևելս :
 Լ՛հա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրու-
 թեան . և տուք զփառս տեառն :

Ի վերայ խորայելի մեծվայելու թիւն
 նորա . զօրութիւն նորա մինչև յամսս
 երկնից :

Սքանչելի է անձ 'ի վերայ սրբոց իւրոց ,
 անձ խորայելի :

Վա տացէ զօրութիւն հաստատութիւն
 ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է անձ :
 Տուիք լի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Ը

Ի հարարած . վասն զտաննցելոցն .
 սաղմոս 'ի դառնիլն :

Կեցո զիս անձ , զի հասին ջուրք յանձն
 իմ . ընկղայ ես 'ի խորս անգնդոց , ուր ոչ
 գոյ ինձ հանգիստ :

Եկի ես 'ի խորս ծովու , և շրջանք ընկրղ
 մեցին զիս :

Վաստակեցի ես առ աղաղակել , և կեր-
 կերեցաւ կոկորդ իմ :

Վուտղեցին աչք իմ առ յուսալ ինձ առ
 տէր անձ իմ :

Բազում եղէն քան զհեր գլխոյ իմոյ ,
 ոչք ատէին զիս 'ի տարապարտուց :

Օ օրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք

իմ'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յախշտակեալ
էր , տուժէի նոցա :

Ըստուած դու ծանեար զանզգամու թի
իմ , և յանցանք իմ'ի ք'ն ոչ ծածկեցան :

Սի ամաչեցեն վասն իմ , ոյք համբե-
րեն քեզ տէր տէր զօրու թեանց . մի
պատկառեցեն վասն իմ , ոյք խնդրեն
զքեզ անձ խորայելի :

Վասն քո համբերի նախատանաց . և
ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

() տար եղէ ես յեղբարց իմոց , և հիւր
որդւոց մօր իմոց :

Վախանձ տան քո եկեր զիս . նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ
իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և
եղեն ինձ այս նախատինք . արարի ըզ-
հանդերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ
նոցա :

Օ ինէն խորհէին , ոյք նստէին առ
դրունս . զիս այսն առնէին , ոյք ըմ-
պէին զինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր 'ի ժա-
մանակ ընդունելի :

Ըստուած 'ի բազում ողորմութե քում
լուր ինձ , 'ի ճշմարտութի վրկու թե քո ,
Ըպրեցո զիս 'ի կաւոյ , զի մի ընկալցոյ .

ապրեցայց ես յատելեաց խնոց, և 'ի խո-
րոց ջուրց բազմաց :

Մի ընկլցեն զիս սրտոյտք ջուրց, և մի
ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց .
Զքհոր մի կափուսցէ զբերանս իւր 'ի
վերայ իմ :

Սուր ինձ տէր, զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո . ըստ բազում գթութեան քո
հայեա յիս, և մի դարձուցաներ զերեսս
քո 'ի ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ
ես, վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս, և
վասն թշնամեաց խնոց ապրեցո զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ, զա-
մօթ իմ և զպատկառանս իմ :

Բռաջի քո են ամենայն նեղիչք անձին
խնոց . նախատանաց համբեր սիրտ իմ և
թշուառութեան :

Բին ունէի՝ թէ ո տրտմեսցի ընդ իս, և
ոչ որ էր . և մխիթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յո-
րոգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի գայթակ-
ղութիւն :

Խաւարեսցին աչք նոցա, զի մի տեսցեն .
և զթիկունս նոցա հանատաղ կորացո :

Ըրկցես 'ի վերայ նոցա զբարկութիւն
քո . սրտմտութիւն բարկութեան քոյ
Հասցէ 'ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նց աւերակ . և 'ի
յարկս նոցա մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ :

Օ 'ի զոր դուն հարեր՝ հալածեցին , և
'ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :

Դիր զմեզս 'ի վերայ մեղաց նոցա , զի
մի մտցեն յարգարութիւն քո :

Սնջեցին նոքա 'ի գայրութենէ քումմէ
կենաց , և ընդ արդարս քո մի գրեցին :

Ընքատ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն
քո ան ընկայցի զիս :

() Ըհնեցից զանուն նոյ իմոյ օրհնութիւն ,
և բարձր արարից զնա գովութեամբ :

Հաճոյ եղիցի նոյ քան զորթ մատաղ , որ
բերէ եղջիւրս և կճղակս :

Տեցեն աղքատք և ուրախ եղիցին .
խնդրեցէք զաստուած , և կեցցեն ան-

ձինք ձեր :

Օ 'ի լուա տեր տնանկաց , և զկա-
պեալս իւր ոչ արհամարհեաց :

() Ըհնեցեն զնա երկինք և երկիր ,
ծով և ամենայն որ զեռայ 'ի նոսա :

Ըստուած փրկէ զսիրոյն , և շինեցին
քաղաքք հրէաստանի . շինեցեն բնա-

կեցցեն՝ և ժառանգեցեն 'ի նմա :

Օտուակ ծառայից քոց հաստատեցի
անդ . և ոչք սիրեն զանուն քո , բնակե-
ցեն 'ի նմա :

Տունք ւ՛ր :

ՍԱՂՄ ՈՍ ԿԹ

Ի հասարած . 'ի դատելն՝ տո 'ի յիշատակ իբր-
կելոյ զնա արն . սաղմոս :

Եստուած յօգնել ինձ նայեաց , և տէր
յրնկերել ինձ փութա :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին , որ խրնդ-
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
մաչեացեն , ոչք խորհէին ինձ չար :

Գարձցին առ ժամայն ամաչեցեալ . որ
ասէին ինձ վաչ վաչ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե-
նեքեան , որ խնդրեն զքեզ տէր :

Ըսասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ ,
և ոչք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , անձ օգնեա
ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես և տէր
իմ՝ մի յամենայն :

Տունք ւ՛ր , Գորղայս խոյ :

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի հասարակ . որդառցն յոչնադաբայ , յեւ ա
ռաջնոյ Գերոմէն . սաղմոս 'ի դասիլ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
յաւիտեան . յարդարութեան քում փրը
կեա զիս և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զուսկն քո , և կեցո
զիս :

Լեր իմ անձ ապաւէն , և տեղի ամուր
կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն
իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Լստուած իմ , փրկեա զիս 'ի ձեռաց
մեղաւորի , 'ի ձեռաց անօրինի և անի
րաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ տէր , տէր
յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ .
յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ ,
և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամե
նայն ժամ :

Արպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց . և
դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Եցի բերան իմ գովութեամբ . որպէս
օրհնեցից զփառս քո , զօրհանապազ
զմեծվայելութիւնս քո :

Ս'ի ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս

Ծերութեան . 'ի պահասել զօրութեան
 իմոյ մի թողուր զիս :

Մտացին թնամիք իմ ինձ . և որ պաշարեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի միասին և ասացին :

Մտուած է թող զնա , հալածեսցուք և հասցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա :
 Մտուած իմ , մի հեռի առնիր յինէն .
 և ան յօգնել ինձ նայեաց :

Մնաչեսցեն և պահասեսցին՝ ոյք չարախօս կային զանձնէ իմմէ . զպեցցին զամօթ և զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց , և յաւելից յօրհնութիւնս քո :

Իերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Որպէս ոչ թէ խարդախուի ինչ զիտէի ես դպրուէ . այլ մտից 'ի զօրութիս ան . և տէր յիշեցի զարդարութիս քո միայն :

Մտուած իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկութենէ իմմէ . և ցարդ ևս պատմեսցից զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալևորել և 'ի ծերանալ , ան իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո ազգի ամենայնի որ գալոցն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս
մինչ 'ի բարձունս զոր արարեր մեծա-
մեծա, ւնձ ո՛նմանէ քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում
և չարչարանս . դարձար և մխիթարե-
րեցեր զիս, և 'ի խորոց անդնդոց երկրէ
հաներ զիս :

Յաճախեցեր 'ի զօրութիւնս քո . դար-
ձար մխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց եր-
կրէ միւսանդամ հաներ զիս :

Ըրդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի
պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ
ւնձ . սաղմոս ստացից քեզ օրհնութեամբ
տուրքդ խորայէլի :

Յնձասցեն շրթունք իմ յօրժամ սաղմոս
ասիցեմ քեզ . և անձն իմ զոր և փրկ-
կեցեր :

Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ խօսեցի
զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և
ամնչեցեն , ոյք ինդրէին ինձ չար :

Տօնք իզ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի սողմոնն սաղմոս :

Ըստուած զիրաւունս քո արբայի տուր,
և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի :

Գատեւ զժողովուրդս քո արդարութեամբ, և զաղքատս քո իրաւամբք :
 Լ'ուցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովըրդեան, և բլուրք զարդարութիւն :
 Իրաւ արասցէ, աղքատաց ժողովրդեան, և կեցուցէ զորդիս տնանկաց, և խոնարհեցուցէ զամբարտաւանս :

Կացցէ և մնասցէ ընդ արևու յառաջ քան զլուսին ազգէ մինչև յազգ :

Իջցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Օրագեացէ յաւուրս նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն՝ մինչև կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով, 'ի գետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :

Լ'ուաջի նորա նախ հնդիկբ անկցին, և թշնամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս մատուցեն նմա . թագաւորք արաբայ և սաբայ պատարագս բերցեն նմա :

Երկիր պազցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի, և ամենայն ազգք ծառայեցեն նմա :

Օ 'ի փրկեաց զաղքատն 'ի հզօրէ . զաղքատն և զտնանկն, որոյ ոչ է իւր օգնակամն :

Ընխայեսցէ նա յաղքատն և ՚ի անանկն
 և զանձինս տնանկաց կեցուցէ . ՚ի վաշ-
 խից չարեաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :
 Պատուական է անունն նորա առաջի
 նոցա . կեցցէ , և տացի նմա յօսկւոյն
 արաքացւօց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն
 ժամ , և զօրհանասրազ օրհնեսցեն զնա :
 Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն
 երկիր , և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :

Ի արձրացի քան զլիբանան պտուղ
 նորա . ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի տեառն
 որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւի-
 տեան . զի յառաջ քան զարև է անուն
 նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի ,
 և ամենայն ազինք երանիցեն նմա :

() օրհնեալ տէր ԹԺ խորայէլի որ առնէ
 սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
 սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի
 փառօք նորա ամենայն երկիր , եղիցի
 եղիցի :

Տունք ՚ի : Վօրդայս ից :

Կանոնս Վօրդայս է : Սաղմոս ԺԷ : Տունս ԹԺ :

ԱՆՊԹԻ ԸՆԴԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

20. Թ. 4. Թ. 1

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր , և
բարձրացաւ եղջիւր իմ յիմ փրկիչ իմ :
Ինդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ
Թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի փրկ-
կու թեան բում :

Օ ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր , և ոչ
արդար որպէս զիմ մեր , և չիք սուրբ
բաց յայ մերմէ :

Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտա-
ւանս , և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան
Հպարտ մեծաբանութեան :

Ըստուած գիտութեանց՝ տէր իմ պատ-
րաստէ իւրով իմաստութեամբ զգիտու-
թիւն յարարածս իւր :

Հզորաց հաստ աղեղունք թուրացան ,
և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յազք և լիք հացիւ նուաղեցին , և քաղ-
ցեալք լցին զերկիր :

Ըմուլն ծնաւ եօթն , և բազմածինն
նուաղեաց 'ի ճննդոց :

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ , ի
ջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ, և տէր մեծացուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան, և աթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ նոցա :

Սատարէ զուխոս ուխտաւորաց, և օրհնեաց զամս արդարոց :

Օ ի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ հզօր . այլ տէր տկար առնէ զհակառակորդս իւր . տէր սուրբ է :

Սի պարծեացի խորհրդականն 'ի խորհուրդս իւր, և մի պարծեացի հզօրն 'ի զօրութեան իւրում, և մի պարծեացի մեծն 'ի մեծութեան իւրում :

Եւ յոր պարծին, 'ի տէր պարծեացի . 'ի խորհուրդս գիտութեան զտէր ճանաչել :

Ընկէ զիրաւունս և գործէ զարդարութիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տէր եւ յերկինս և որոտաց, և ինքն գատի առանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թաղաւորաց մերոց, և բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յի՛ծ փրկիչ իմ :
 Հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր տե-
 րամբ և հաւատով :

Սարգասէր տէր , վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խա-
 ջի քոյ սլատուականի , տէր ընկալ զաղա-
 չանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթք Ողորմեա և Մենեղու-
 թեան կանոնացն :

Սան զտանեւոյ մեզ զչնորհս և զողոր-
 մութիւն ՚ի բարերար տեառնէ մերմէ ,
 զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողոր :

Սան փրկեւոյ զմեզ ՚ի զրպարտութեանէ
 մարդկան և յորոգայթից սատանայի ,
 զտէր աղաչեսցուք :

Սան ամենայն անձանց քրիստոնէից
 և տանց հաւատացելոց , զտէր աղաչես-
 ցուք :

Սան որք ՚ի լերինս յայրս ՚ի փասլարս
 բնակեալ են սուրբ հարբն մեր , զտէր
 աղաչեսցուք :

Սան որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ
 կատարեն զամենայն ժամանակս կե-

նայ իւրեանց, զտէր աղաչեսցուք :
 Ասան հողւոյն հանգուցելոյ՝ որք ճշմարիտ
 և ուղիղ հաւատով՝ ի քս ննջեցին,
 զտէր աղաչեսցուք :
 Աւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սք
 հաւատոյս մերոյ զտէր աղաչեսցուք :
 Օ անձինս : Աղորմեաց :

Լ' ԴՕԼ* :

Պոհանաւք զբէն տէր անձ մեր, որ
 զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ
 շնորհիւ ողորմութեան քո : Օ արթո
 զմիտս մեր արգարութեամբ ան քեզ
 տէր անձ մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկ
 կութիւն քո : Այկեսցէ և բնակեսցէ ան
 մեզ անձութիւն քո, և ողորմութիւն քո
 հովանի և սահապան լիցի ՚ի վերայ սաշ
 տօնէից քոց : Աւ զմեզ զճառայքս քո
 արժանի արա ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի և
 յամենայն ժամու միշտ խորհել ՚ի սէր
 պատուիրանաց քոց : Աւ գոհանալով
 փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ
 հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա
 լիտենից . ամէն :

Երկրորդ թիւն ամենեցուն :
 Աստուծոյ երկրպագեացուք :

Անդամարար զօրութիւն և աղբիւր
 անմահուն, դու ես քս անձ փրկիչ մեր :
 Ար շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառ-
 նել և խոստովան լինել առ քեզ վասն
 իրաւանց և արդարութեան քո : Այլ
 այժմ աղաչեմք զքեզ տէր անձ մեր,
 արա զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի
 ժամ առաւօտու ընդ սբս քո : Այլ ընդ
 նոսին գոհանալով փառաւորեացուք
 զքեզ ընդ հօր և ընդ հօգւոյդ սրբոյ
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից . ամէն :

Ս աղ լիանք :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովա-
 նութեամբ անգագար փառաւորեմք
 զհայր և զօրդի և զսուրբ հօգիդ այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

() Ը հնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
 Հայր մեր որ :

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Արդեւ սիրելի էն յարկք քո տէր զօրու թեանց .
 ցանկայ և փափազէ անձն իմ'ի դառիթս քո :

ՍԱՂԱՄԱՍ ՀԲ

Սաղմոս յաստի • օրհնութեան :

Իբրեւ զի բարի է խորայելի անձ , և ոչք
ուղիղ են սրտիւք :

Բայց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին
ոտք • սակաւիկ մի և դայթակղեալ էին
գնացք իմ :

Վախանձեցայ ես ընդ անօրէնս • զխա-
ղաղութիւն մեղաւորաց որպէս տեսա-
նէի , զի ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա :
Հաստատուն էին տանջանք նոցա • ՚ի
վաստակս մարդկան չեն նորա , և ըստ
մարդկան ոչ տանջեսցին :

Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբար-
տաւանութիւն • արկան զիւրեամբք
զամբարշտութիւն և զանիրաւութիւն
իւրեանց :

Լչցէ որպէս ՚ի ճարսոյ անիրաւութիւնք
նոցա • զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոց
սրտից իւրեանց :

Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ •

զապիրատու թիւն 'ի բարձունս խորհե-
ցան :

Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց , և
զլեզուս իւրեանց օժէին զերկրաւ :

Սասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի
այսրէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ
գացին 'ի նոսա :

Ըսացին՝ զխորդ գիտաց անձ . կամ գու-
ցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ 'ի բարձ-
րելոյն :

Ըհա մեղաւորք են և յաջողեալ է նո-
ցա . կան և ունին զմեծութիւն աշխար-
հի :

Ըսացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացուցի
զսիրտ իմ . լուացայց սրբութեամբ ըզ-
ձեռս իմ . և եղէ ես խոշտանկեալ զօր-
հանապազ . և կշտամբանք իմ ընդ առա-
ւօտս :

Թէպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս սրտմե-
ցից , ասաւասիկ յազգ որդւոց քոց՝
որոց և ուխտեցի :

Ի մտի եղի , թէ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ , մինչև մտից 'ի սրբու-
թիւնս անց և 'ի միտ առից զկատարած
նոցա :

Սակայն վասն նենգութեանս նոցա տա-
րազիր արասցես զնոսա , և կործանես :

ցես զնոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Իսկ զիսորդ եղէն յաւեր յանկարծակի . սատակեցան պակասեցան կորեան վասն անօրէնութեան իւրեանց , և եղէն որպէս երազք զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա անարդեացես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի իմում , և երիկամունք իմ այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ , և ոչ զիտացի . որպէս զանասուն համարեցայ առաջի քո , և ես յամենայն ժամ ընդ քեզեմ :
 Վալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ . 'ի խորհուրդս քո առաջնօրդեցեր ինձ , և փառօք ընկալար զիս :

Օ ինչ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ 'ի քէն զինչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Նուաղեաց սիրտ իմ և մարմին իմ . անսրտի իմոյ , բաժին իմ աստուած յաւտեան :

Լ՛հաւաստիկ ոչք հեռի արարին զանձինս իւրեանց 'ի քէն , կորիցեն . սատակեսցես զամենեւեան՝ որ ապրտամբ եղէն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ անբարի է , և դնել առ տէր զյոյս իմ :

Պատմեւ զամենայն օրհնութիւնս քո՛րի
դրունս դատեր սիրովսի :

Տունք իք :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ

Ի ճասարտութիւն յաստի :

Բնդէր մերժեցեր ան իսպառ . բարեկացաւ սրտմտութիւն քո՛րի վերայ խաշին արօտի քո :

Յիշեա զժողովուրդ քո , զոր ստացար՛ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քո :

Եւան սիրովս այս՝ ուր բնակեցեր դու ի սմա . համբարձ զձեռն քո՛րի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա իսպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ի սրբութեան քում . սարժեցան ատելիք քո՛րի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց :

Եղին զնշանս իւրեանց ի նշանս , և ինքեանք ոչ ծանեան զելս ի վերուստ :

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զդրունս նորա , ի միասին փայտատօք և մրձովք կործանեցին զնա :

Եւրեցին ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի . սղծեցին զխորան անուան քո :

Եւսացին ի սիրտս իւրեանց ազգք նո .

ցա՛ր ի միտասին , եկայք լուեցուսցուք զա-
մենայն տօնս ւնյ յերկրէ :

Վշանս մեք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ևս
գուցէ մարգարէ . և զմեզ ինչ որ ոչ
ճանաչիցէ :

Ս՛ինչև յերբ ւնձ՝ նախատէ թշնամին ,
բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն
սուրբ քս :

Ի՛նդէր դարձուցանես զձեռն քո , և զաջ
քո՛ ի միջոյ ճոցոյ քումմէ իսպառ :

Լստուած թագաւոր մեր յառաջ քան
զյաւիտեանս , որ արարեր զիբրիութիւն
՛ի մէջ երկրի :

Վառ հաստատեցեր զօրութեամբ քով
զձով . դու խորտակեցեր զգլուխ վիշա-
պաց ՛ի վերայ ջուրց :

Վառ փշրեցեր զգլուխ վիշապին , և ե-
տուր զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Վառ բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըզ-
վտակս . դու ցամաքեցուցեր զգետս
սաստիկս :

Վո՛է տիւ և քո է գիշեր . զլոյս և զարև
դու հաստատեցեր . և դու հաստատե-
ցեր զամենայն սահմանս երկրի . զգա-
րուն և զամուռն դու ստեղծեր :

Լսյս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա-
տեաց զտէր . ժողովուրդ անզգամ բար-

կացոյց զանուն սուրբ քո :

Սի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոստովան առնի առ քեզ . և զանձինս տընանկաց քոց մի մոռանար խապառ :

Հայեա յուխտ քո , զի լցան տունք ափշէլոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Սի դարձցի տնանկն ամաշէցեալ . այլ աղքատն և տնանկ օրհնեցեն զանուն սուրբ քո :

Ըրի անձ և դատեա զդատաստանս քո . յիշեա զնախատինս՝ որ յանզգամէն զօրհանապաղ :

Սի մոռանար զձայն սգաշտօնէից քոց . ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց զերասցի հանապաղ :

Տունք իմ : Գորդայս խղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ

Ի հարարած . մի ապախաներ . ընդ օրհնուելիանս : Սաղմոս յասափ . երգ առ սուրբէս Կաննէայս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ անձ , խոստովան եղիցուք և կարդասցուք զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամ սքանչելիս քո . յորժամ ժամ առից , ես ուղիղ դատեցայց : Սաշէցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք

նորա . ևս հաստատեցի զսիւնս նորա :
 Ըսացի անօրինաց , թէ մի անօրինիք .
 և մեղաւորաց , թէ մի բարձրացուցա-
 նէք զէղջիւրս ձեր :

Մի համբառնայք 'ի բարձունս զէղջիւրս
 ձեր , և մի խօսիք զից անիրաւու թիւն :
 Օ ի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և
 ոչ յանապատէ լերանց . այլ անձ դատա-
 ւոր է :

Օ այս խոնարհ առնէ , և զսոյն բարձ-
 րացուցանէ . բաժակ 'ի ձեռին տեառն
 զինի լի անասրակ արկեալ . և խոնարհե-
 ցոյց յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեացի . և
 արբցէն զնա անմեղաւորք երկրի :

Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ա-
 սացից անյ յակովբայ :

Օ անեղջիւրս մեղաւորաց փշրեացես .
 և բարձր եղիցի եղջիւր արգարոյ :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ 21

Ի հասարած . ընդ օրհնո-նիս . մի աղակա-
 նէր : Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեացա-
 նէայս :

Յայանի է 'ի հրէաստանի անձ , և յիս-
 րայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղև խաղաղութեամբ տեղի նորա . և
քնակու թիւն նորա սիրոյն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղե-
ղան , զզէն զսուր և զճակատամարտ :

Ի սաստու ես դու սքանչելապէս լե-
րանցն յաւիտենից . խռովեսցին ամե-
նեքեան որ անմիտ են սրտիւք , ննջե-
ցին գքունս իւրեանց , և ինչ ոչ գտին :

Ըմենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց . 'ի սաստէ քումմէ անձ յակո-
բայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին 'ի ձիս :

Դու ահաւոր ես , և ո՞վ կարէ կալ ա-
ռաջի քո . որպէս երևեցար դու յերկ-
նից , յայտնի եղև քարկութիւն քո :

Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ յառ-
նելն անձի 'ի դատաստան , ընդ ասրեցու-
ցանել զամենայն հեզս երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ-
նին առ քեզ . և ծածկեալք իմաստու-
թեամբ օրհնեսցեն զքեզ :

Ի խոս գիրք , և կատարեցէք տեառն անձ
մերոյ ամենեքեան որ շուրջ էք զնովաւ :

Մատուցէք պատարագս ահաւորին . ո
քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա
քան զամենայն թաղաւորս երկրի :

ՍՍՆԴՈՍ ՀԶ

Ի հարարած . վասն իրիւնովայ . սաղմոս
յասաք :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի .
ձայնիւ իմով առ անձ , և նայեցաւ առ իս :
Յաւուր նեղութեան իմոյ զանձ խնդրե-
ցի ձեռօք իմովք . 'ի գիշերի առաջի նո-
րա ոչ խաբեցայ :

Ոչ կամէր մխիթարել անձն իմ . յիշեցի
զանձ և ուրախ եղէ . հոգայի , և նուա
ղէր յիս հոգի իմ :

Սամանեցին սպհուց աչք իմ . խոռ-
վեցայ և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զա-
ւուրսն զառաջինս , և զամս յաւիտենից
յիշեցի :

Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում .
հոգայի և տառապէր յիս հոգի իմ :

Սիթէ յաւիտենից մերժեացէ զիս
տէր . և ոչ ևս յաւելուցու 'ի հաճել
և ևս :

Կամ իսպառ արգելցէ զողորմութիւնս
իւր յինէն . կամ կատարեանց զբան իւր
ազգէ մինչև յազգ :

Կամ մոռացի գթալ անձ իմ և ևս .
կամ արգելցէ զգթութիւնս իւր բարկու-
թեամբ իւրով :

Բայցի՛ թէ այժմ սկսայ . այս է նորո-
գումն աջոյ բարձրելոյն :

Յիշեցի զգործս տեանն 'ի սկզբանէ .
յիշեցի զսքանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն գործս քո , և 'ի
ձեռագործս քո խորհեցայ :

Բոտուած , 'ի սրբութեան են ճանա-
պարհք քո . ո՞վ է անձ մեծ՝ որպէս զանձ
մեր . դու ես անձ , որ առնես զսքանչելիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զգործութիւն
քո . փրկեցեր բազկաւ քով զժողո-
վուրդս քո , զորդիան յակօբայ և յով-
սէփու :

Տեսին զքեզ ջուրք անձ , տեսին զքեզ
ջուրք և երկեան . և խորք խռովեցան
'ի ձայնէ ջուրոյ բազմաց :

Չայն ետուն ամպք . քանզի և նետք
քո գնան 'ի ձայնէ սրոտարոյ քո անուի :

Երևեցան փայլատակունք քո տիեզե-
րաց . խռովեցաւ և դողաց երկիր :

Ի ծովու են ճանապարհք քո , շաւիղք
քո 'ի ջուրս բազումս , և հետք քո ոչ
երևին :

Բաաջնորդեցեր որպէս խաչին ժողո-
վրդեան քո 'ի ձեռն մովսէսի և ահա-
րոնի :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԷ:

Ի հասարած . ի հասարակի
 - յաստ :

Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իս .
 խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս
 բերանոյ իմոյ :

Բացից առակաւ զբերան իս . խօսեցայց
 զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք և ծանեաք զայս , և հարբն
 մեր պատմեցին մեզ :

Աչինչ ծածկեցաւ յօրդւոց նոցա յազգ
 յայլ , պատմել զօրհնութիւնս Իսն , զգօ-
 րութիւն և զսքանչելիս իւր զոր արար :
 Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ
 յակովբ , և օրէնս եղ 'ի վերայ իս-
 րայելի :

Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն
 մերոց , ցուցանել զայս օրդւոց իւրեանց .
 զի ծանխցեն յազգ յայլ :

Որդիք որ ծնանին , յարիցեն և պատ-
 մեսցեն զայս օրդւոց իւրեանց . զի դի-
 ցեն առ Իսն զյոյսս իւրեանց , և մի մո-
 ռացին զգործս ւնյ :

Օ պատուիրանս նորա խնդրելով խընդ-
 րեսցեն . և մի եղիցին որպէս և հարբ
 իւրեանց :

Ըստ չար և դառնացող . ազգ որ ոչ ուզ
 զեաց զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց
 առ անձ զհոգի իւր :

Որդիք եփրեմի լիաձիգք և սնդածիգք ,
 յաւուր սատերազմի կասարձս դար-
 ձուցին :

Ոչ կացին նոքա յուխտի տեառն , և ըստ
 իրաւանց նորա ոչ կամեցան դնալ :

Սուացան զերախտիս նորա և զսքան-
 չեւիան՝ զոր եցոյց նոցա :

Ընաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչե-
 լիս իւր յերկրին եդիպտացւոց և՛ ի դաշ-
 տին տայանու :

Հերձ զժողովն՝ և անցոյց զնոսա . կացոյց
 զջուրսն որպէս ՚ի տիկս :

Ընաջնորդեաց նոցա ամպով ՚ի տուէ ,
 և զամենայն գիշեր ՚ի լոյս հրոյ :

Հերձ զվէմն յանապատի , և ետ ըմպել
 նոցա որպէս ՚ի խորոյ մեծէ :

Հան զջուրսն ՚ի վիմէն , և հոսեաց որ-
 պէս զգետս զջուրսն :

Սակայն յաւելին ՚ի մեղանչել . և ևս
 բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Փորձեցին զանձ ՚ի սիրտս իւրեանց ,
 ՚ի ինդրել զկերակուր անձանց իւ-
 րեանց :

Տրտնջեցին զնոյ և ասացին . մի՞թէ կա-

ընդ իցէ անձ պատրաստել սեղան յանա-
պատի :

Վանդի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին
Զուրբ , և վտակք խաղային ՚ի նը-
մանէ :

Ընդ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեզ .
կամ պատրաստեսցէ սեղան ժողովը-
դեան իւրոյ :

Սան այսորիկ լուաւ զայս տէր և յա-
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ ՚ի յա-
կովք , և բարկութիւն ել ՚ի վերայ
խորայէլի :

Օ ի ոչ հաւատացին յանձ , և ոչ յուսա-
ցան ՚ի փրկութիւն նորա :

Հրաման ետ ամպոց ՚ի վերուստ , և
զգրուես երկնից եբաց , և տեղեաց ՚ի
նոսա մանանայ ՚ի կերակուր :

Օ հաց երկնից ետ նոցա , զհաց հրեշ-
տակաց կերան մարդիկ . և իջոց ՚ի նոսա
կերակուր ՚ի լիութիւն :

Հան զհողմ հարաւոյ , և անձ զօրու-
թեամբ իւրով զհիւսիսի :

Տեղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող . որ-
պէս զաւազ ծովու զթռչունս թեաւորս :

Ընդ ՚ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ
զվրանօք նոցա :

Կերան և յագեցան յոյժ . զցանկութիւն

նոցա ետ նոցա . և ոչինչ կարօտ եղեն 'ի
ցանկու թէնէ իւրեանց :

Սինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւ-
րեանց էին , բարկութիւն յայ ել 'ի վե-
րայ նոցա :

Սպան զբազունս 'ի նոցանէ , և զընտիր
ընտիրս յիտրայէլէ սատակեաց :

Յայտմամբնայնի մեղան և ևս . ոչ հա-
ւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք
նոցա , և ամք նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա , խնդրէին
զնա . դառնային և առաւօտ առնէին
առ ամ :

Յիշեցին՝ զի ամօ օգնական էր նոցա .
ամօ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա , և սիրտք
նոցա ոչ էին ուղիղ ընդ նմա և ոչ հաւա-
տացին ուխտի նորա :

Եւ յնա ինքն գթած էր . քաւէր զմեղս
նոցա , և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութիւն
իւր . և ոչ բորբոքեաց զամենայն սրբա-
մտութիւն իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հոգի
որ ելանէ , այլ ոչ և ս գառնայ :

Վանիցս անդամ դառնացուցին զնա յանապատի : բարկացուցին զւարձըեալն յանջրգի :

Վարձան և փորձեցին զսփ, և զսուրբն իտրայելի զայրացուցին :

Ոչ յիշեցին զձեռննորա, յաւուր յորում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց և ՚ի դաշտին տայանու :

Վարձոյց յարիւն զգետս նոցա . և զանձրևս նոցա, զի մի արբցեն :

Մաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ և եկեր զնոսա . և գորտիւ ապականեաց զնոսա :

Ետ ժանկոյ զպտուղ նոցա, և զվաստակս նոցա մարախոյ :

Հար կարկտիւ զայգիս նոցա, և զթզէնիս նոցա եղեմամբ :

Սատնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա . և զտացուածս նոցա հրով դատեցաւ :

Մաքեաց ՚ի նոսա զսրտմտութիւն բարկութեան իւրոյ, զսրտմտութիւն բարկութիւն և զնեղութիւն :

Մաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հրեշտակի չարի . գիմեցոյց ՚ի նոսա զսրտմտութիւն բարկութեան իւրոյ :

Ոչ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս

Նոցա . և զանասունս նոցա 'ի մահ մատ-
նեաց :

Եւ Տար զամենայն անդրանիկս եգիտա-
ցոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա
'ի յարկս քամայ :

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովոր-
դեան իւրոյ . և եհան զնոսա որպէս հօտ
յանասպատ :

Եւ աջնորդեաց նոցա յուսով , և ոչ եր-
կեան . և զթշնամիս նոցա ծով ծած-
կեաց :

Եւ հան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան իւ-
րոյ , լեառն այն՝ զոր ստացեալ էր աջոյ
նորա :

Եւ երթեաց յերեսայ նոցա զհեթանոսս .
վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ ժառան-
դութեան իւրոյ , և բնակեցոյց 'ի յարկս
նոցա զազգն իսրայելի :

Փորձեցին դառնացուցին զմծ բարձ-
րեալն , և զվկայութիւն նորա ոչ սրահե-
ցին :

Դարձան խոտորեցան որպէս և հարթ
իւրեանց . դարձան և եղէն որպէս զա-
զեղն թիւր :

Դարձան բարկացուցին զնա 'ի բազինս
իւրեանց , և դրօշերովք իւրեանց նա-
խանձ արկին նմա :

Ի ուաւ անձ , և արհամարհեաց զնոսա ,
 և անարգեաց յոյժ զխորայել :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով ,
 խորան՝ զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդ-
 կան :

Սատնեաց 'ի գերութիւն զզօրութիւն
 նոցա , և զգեղ նոցա 'ի ձեռս թշնամեաց
 նոցա :

Մըգել 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և զժա-
 րանգութիւն իւր անտես արար :

Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր . և
 վասն հուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ :

Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր . և
 զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր :

Օ արթեալ որպէս 'ի քնոյ տէր , որպէս
 հզօր զի թափէ զգինի :

Սհար յետս զթշնամիս իւր . նախա-
 տինս յաւիտենից արար զնոսա :

Սերժեաց նա զխորանն յովսէփու , և
 զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Մ ընտրեաց նա զազգն յուդայ . ըզ-
 լեանս սիոն , զոր և սիրեաց :

Շինեաց ոմ միեղջերոյ զսրբութիւնն .
 յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան :

Սնտրեաց զգաւիթ ծառայ իւր , և ըն-
 կալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց . 'ի վեր-

ջին ծնելոյն ընկալաւ զնա :

Հովուել զյակովք ծառայ իւր , և զիւրայել ժառանգութիւն իւր :

Ըրածէր զնոսա իմաստութեամբ սրտի իւրոյ . յանմեղութիւն ձեռաց իւրոյ առաջնորդէր նոցա :

Տունք 47 :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ

Սաղմոս յաստի :

Ըստուած մտին հեթանոսք 'ի ժառանգութիւն քո . պղծեցին զառաք սուրբքո :

Ըրարին զերուսաղէմ օրպէս հիղս մրգապահաց . արկին զդիակունս ծառայից քոյ գէշ թռչնոց երկնից , և զմարմինս սրբոց քոյ գազանաց երկրի :

Հեղին զարիւն նոցա օրպէս ջուր շուրջ զերուսաղէմս . և ոչ սք էր որ թաղէր զնոսա :

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոյ . ծաղր և այսին կատականաց այնոցիկ , որ շուրջ էին զմեօք :

Մինչև յերբ տէր՝ բարկանաս դու իսրաւ . բորբոքեցի օրպէս հօւր նախանձքո :

Հեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ ազգայ՝ որ զքեզ ոչ ճանաչիցեն . 'ի վերայ

Թագաւորաց՝ որ զանունն քո ոչ կարդացին . զի կերան զյահովք , և զտեղի նորա աւերեցին :

Սի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս . վաղ-վաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր , զի աղքատացաք յոյժ :

() Գնեա մեզ անձ փրկիչ մեր վասն փառաց անուան քոյ :

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս մեր վասն անուան քոյ :

Սի երբէք ասասցեն 'ի հեթանոսս , թէ ուր է անձ նոցա :

Լ. Եւ յայտնի ինչ լիցի 'ի վերայ հեթանոսաց առաջի աչաց մերոց , առ 'ի խընդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ :

Սոցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց . ըստ մեծութեան բաղկի քո շահեա դու զօրդիս սպանելոց :

Հաստ դրացեաց մերոց եօթնսպատիկ 'ի ծոց նոցա , նախաաինս զօր նախատեցին զքեզ տէր :

Սեք ժողովուրդք և խաշն արօտի քոյ , խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան . ազդէ յազգ սրտմեցուք զօրհնութիւնս քո :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ

Ի հասարակ . 'ի վերայ զառանցելոցն վհայ-
 ութի-նս . ասագոյ սաղմոս . 'ի վերայ եթով-
 պացոցն :

Ո հովուեսդ խրայելի՛ նայեաց , որ ա-
 ռաջնորդես որպէս խաշին յովսէփու :
Որ նստիսդ 'ի քրովքէս՝ յայտնեա ա-
 ռաջի եփրեմի , բենիամե-նի և մա-
 նասէի :

Օ արթո զզօրութիւնս քո , և եկ 'ի
 կեցուցանել զմեզ :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ .
 երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :
Տէր անձ զօրութեանց , մինչև յերբ բար-
 կանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Չամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և
 արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Ըրարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
 մերոց , այսն կատականաց թշնամեաց
 մերոց :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ .
 երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Ըյգի յեզիպոսէ փոխեցեր . հաներ
 զհեթանոսս՝ և զնոսա տնկեցեր , և ա-
 ռաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ելից

զերկիր . ծածկեաց զլերինս հովանի
 նորա , և բարունակ նորա զմայրս այ :
 Չգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով . մինչև
 'ի գետս են շառաւիղք նորա :

Ընդէր քակեցեր զցանկ նորա , և կթեն
 զնա անցաւորք ճանապարհի :

Ըստեանեաց զնա խող անտառի , և ե-
 րէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Ըստուած զօրութեանց , դարձ հայեաց
 յերկնից և տես . այց արա այգւոյս այս
 միկ , և դարման տար սմա , զոր տնկեաց
 աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացու-
 ցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի հուր և
 աւերեալ , 'ի սաստէ քու մէջ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ քո
 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացու-
 ցեր զնա 'ի քեզ :

Ոչ ևս 'ի քացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
 կեցուսցես դու զմեզ , և զանուն քո տէր
 կարդասցուք :

Ըստուած զօրութեանց , դարձ զմեզ .
 երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցուք :

Տունք ԺԷ :

ՍԱՂՄՈՍ Զ

Եւ հարարած . շանն հնչանայ . սաղմոս յա-
ստի . հինգերորդ շաբաթնոց :

Յնծացէք առ ւնծ , օգնական է մեր .
աղաղակեցէք առ ւնծ յակովբայ :

Ընէք սաղմոս , և տուք օրհնութիւն .
սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրու-
թեան :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս խորայելի , և իրաւունք
էն նոյ յակովբայ :

Ահայութիւնն յովսէփու՝ զօր եղ ընդ
նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտ-
տացւոց , լեզու զօր ոչ գիտէր՝ լուալ :

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նորա , և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի-
ծառայելոյ :

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և
փրկեցի զբեզ . լուայ քեզ 'ի գաղտնու-
թեանէ միրկին , և փորձեցի զբեզ 'ի վե-
րայ ջուրցն հակառակութեան :

Ընդ ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ ,
և խորայելի՝ թէ լուիցես ինձ :

Եւ ևս եղիցին քեզ աստուածք առժա-
մայնք . և մի երկիր պագանիցես դու
աստուծոյ օտարի :

Ես եմ տէր անձ քո՝ որ հաննի գգեղ յերկրէն եգիոպտացւոց . բաց զբերան քո՝
 և լցից զդու :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում,
 և խորայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց . զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :

Օ ի թէ, ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ խորայէլի զճանապարհս իմ՝
 գնացեալ էր :

Արպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա, ՚ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տեառն ստեցին նմա, և եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Վերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութենէ ցորենոց, և ՚ի վիմէ մեղք յազեցոյց ՚ի նոսա :

Տունք ժշ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ

Սաղմոս յաստի :

Եստուած եկաց ՚ի ժողովս աստուածոց,
 և ՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Սինչև յերբ դատիք անիրաւութեամբ,
 և ակն առնուք մեղաւորաց :

Ղատ արարէք որբոյն և այրւոյ . իրա-
ւունս արարէք տնանկին և խոնարհի :
Լպրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի խա-
ւարի գնացին , և շարժեցան ամենայն
Հիմունք երկրի :

Ես ասացի՝ թէ աստուածք իցէք , կամ
որդիք բարձրելոյ ամենեքեան :

Գուք ասաւաղիկ որպէս մարդիկ
մեռանիք , և որպէս զմի յիշխանաց ան-
կանիք :

Ըրի ւնձ , և դատեա զերկիր . զի դու
ժառանգեցէս զւնձ հեթանոսս :

Տունք Է : Գորղայս ծք :

ՍԱՆՄՈՍ ՁԲ

() Ըհնուի . սաղմոս յասափ :

Աստուած ո՞քեզ նմանիցէ . մի լուեր և
մի դադարեր ւնձ :

Օ ի ասա թշնամիք քո գոչեցին , և
ատելիք քո համբարձին զգլուխս իւ-
րեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկե-
ցին զգիտութիւն . խորհեցան 'ի վերայ
սրբոյ քոց և ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնոսա յաղգայ , և

մի յիշեսցի անուն իսրայէլի և ևս :
 Խորհեցան միաբանութեամբ 'ի միա-
 սին . վասն քո ուխտ արարին :

Տանակք եղովմայեցւոց և իսմայէլա-
 ցիք , մովաբ և հագարացիք :

Ղեբաղ՝ ամոֆն՝ ամադէկ , և այլազ-
 գիքն ամ բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Կա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ա-
 մենեքեան սոքա զօրավիգն էին որդւոցն
 դովտայ :

Ըրա զնոսա որպէս մադիամ , որպէս
 սիսարայ , որպէս զաբին 'ի ծործորան
 կիսոֆնի :

Սատակեցան նոքա յականս դովրայ , և
 եղէն որպէս զաղբ երկրի :

Ըրա զիշխանս նոցա որպէս զովրէբն ,
 զէբն , զզէբէէ , զսաղմանա , և զամե-
 նայն իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցուք 'ի մեզ
 զսրբութիւն նյ :

Ըստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ ,
 որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որպէս
 բոց՝ զի կիզու զէրինս :

Ըյսպէս հալածեսցես զնոսա մրկաւ-
 բով , և բարկութեամբ քով խաովե-
 ցուսցես զնոսա :

Ի ից զերեսս նոցա անարգանօք . և խըն-
դրեսցեն զանուն քո տէր :

Ըմաչեացեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

Օ՜անիցեն զի անուն քո տէր է , և դու
միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն
երկրի :

Տունք ժԸ :

ՍԱՆԴՈՍ ԶԳ

Ի հարարած . շանն հնչանայն . որդւոցն հոր-
խայ սաղմոս :

Ո՞րպէս սիրելի են յարկք քո տէր զօ-
րութեանց . ցանկայ և փափազէ անձն
իմ 'ի դաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացէ առ ւնձ
կենդանի :

Վճանգի ճ'նձղուկ եզիտ իւր տուն .
տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձադս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց , թագա-
ւոր իմ և ւնձ իմ :

Նքանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի
տան տեառն , յաւիտեանս յաւիտենից
օրհնեսցեն զքեզ :

Նքանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր
'ի քէն է . ելա եդ 'ի մտի իւրում 'ի
հովտէս տրամութեան 'ի տեղւոջ՝ յո-
րում ուխտեաց :

Օ օրհնութիւն ստացի՛ որ զօրէնս
դնէ . գնացէ նա՛ ՚ի զօրութենէ՛ ՚ի զօ-
րութիւն . և երևեսցի ւնձ հրէշտակաց
՚ի սիօնս :

Տէր ւնձ զօրութեանց՝ լուր աղօթից
իմոց . ունկն դիր ւնձ յակօլբայ :

Ընդունելի ես դու մեր . տես ւնձ և նայ-
եա յերեսս օծելոյ քոյ :

Վասն զի լաւ է ինձ մի օր՝ ՚ի դաւիթս
քո , քան զհազարս :

Ընտրեցի ընդ ազբ գալ՝ ՚ի տան ւնյ ա-
ռաւել , քան բնականալ՝ ՚ի յարկս մե-
ղաւորաց :

Օ սղորմութիւն և զճշմարտութիւն
սիրէ տէր ւնձ մեր . զչնորհս և զփառս
տացէ :

Տէր ոչ սրակաս առնէ զօղորմութիւն
իւր յայնցանէ , որ գնան յանբծու-
թեան :

Տէր ւնձ զօրութեանց , երանեալ է այր՝
որ յուսայ ՚ի քեզ :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԴ

Ի Կապարած . որդատցն կորխայ սաղմոս :

Նաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութիւն յակօլբայ :

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ . ծածկեցեր զամենայն մեղսնոցա :

Աւելցուցեր զամենայն սրտմտութիւնսքո . դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո :

Դարձ առ մեզ անձ փրկիչ մեր , և դարձո զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ :

Սի յաւիտեան բարկանար մեզ տէր , և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչև յազգ :

Ը՞ծ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ . ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ : Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո սուր մեզ :

Առաք զի՛նչ խօսի տէր անձ մեր . խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր , և առ այնոսիկ՝ որ դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւննորա . բնակել փառացնորա յերկրի մերում :

Աղորմութիւն և ճշմարտութիւն սրտաճեցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . արդարութիւն յերկնից երևեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր
մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն
առաջի նորա գնասցէ , դիցէ 'ի ճանա-
պարհի զգնացս իւր :

Տունք ժբ : Գորդոյս խմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս 'ի դա-իւ . աղօլէ :

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր
ինձ , զի աղքատ և սնանկ եմ ես :

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . փրկեա
զճառայս քո նձ իմ , որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ աղաղա-
կեցի զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն
ճառայի քո , զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Օ ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես . բա-
ղումողորմ առ ամենեւեան , որ կարգան
առ քեզ :

Ունկն դիր տէր աղօթից իմոց , և նայ-
եա 'ի ձայն ինդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տէր , և
ոչ որ է որպէս զգործս քո :

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեա :

ցեն և երկիր պագցեն առաջի քո, և
 փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւի-
 տեան :

Մեծ ես դու տէր, և առնես սքանչե-
 լիս . և դու միայն ես ամ :

Մաջնորդեա ինձ՝ ի ճանապարհի քում,
 և գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում, և
 ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչէլ յա-
 նուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր ամ իմ
 բողբով սրտիւ իմով . փառաւոր արարից
 զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո .
 փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներք-
 նոց :

Մտուած, անօրէնք յարեան ՚ի վերայ
 իմ, և ժողովք հզօրաց ինդրեցին զան-
 ձրն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ ամ ա-
 առաջի իւրեանց :

ՄԼ դու տէր ամ իմ, գթած ես և
 ողորմած, երկայնամիտ բազումնողորմ
 և ճշմարիտ . նայեա առ իս և ողորմեա
 ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
 զօրդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան
 բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի

դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխիթարեցեր զիս :

Տունք ժԷ :

ՍԱՂԼԴՈՍ ԶԶ

Սաղճոս օրհնութեան . որդ-ոցն կորխայ :

Վիճակներ նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . սիրէ տէր զգրունս սիոնի առաւել քան զամենայն յարկն յակովբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո , ահաւաղիկ քաղաքդ նոյ :

Յիշեցի զահաբ և զբաբելոնս՝ ոյք ճանաչեն զիս . ահա այլազգիք և ծուր և ժողովուրդք հնդկաց , սոքա եղեն անդ :

Սիոնի ասի մայր , և մարդ ծնաւ 'ի նմա . և ինքն հիմունս արկ 'ի նմա բարձրեալն :

Տէր պատմեացէ գրովք ժողովրդեան , իշխանացս այսոցիկ՝ որ եղեն անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան , որոց բնակուած իւն իւրեանց 'ի քէն է :

Տունք շ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԶԷ

Ի հասարակ . շահն ճաշաղէկաց ի ճասարակ
 լինն . զի էս պատարականի է ճանն ի ճասարակ
 լեւաճի ի սրայելի :

Տէր անձ փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ
 կարգացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր ,
 խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս
 իմ :

Օի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
 կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցաւ . և հա-
 մարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք իջանէն
 'ի դուք :

Լղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի ,
 և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վիրաւորս , որ ննջէն 'ի գերեզ-
 մանս :

Օրս դու ոչ յիշեցեր , նորա 'ի ձեռանէ
 քումմէ մերժեցան :

Լղին զիս 'ի դբի ներքնումն 'ի խաւարի
 և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո .
 զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերոյ
 իմ :

Հեռի արարեր յինէն զճանսթս իմ . և
 եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Ս'առնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տկա-
րացան յաղքատութենէ :

Ըղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ , և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ս'իժէ մեռելոց առնիցես սքանչելիս .
կամ բժիշկք յարուցանիցէն՝ խոստովան
առնիցին առ քեզ :

Ս'իժէ պատմեսցէ որ երբէք 'ի զերեզ-
մանի զողորմութիւնս քո , կամ զճշմար-
տութիւնս քո 'ի կորստեան :

Ս'իժէ ճանաչիցին 'ի խաւարի սքանչե-
լիք քո , կամ արդարութիւն քո յերկիր
մոռացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ :

Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ , կամ
դարձուցանես զերեսս քո յիննն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ էս 'ի ման-
կութենէ իմմէ . 'ի բարձրութենէ խո-
նարհեցայ և ափշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո .
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Ըջեցան զինև որպէս ջուր , զօր ամե-
նայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յիննն զբարեկամս իմ
և զճանօթս իմ վասն թշուառութիւնոց :

Տունք Ե : Գորշայս ԽԲ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ

Իմաստութիան և մանայ յեղբայելացոյ :

Օղորմութիւնս քո տէր յաւիտեան
օրհնեցից . ազգէ յազգ պատմեցից զճըշ-
մարտութիւնս քո բերանով իմով :

Եսացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ
շինեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճըշ-
մարտութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ
դաւթի ծառայի իմոյ :

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո ,
և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց
քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկե-
ղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամսրս որ հաւասարէ քեզ . կամ
ո՞վ նմանիցէ տեառն յորդիս մյ :

Եստուած փառաւորեալ է՝ ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր ՚ի վերայ
այնոցիկ որ շուրջ են գնուլաւ :

Տէր մեծ զօրութեանց , ո՞ նման է քեզ .
հզօր ես դու տէր , և ճշմարտութիւն
քո շուրջ է զքե :

Դաւ տիրես զօրութեանց ծովու , և
զխառովութիւն ալեաց նորա դու ցածու-
ցանես :

Վե խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամբարտաւանս . 'ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զԹշնամիս քո :

Վո են երկինք և քո է երկիր . զաշխարհս լիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր . Թաբոր և հերմոն յանուն քո ցնծացեն :

Վո է բազուկ և քո է զօրութիւն . զօրասցի աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո . սղորմութիւն և ճրջմարտութիւն գնասցէ առաջի երեսաց քոյ :

Լըրանի ժողովրդեան , որ գիտեն զօրհնութիւնս քո տէր . 'ի լոյս երեսաց քոյ գնասցեն , և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապաղ , և յարդարութեան քում բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր . և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :

Ի տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իսրայէլի Թադաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսեամբ ընդ որդիս քո և ասացեր . եղից զօգնու-

Թիւն իմ 'ի վերայ հզօրին , և բարձր
արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդէնէ
իմմէ :

Վախ զգաւ թ ծառայ իմ , իւղով սրբ-
բով իմով օժի զնա :

Չեան իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա :

Մի մեղիցէ նմա թ շնամի , և որդի ա-
նորէնու թեան մի չարչարեացէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթ շնամիս նորա ,
և զատելիս նորա 'ի պարտու թիւն մատ
նեցից :

Ղմարտու թիւն իմ և ողորմու թիւն իմ
ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր եղիցի
եղջիւր նորա :

Եղից 'ի ծովու զձեռն նորա , և 'ի վե-
րայ դետոց զաջ նորա :

Նա կարգացցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու ,
անձ ընդունելի փրկու թեան իմոյ :

Նա անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
բան զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան սրահեցից նմա զողորմու-
թիւն իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ
նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից
զգաւակ նորա , և զաթու նորա որպէս
զաւուրս երկնից :

Թե թողցեն սրգիք նորա զօրէնս իմ,
 և յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ :

Թե զարգարու թիւնս իմ անարգեսցեն,
 և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :

Հարից գաւազանաւ զանօրէնութիւնս
 նոցա , տանջանօք զանիրաւութիւնս
 նոցա :

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից 'ի
 նոցանէ , և ոչ նենդեցից ճշմարտու
 թեանս իմում , և ոչ անարգեցից զուխտ
 իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ ,
 զայն ոչ արհամարհ : 44 :

Միանգամ երգուայ 'ի սրգս թիւնս իմ ,
 թե զաւթի ես ոչ սահմանաւ :

Օ աւակ նորա յաւիտեանս : 45 : և
 անթող նորա որպէս արեգակն անմահ ,
 որպէս լուսին զի հաստատեալ է ի
 տեանս վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ դու մերթեցեր և անարգեցեր ,
 և ընդ վայր հարեր զօժեալ քո :

Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քում
 մէ , սղծեցեր յերկրի զարբութի նորա :

Բակեցեր զամենայն պարս նորա ,
 և եղիր զամուրս նորա 'ի զումն :

Հախտակեցին գնա անցաւորք ձա
 նապարհի . եղև նա նախատ դրացեաց
 իւրաց :

Ինչպէս արարեալ զաշխարհաց նորա . ու
 ընդ արարեալ զամենայն թշնամիս նորա .
 Ինչպէս արարեալ զօգնութիւն ի սրոյ նորա ,
 և ոչ ընկալար զնա ի սպառեալսն :
 Ինչպէս արարեալ զսրբութիւն նորա , և զա-
 թոս նորա յերկիր կործանեցեր :

Սուազ արարեալ զաւուրս ժամանակաց
 նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :
 Սինչև յերբ զարձուցանես զերեսս քո
 իսպառ . բարբոքեսցի որպէս հուր բար-
 կութիւն քո :

Իսկ արդ յիշեալ և տես՝ թէ ո՞վ է իմ
 հանգիստ , թի՞ թէ ի զուր ինչ ստեղծեր
 զաշխարհայն որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մաշակ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ ,
 կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժու-
 իսց :

Ո՞ր էն ողորմութիւնք քո տէր առաջինք ,
 զոր երդուար դաւթի ճշմարտութիւնք քով :
 Եւ իշեալ զնախատինս ծառայի քոյ , զոր
 ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օ որ նախատեսցին թշնամիք քո տէր .
 նախատեսցին փոխանակ օժեղոյ քո :

() Երհնեալ տէր նձ յաւիտեանս յաւի-
 տենից . եղիցի եղիցի :

Տունք իմ :

Կանոնս Գործոցս Է : Սաղմոս ԺԷ : Տունս յիմ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ

ՈՐԳԻՈՅՆ ԱՄՈՎՍԱՅ

Եսայի ԻԿ:

Ի զիշերաց կանխէ հողի իմ առաւօտ
առնել առ քեզ իմ :

Վ ան զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ
երկրի . ուսարուք զարդարու թիւն բնա
կիչք երկրի :

Վ արկեցաւ ամբարիշտն , և այլ ոչ ևս
ուսցի առնել յերկրի զարդարու թիւն
ճշմարտութեան :

Բ արձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
տեսցէ զփառս ից :

Տ քր բարձր ևս և բազուկ քո հզօր , և
նորա ոչ զխտացին :

Մ անիցեն՝ ամուչեացեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և արդ
հուր զթշնամիս քո կերիցէ :

Տ քր իմ մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութիւն
քո . զի ըստ ամենայն դործոց մերոց
հատուցաւ մեզ :

Տ քր իմ մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց ՚ի
բէն զայլ որ ոչ զխտեմք , և զանուն քո
անուանեմք զօրհանապաղ :

Ի սկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն

այլ ոչ տեսանիցեն . և ոչ բժիշկիք յարու-
ցանիցեն :

Ս ասն այսորիկ ամեր հարեր սատակե-
ցեր ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ
նոցա :

Յ աւել տէր զչար 'ի վերայ չարի նոցա .
և ամ զչար 'ի վերայ անօրինաց երկրի :
Տ էր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ . զի
փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո 'ի
վերայ մեր :

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ իցէ
ժամանակ ծննդեան , և առ ցաւս իւր
ճչիցէ :

Ը յնպէս եղաք սիրելոյ քում . յահ և
յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք , և
ծնաք զհոգի փրկութեան քո :

Ոչ ևս կործանեսցուք մեք , այլ կործա-
նեսցին բնակիչք երկրի :

Յ արիցեն մեռեալք և կենդանասցին
ամենեքեան , որ եղեալ են 'ի գերեզ-
մանս :

Օ չարթիցեն ցնծասցեն , և ուրախ եղի-
ցին դադարեալք յերկրի :

Ս ասն զի ցողդ որ ցողէ 'ի քէն , այդ
բժշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն ամ
բարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . գնա մուտ

ի շտեմարանս քո . փակեա զդրունս քո
առաջի երեսաց քոց :

Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի,
մինչև անցցէ բարկութիւն տեառն :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Խաղաղութեանց տուող քո , զխաղա-
ղութիւն և զերկնային ողորմութիւն
քո պարզեա յարարածս քո :

Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ :

Օչարուչն և զաղօնս 'ի վերջն Լորանեալ
հանոնին գայեա 'ի 33 երեսն :

Աստուած յօգնել ինձ հայեաց, և աւեր
 շրնկիբել ինձ փութա :

ՍԱՆՄՈՍ ՁԹ

Ընդունի՛ր Տո՛ղեա յայրն ան :

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև
յազդ . մինչև լերինք հաստատեալ էին ,
մինչև ստեղծեալ զերկիր և զամենայն
տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ես .
և մի դարձուցաներ զմարդ 'ի տառա-
պանս . և ասացեր , դարձարուք առ իս
որդիք մարդկան :

Հազար ամյաչս տեառն որպէս օր երե-
կի՛ զի անց . որպէս սրահ մի գիշերոյ .
և անք նոցա անարդու թեամբ եղիցին :
Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին .
ընդ առաւօտս որպէս դալարի զուար-
ճասցին և ծաղկեացին . ընդ երեկոյս
թարչամեացին՝ չորասցին և անկցին :

Նուաղեցաք մեք 'ի բարկութենէ քում
մէ , և 'ի սրտմտութենէ քումմէ խոռ-
վեցաք :

Եղիբ զմեզս մեր առաջի քո, և զկեանս
մեր 'ի լոյս երեսաց քոյ :

Ընկնայն աւուրք մեր նուաղեցան . և
'ի բարկութենէ քումմէ խուփեցաք :

Սամանակ ամաց մերոց անդադար որ-
պէս սարդի . և թիւ աւուրց ամաց մե-
րոց 'ի նոսա եօթանասուն ամ :

Ըրա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ .
որ ինչ աւելի քան զայն, ցաւօք և հե-
ծութեամբ :

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն, և
խրատեցաք . իսկ արդ ո՞ զխտասցէ զգօ-
րութիւն բարկութեան քո, կամ յա-
հէ քումմէ զսրամտութիւն քո համա-
րեսցի :

Ըյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խոնարհ
են սրախք, զիմաստութիւնս քո :

Գարձ տէր՝ մինչև յերբ . մխիթարեա 'ի
ճառայս քո :

Երաք առաւօտու ողորմութեամբ քո .
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն ա-
ւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, որ
խոնարհ արարին զմեզ, և ամացն՝ յորս
տեսաք զչարչարանս :

Հայեա տէր 'ի ճառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց

նոցա . և եղիցի լոյս տեառն նոյ 'ի վերայ մեր :

() զործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ տէր . զզործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ :

Տունք ժի :

ՍԱՂՄՈՍ Գ

() Եհնանբէ Գուշանբէ 'ի Դասիբ :

Որքնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ նոյ յերկինս հանգիցէ :

Ըսասցէ տեառն՝ ընդունելի իմ ես , ապաւէն իմ նաճ , և ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին , և 'ի բանիցն իստութեանէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկայցի զքեզ . 'ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ , զիշէրի , և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի գայթակղութեանէ , զիւի 'ի հասարակ աւուր :

Մնկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք , և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քով հայեցես դու ,
 և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես ,
 զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օքարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն .
 ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք
 մի մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց սրատուիրեալ է
 վասն քո պահել զքեզ յամ ճանապարհս
 քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
 զի մի երբէք հարցես զբարի զօտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու ,
 և առ օտն կոխեսցես զառիւծն և զվի-
 շապն :

Վանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից
 զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ
 զանուն իմ :

Աարդասցէ առ իս , և ես լուայց նմա .
 և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .
 երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա
 զփրկութիւն իմ :

Տաճիք ԺԳ :

ՍԱՂԱԴՐՈՍ ԳԱ

Սաղմոս օրհնութիւնս արարչի շնորհիւ
'ի Դաւիթ :

Քարի է խոստովան լինել տեանն , սաղմոս
ասել անուան քում բարձրեալ :

Պատմեալաւ օտու զոգորմու թիւնս քո ,
և զձնարտու թիւնս քո 'ի զիշերի :

Տասնադէաւ սաղմոսարանաւ , 'ի ձայն
օրհնութեանս գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս
քո , և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Ո՛րպէս զի մեծ են գործք քո տէր , և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Եւր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ , և անմիտն
զայս ոչ աանու 'ի միտ :

Ի բուսանել մեղաւորաց որպէս խոտ ,
'ի ծաղկել այնոցիկ՝ որ գործեն զանօրէնութիւն :

Սատակեցին յաւիտեանս յաւիտենից .
և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տէր :

Օ՛ի ահա թշնամիք քո տէր , զի ահա
թշնամիք քո կորիցեն . ցրուեցին ամենեքեան՝
ոչք գործեն զանօրէնութիւն :

Քարձր եղիցի որպէս միեղջերոյ եղջիւր
խմ , և ծերութիւն իմ 'ի ձէթ պարարտութեան :

Ետես ակն իմ՝ ի Թշնամիս իմ, ոչք յա-
րուցեալ են ՚ի վերայ իմ ջարուԹեամբ,
՚ի նոսա լուիցէ ունկն իմ:

Մըդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկե-
ցին. որպէս մայրքն լիբանանու բազումք
եղիցին:

Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և ՚ի
գաւիԹս ւնյ մերոյ ծաղկեցցին:

Եւս և բազումք եղիցին ՚ի ծերուԹ իւն
պարարտուԹեան. գիրդք և փափուկք
եղիցին ՚ի պատմել. ուղիղ է տէր ւնձ
մեր և ոչ գոյ ՚ի նմա անիրաւուԹ իւն:

Տունք ԺԴ. Գորդայս խլ:

ՍԱՂՄՈՍ ԴԲ

Յառուրն առաջին շաբաթու, յոր հասար-
տեցաւ երհիր. օրհնութիւնն Ժոլութեան
՚ի դաւիթ:

Տէր Թագաւորեաց վայելուԹ իւն ըզ-
գեցաւ. զգեցաւ տէր զօրուԹ իւն, ընդ
մէջ իւր ածաւ:

Հաստատեաց զաշխարհս՝ զի մի սասա-
նկեցի. պատրաստ է աԹոռ քո, ՚ի սկըղ-
բանէ յաւիտեանս դու ես:

Մեքարձան գետք տէր, և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց. յարիցեն գետք
՚ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բաղմանց, սքանչելի եղեն
զբօսանք ծովու :

Աքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս .
վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատա-
ցար :

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ
երկայն աւուրս :

Տունք Դ :

ՍԱՂՄՈՍ ԳԳ

Սաղմոս 'ի Դաւիթ . Էրեքշա-
բաթնու :

Եստուած վրէժխնդիր, տէր անձ վրէժ-
խնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատիս զերկիր . հաստ
զհատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք տէր, մինչև յերբ
մեղաւորք պարծեցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն .
խօսեցին ամենեքեան՝ որ գործեն զա-
նօրէնութիւն :

Օ ժողովուրդս քո տէր խոնարհ արա-
րին, և զժառանգութի քո չարչարեցին :

Օ այրին և զօրանդուխտն սօրանին,
զորբան կոտորեցին և ասացին . ոչ տե-
սանէ զայս տէր, և ոչ 'ի միտ առնու անձ
յակովբայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց , և
անմիտք՝ մինչև յերբ ոչ առնուք ՚ի
միտ :

Որպէս զի թէ որ անկեաց զունկն՝ ինքն
ոչ լուիցէ , կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն
ոչ տեսանիցէ :

Ո խրատէ զազինս , որպէս թէ ոչ յան-
դիմանեսցէ . ո ուսուցանէ մարդոյ զզի-
տու թիւն . տէր ճանաչէ զխորհուրդս
մարդկան , զի էն ընդունայն :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր ,
և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :
Յաճուցանես դու նմա զաւուրս չարու-
թեան , մինչև փորեացի խորխորատ մե-
ղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր , և ըզ-
ժառանգու թիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Ո՞րնչև զարձցին իրաւունք յարդարու-
թիւն , ընկալցին զնա ամենեքեան որ
ուղիղ են սրտիւք :

Ո՞ յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց . կամ
ո՞ հաւասարեացէ ինձ ՚ի վերայ այնոցիկ ,
որ գործեն զանօրէնու թիւն :

Թի՛ ոչ տեառն օգնեալ էր ինձ , փոքր մի
ևս ընակեալ էր անձն իմ ՚ի դժոխս :

Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ , սղորմու թիւն քո տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխի-
թարու թիւն քո ուրախ առնէր զանձն
իմ :

Սի հաւասարեացէ քեզ աթոռ անօրէ-
նու թեան , ո սպատճառէ զվաստակս ընդ-
դէմ հրամանի :

Որսացան զանձն արդարոյ , և զարիւն
անբիծ պարտաւոր առնէին :

Եղև տէր ապաւէն իմ . անձ օգնական
յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնու-
թեան նոցա . ըստ չարութեան նոցա
կործանեացէ զնոսա տէր անձ մեր :

Տուրք ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ

() Ընդհանրութի Գողութի Ի Դասի :

Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր . աղաղա-
կեացուք առ անձ փրկիչ մեր :

Կանխեացուք առաջի նորա խոստովա-
նութեամբ . սաղմնսիւք աղաղակեացուք
առ նա :

Ըստուած մեծ է , տէր թագաւոր մեծ
՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են անձ տիեզերք երկրի ,
և բարձրութիւնք լերանց նորա են :

Նորա է ծով և նա արար զնա , և զցա-

մաք ձեռք նորա ստեղծին :

Եկայք երկիր պապցուք նմա . անկցուք
և լացցուք առաջի տն արարչին մերոյ :

Նա ինքն է տէր անձ մեր . մեք ժողո-
վուրդք ձեռին նր , և խաչն արօտի նր :

Այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք , մի
խստացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս ՚ի
դառնու թեան :

Յաւուրն փորձու թեան յանապատին
ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր , բննեցին
զիս , և տեսին զգործս իմ զքառասուն
ամ :

Սնանացայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ և
ասացի՝ միշտ մտորեալ են սրտիւք . և
նորա ոչ ծանեան զձանապարհս իմ :

Որպէս երդուայ ՚ի բարկու թեան իմուս ,
թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ :

Տունք ժամ : Գորղայս լԵ :

ՍԱՂՄ ՈՍ ՂԵ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ . ՚ի ժամանակի զի դաճարն
շինեցաւ :

() Երհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր .
օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

() Երհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն
նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ ըզ-
փրկու թիւն նորա :

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նորա ,
 յամենայն ժողովուրդս զսքանչելիս նր :

Սեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . ահար-
 կու է նա ՚ի վերայ ամենայն կուոյ :

Ղմենայն կուռք հեթանոսաց դէք են .
 և տէր զերկինս արար :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է
 առաջի նորա . սրբութիւն և մեծվայելչ-
 չութիւն ՚ի սրբութեան նորա :

Սատուցէք տեառն տոհմք ազանց . մա-
 տուցէք տեառն զփառս և զպատիւ . մա-
 տուցէք տեառն զփառս անուան նորա :

Ղռէք պատարագս և մտէք ՚ի սրահս
 նորա . երկիր պագէք տեառն ՚ի գաւիթս
 սրբութեան նորա , և խռովեսցի յերե-
 սաց նորա ամենայն երկիր :

Ղսացէք ՚ի հեթանոսս՝ թէ տէր թա-
 գաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհս զի
 մի սասանեսցի . և դատի զժողովուրդս
 իւր ուղղութեամբ :

Ուրախ եղիցին երկինք , և ցնծասցէ
 երկիր . զուարճասցի ծով լրիւ իւրով .
 ցնծասցեն դաշտք , և ամենայն որ է ՚ի
 նոսա :

Յայնժամ ցնծասցեն ամենայն ծառք
 անտառի յերեսաց տեառն՝ զի գայ , և
 գայ նա ՚ի դատել զերկիր :

Դաստի զտիեզերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԳՁ

Սաղմոս 'ի դասին . 'ի ժամանակի զի երկերն հասարարէցան :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր . ուրախ եղիցին կողիք բազումք :

Մնայ և մէջ շուրջ է զնովաւ . յիրաւունս և յարդարութիւն ուղղեալ է ակթոս նորա :

Հուր առաջի նորա գնասցէ, այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա :

Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց . տես՝ և սասանեցաւ երկիր :

Երկնք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց անառն, յերեսաց ձն ամենայն երկիր :

Պատմեսցեն երկնք զարդարութիւն նորա . տեսին ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա :

Մնաչեսցեն ամենեքեան որ երկիր պահանեն կոոց, և ոյք պարծին 'ի դրօշեալս իւրեանց :

Երկիր պահցեն նմա ամենայն հրեշտակք նորա, զի լուաւ և ուրախ եղև սի-

ոյն . և ցնծասցեն զստերք յուղայ վասն
իրաւանց քոց տէր :

Օ ի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամե-
նայն երկրի , յոյժ բարձրացար ՚ի վերայ
ամենայն կուոց :

Այք սիրէք զտէր , ատեցէք զչարու թի .
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , ՚ի ձե-
ռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա :

Եյս ծագեաց արդարոց . ուղղաց սրտից
եղև ուրախութիւն :

Աւրախ եղերուք արդարք ՚ի տէր . խոս-
տովան եղերուք յիշատակի սրբութեան
նորա :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԳԷ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ օրհնութեան :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր ,
զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ սուրբ
իւր :

Եցոյց տէր զփրկութի իւր , առաջի ազ-
գաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյա-
կովբ , ճշմարտութեամբ իւրով զատունն
խորայելի . և տեսին ամենայն ծագք եր-
կրի զփրկութիւն ւոյ մերոյ :

Մշաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .
 օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասա-
 ցէք :

Սաղմոս ասացէք նոյ մերում օրհնում թիւ ,
 օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց :
 Ի ձայն օրհնութեան կուածոյ փողոյ ,
 օրհնութեամբ ցնծութեամբ և 'ի ձայն
 եղջեր փողոյ . և աղաղակեցէք առաջի
 թագաւորին տեառն :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով , տիեզերք և
 ամենայն բնակիչք նորա . և գեաք ծափս
 հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երկնք ցնծացեն առաջի տեառն , զի
 գայ և հասեալ է տէր 'ի դատել զերկիր :
 Դատի զաշխարհս արդարութեամբ , և
 զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Տունք Ժ : Գորդայս ԼԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԸ

Սաղմոս 'ի դատելի :

Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժո-
 ղովուրդք . որ նատիս 'ի բրովմէս , սա-
 սանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիովն մեծ է , և բարձր է 'ի վե-
 րայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան բում մե-
 ծի , զի ահաւոր և սուրբ է . և պատիւ

Թաղաւորի զիրաւունս սիրէ :

Ղառ պատրաստեցեր զուղղութիւն . զիրաւունս և զարդարութիւն յակուլբայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր անձ մեր . երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա , զի սուրբ է :

Սովսէս և ահարոն երիցունք նորա . սամուէլ ընդ այնոսիկ , որ կարգան զանուն նորա :

Կարգային առ տէր , և նա լսէր նոցա , և ՚ի սիւն ամայոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւն նորա և զհրամանս զոր ետ նոցա :

Տէր անձ մեր՝ դու լսէիր նոցա , անձ դուքաւիչ լինէիր , վրէժխնդիր ՚ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :

Բարձր արարէք զտէր անձ մեր . երկիր պագէք ՚ի լեառն սուրբ նորա , զի սուրբ է տէր անձ մեր :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԳԹ.

Սաղմոս խոստովանութեան ՚ի դաւախի :

Մղաղակեցէք առ տէր անձ երկիր . ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծա

ներուք զի նա է տէր անձ մեր :

Եւ արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք
ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :

Ստէք ընդ դրունս նորա խոստովանու
թեամբ , և օրհնութի յարկս նորա :

Խոստովանե եղերուք տեառն , և օրհնե
ցէք զանուն նորա :

Վաղցր է տէր , յաւիտեան է ողորմու
թիւն նորա . ազգէ մինչև յազգէ ճշմար
տութիւն նորա :

Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Օղորմութիւն և յիրաւունս օրհնե
ցից զքեզ տէր . սաղմոս ասացից , և 'ի
միտ առից :

Ճանապարհ ամբիծ մինչև եկեցցէ առ
խա . զի գնայի ես յամբժութեան սրտի
խնոյ 'ի մէջ տան խնոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց խնոյ իրս անիրա
ւուն . ոչք առնէին զուրացուի , ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրբ
տիւ . խոտորեալ յինէն անզգամին , և
ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա
բացէ 'ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւանն էր աջօք և աղահ
 սրտիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Ընք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի , զի
 նստցին նոքա ընդ իս :

Որ գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ , նա
 պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տանն իմոյ՝ որ անէր
 զամբարտաւանութիւն . որ խօսէր զա-
 նիրաւութիւն , չէր յաջողեալ նմա ա-
 ռաջի աչաց իմոց :

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամենայն
 մեղաւորս երկրի . սատակեցից 'ի քա-
 ղաքի տեառն զամենեսեան՝ որ դորձէն
 զանօրէնութիւն :

Տունք թ : Գորդայս ինչ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԱ

Ընդ իմ արկի . եբրեւ հանգրասցի՝ առաջի քն
 աստեացէ զիսնդրոսածս
 իւր :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց , աղաղակ իմ
 առ քեզ եկեացէ , մի դարձուցաներ զե-
 րեսս քո յինէն :

Հաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո
 առ իս զունկն քո . յորում աւուր կար-
 դամ առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , և

ոսկերք իմ որպէս խոիւ չորացան :
 Հարաւ որպէս խոտ՝ և ցամաքեաց սիրտ
 իմ . մոռացայ ուտել զհաց իմ՝ ի ձայնէ
 հեծութեան իմոյ :

Ացեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ . նմանե-
 ցայ ես հաւալսան յանապատի :

Եղէ ես որպէս բույս յաւերակի . տքնե-
 ցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն՝ ի
 տանիս :

Վախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
 հանապազ , և գովիչք իմ ինչ երգ-
 նուին :

Օ մոխիր որպէս հաց կերայ , և զլմ-
 պելի իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկու թեան սրտմտու թեան
 քո . զի դու բարձրացուցեր և խոնար-
 հեցուցեր զիս :

Ըւուրք իմ որպէս հովանի անցին . և
 ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու տէր յաւիտեան կաս , և յիշատակ
 քոյ ազգէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ զթացիս ի վերայ
 սինի . ժամանակ զթալոյ նորա հա-
 սեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
 նորա , և ի հողս նորա զթացին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քում :

մէ , և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի
փառաց քոց :

Ը ինէ տէր զսիոնն , և երևեսցի փառօք
իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և
ոչ արհամարհեաց զիննդրուածս նոցա :

Վրեսցի այս յազգ յայլ . ժողովուրդ զօր
ստացեալ է , օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ
իւրմէ . տէր , ' կնից յերկիր հայե-
սւ :

Եւ զհեծութիւն կապելոց , և արձա-
կել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիոն զանուն տեառն , և զօրհ-
նութիւնս նորա յերուսաղէմ :

Եւ յողովել ժողովրդոց 'ի միասին , և
թագաւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապար-
հի զօրութեան իւրոց . զնուազութիւն
աւուրց իմոց ասա ինձ , և մի հաներ զիս
'ի կէս աւուրց իմոց . զի ազգէ յազգ են
ամբ քո :

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաս-
տատեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք
են :

Վոքա անցանեն , և դու կաս և մնաս
յաւիտեան :

Մեներեան որպէս ձորձս մաշեցին .
որպէս վերարկուս փոխեցես զնոսա ,
և փոխեցին :

Եւ այց դու նոյն խկ ես , և ամբ քո ոչ
անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնա-
կեցեն 'ի նմա . և զաւակի նոցա յաւի-
տեան յաջողեցի :

Տունք ի՜նչ :

ՈՍՂՄՈՍ ՃԲ

Սաղմոս 'ի դա-իւր :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և մի մուա-
նար զամենայն տուրս նորա :

Ո քաւէ զմեղս քո , բժշկէ զամենայն
հիւանդութիւնս քո :

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո ,
պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և զթու-
թեամբ :

Ո ընու 'ի բարութենէ զցանկութիւն
քո . նորողեցի որպէս արծուոյ մանկու-
թիւն քո :

Մենէ ողորմութիւնս տէր , և իրաւունս
ամենայն զրկելոց :

Եցցց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի ,
և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր :

Վ՛թած ողորմած է տէր , երկայնամիտ
 և բազումողորմ :

Ոչ խապառ բարկանայ մեզ տէր , և ոչ
 յաւիտեան պահէ ոխս :

Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ , և ոչ
 ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց
 մեզ :

Ը որպէս բարձր են երկինք յերկրէ ,
 այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն
 իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արևելք յարևմտից ,
 այնպէս հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնու-
 թիւնս մեր :

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց իւ-
 րոց , այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս
 իւր :

Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր , և
 յիշեաց թէ հող եմք :

Սարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր .
 որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկէ :

Շնչէ ՚ի նմա հողմ , և ոչ է՛ և ոչ ևս
 երևի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեառն յաւիտեանս
 յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղածաց իւ-
 րոց , և արդարութիւն նորա յորդոց
 մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա , յիշեն զպա-

տու իրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթու
իւր . արքայու թի նր ամենեցուն տիրէ :

() Ե՛հնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակը
նորա՝ հզօրք զօրու թեամբ , որ առնէք
զբան նորա՝ ի լուկ ձայնի պատգամաց նր :

() Ե՛հնեցէք զտէր ամենայն զօրու թիւնք
նորա , պաշտօնեայք և արարողք կամաց
նորա :

() Ե՛հնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
րա . ընդ ամենայն տեղիս և տէրու թիւն
նորա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տունք ի՞նչ : Գորղայս ի՞նչ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

Սաղմոս ՚ի Դաւիթ . ՚ի վերայ աշխարհագործ
արարածոց :

() Ե՛հնեա անձն իմ զտէր . տէր անձ իմ
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանու թիւն և մեծ վայելչու-
թիւն զգեցար . արկար զլոյս որպէս զօ-
թոց . ձգեցեր զերկինս որպէս խորան , և
յարկար ՚ի վր ջուրց զվերնայարկս նր :

Ո գնէ յամպս զգնացս իւր , և շրջի նա
՚ի վերայ թեոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հօգիս , և ըզ-
պաշտօնեայս իւր ՚ի հօւր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ Հաստա-
տութեան իւրոյ , զի մի սասանեսցի յա-
ւիտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա .
'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն , և 'ի ձայնէ
որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Ելանեն լեռնանան' և իջանեն դաշ-
տանան , 'ի տեղի յոր Հաստատեցեր
զնոսա :

Սահման եղիր' և ոչ անցանեն , և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

Ընաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս . 'ի
մէջ լերանց գնասցեն ջուրք :

Ըրբուցանել զամ գազանս վայրի . յա-
գեսցին ցիւք 'ի ծարաւս իւրեանց :

Ընդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն .
և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
րեանց :

Ըրբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց
իւրոց . 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի եր-
կիր :

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս , զգալարի
'ի ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . զինի ուրախ առ-
նէ . իւզ զուարթ , և հաց հաստատէ
զսիրտ մարդոյ :

Յագեացին ծառքն տեառն , և մայրքն
լիրանանու զորս գու տնկեցեր :

Ընդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն .
և բոյն արագլի սպաւէն է նոցա :

Երկնք բարձունք են եղջերուաց , և
վէմք սպաւէնք նսպաստակաց :

Մրարեր զլուսին վն ժամանակի . արե-
գակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Մրարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր . 'ի
նմա գնան նոմ գազանք անտառի :

Արիւնք առիւծուց մննչէն և յափշտա-
կէն , և խնդրէն յոյ զկերակուրս իւ-
րեանց :

Ի ձագել արևու ժողովին , և 'ի մորխ
իւրեանց դադարէն :

Ալանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի վաս-
տակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Որպէս զի մեծ են գործք քս տէր-
զամենայն ինչ իմաստու թեամք արարեր .

և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Մյս ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են
սողունք , որ ոչ գոյ թիւ . գազանք մե-

ծամեծք և մանուկք . 'ի սմա և նաւք
գնան . վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ
նովաւ :

Մննէրեան քեզ սպասեն . և դու տաս
կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , կերակրես զամենեսեան կա-
մօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝
և խռովին , հանես զօգի ՚ի նոցանէ ,
սակասին և ՚ի հող դառնան :

Ընաքես զօգի քո և ստանաս զնոսա ,
և նորօգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան . տէր
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ դողալ սմա .
մերձի ՚ի լերինս , և ծխեցին :

() Ե՛հնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ . սաղմնս
ասացից նոյ իմոյ մինչև եմես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ . և
ես ուրախ եղէց ՚ի տէր :

Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ , և
ամբարիշտ մի ևս գացի ՚ի նմա . օրհ-
նեսա անձն իմ զտէր :

Տունք ԸԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ

ԼԷԸ-ԵՊ :

Խոստովան եղերուք տեառն և կար-
գացէք զանուն նորա . սլատմեցէք ՚ի
հեթանոսս զգօրծս նորա :

() Ե՛հնեցէք և սաղմնս ասացէք նմա .

պատմեցէք զամենայն սքանչելիս նորա ,
 և գովեցարուք յանուն սուրբ նորա :
 Աւրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որ խըն-
 դրեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք
 եղերուք . խնդրեցէք զերեսս նորա յա-
 մենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զոր արար .
 զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա :
 Օ աւակն արբահամեան ծառայք նո-
 րա , որդիք յակօբայ ընտրեալք նորա :
 Կա ինքն է տէր անձ մեր . յամենայն եր-
 կրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , և ըզ-
 բանն զոր պատուիրեաց մինչև ՚ի հա-
 զար ամ :

Օ ուխտն զոր եդ ընդ արբահամու . և
 զերդումն իւր ընդ սահակայ :
 Հաստատեաց առ յակօբ զհրամանն
 իւր , և առ խորայէլ զուխտ իւր յաւի-
 տենից :

Ըսէ . ձեզ տաց զերկիրն քանանու , զվի-
 ճակ ժառանգու թեան ձերոյ :

Օ ի էին նորա թուով սակաւ , նուազք
 և պանդուխտք ՚ի նմա :

Ընցին նորա ազգէ յազգ , ՚ի թագաւո-
 րու թենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :

Ալ է թող մարդկան մեղանչել նոցա .

կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
 Ս'ի մերձէնայք ասէ յօժեալս իմ, և 'ի
 մարդարէս իմ մ' մեղանչէք :

Սուչեաց սով յերկիր նոցա . զամենայն
 զօրութիւն հացի երեկ :

Ղաաքեաց առաջի նոցա այր . 'ի ծառայ-
 ութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին 'ի կասկանս զոտս նո-
 րա . և անց ընդ երկաթս անձն նորա :

Ս'ինչև եկեսցէ բան նորա . և բան
 տեառն փորձեաց զնա :

Ղաաքեաց թագաւորն և ելոյժ զնա .
 իշխան ժողովրդեան եթող զնա :

Վացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան 'ի
 վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :

Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն .
 և զժերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս . յակովբ-
 սանդխտեցաւ յերկիր քամայ :

Ղճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօ-
 րացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :

Ղարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողո-
 վուրդ իւր , և 'ի նենդել զծառայս իւր :

Ղաաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զա-
 հարովն ընարեալ իւր :

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զա-
 րուեստս իւր յերկիր քամայ :

- Լ՝ աքբեաց խաւար և խաւարեցոյց զնո-
սա , զի դառնացուցին զբաննորա :
- Վարձոց յարիւն զգետս նոցա , և սպանն
զամենայն ձկունս նոցա :
- Լ՝ աաց յերկիր նոցա գորտ , և ՚ի շտե-
մարանս թագաւորաց նոցա :
- Լ՝ սաց՝ և եկն շանաճանճ և մթեխ ընդ
ամենայն սահմանս նոցա :
- Վարձոց զանձրևս նոցա ՚ի կարկուտ .
և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :
- Լ՝ հար զայգիս և զթզենիս նոցա , և փրչ-
րեաց զամճառս սահմանաց նոցա :
- Լ՝ սաց՝ և եկն մարախ , և խառնիճ՝ զի
ոչ գոյր թիւ :
- Լ՝ կեր զամենայն խոտ երկրի նոցա . սպա-
ռեաց զամենայն սրտուղ անդոյ նոցա :
- Լ՝ հար զամենայն անդրանիկս եգիպտա-
ցւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոյ նոցա :
- Լ՝ հան զնոսա ոսկւով և արծաթով . և
ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :
- Ուրախ եղև եգիպտոս ընդ ելանել նոցա .
զի անկաւ ահ տեառն ՚ի վերայ նոցա :
- Միռեաց ամալ՝ հովանի առնել նոցա ՚ի
տուէ , և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի գի-
շերի :
- Խնդրեցին՝ և եկն լորամարդի . և հա-
ցիւ երկնից լոյց զնոսա :

Եւ հար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք , և գնա-
ցին գեաք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զւան իւր սուրբ , որ ընդ աբ-
րահամու ծառայի իւրում :

Եւ հան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ ,
և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

Եւ տ նոցա զգաւառս հեթանոսաց . ՚ի
վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց ըզ-
նոսա :

Օ ՚ի սլահեցեն զվկայութիւնս նորա ,
և զօրէնս նորա խնդրեցեն :

Տունք խնդ : Գորդայս հԵ :

ՍԱՂՄ 110 ՃԵ :

Լ՛ԱԷԼ-ԻՍ :

Խաստովան եղերուք մն՝ զի քաղցր է .
զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :
Ո՞ խօսեացի զզօրութիւնս տեառն .
լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս
նորա :

Եւրանի ոյք սլահեն զիրաւունս , և առ-
նեն զարդարութիւնս յամենայն ժամ :

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
վորդեան քոյ , և այց արա մեզ ՚ի փրկ-
կութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւնս ընտրե-
լոց քոյ . ուրախ եղիցուք յուրախու-

Թիւն ազգի քոյ, և դովեսցուք մեք 'ի
Ժառանգութեան քում:

Սեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրի-
նեցաք և յանցեաք:

Հարքն մեր յեգիստոս ոչ իմացան զըս-
քանչեւիս քո, և ոչ յիշեցին զբազումս
զորմութիւնս քո:

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւ-
րեանց ընդ ծով կարմիր. փրկեաց զնոսս
վասն անուան իւրոյ, զի ծանիցէն ըզ-
զօրութիւնս նորա:

Սատեաց 'ի ծով կարմիր' և ցամաքե-
ցաւ. առաջնորդեաց նոցա ընդ ան-
դունդս որպէս ընդ անապատ:

Սեցոյց զնոսս 'ի ձեռաց ատելեաց նոցա,
և փրկեաց զնոսս 'ի ձեռաց Թշնամեաց
նոցա:

Սաճկեաց ծով զնեղիչս նոցա. և մի 'ի
նոցանէ ոչ ապրեցաւ:

Հաւատացին 'ի բան նորա, և օրհնե-
ցին զօրհնութիւնս նորա:

Սաղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա,
և ոչ անսացին խորհրդոց նորա:

Հանկացան զցանկութիւն յանապատի,
և փորձեցին զսճ յանջրդի:

Եւ նոցա զինդրուածս նոցա. առա-
քեաց լիութիւնս յանձինս նոցա:

Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի, և
զահարոյն սուրբ տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զգաղան, և
ծածկեաց զբանակսն զաբիրոյնի :

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա, և բոց
մնչեաց զմեղաւորս :

Մարին զորթ 'ի քորեք . երկիր պա-
գին պատկերի, և փոխեցին զփառս իւ-
րեանց 'ի նմանութիւն որթու խոտա-
կերի :

Սուացան զսօճ կենարար իւրեանց, որ
արար զմեծամեծս իւր յեզիպտոս, զբս-
քանչելիս իւր յերկիր քամայ, և զահ
իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :

Մաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալ կայր առաջի նոցա :

Գարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
թիւն նորա, զի մի սատակեացին նորա :

Մարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ
հաւատացին բանի նորա :

Տրանջեցին 'ի բանակս իւրեանց, և ոչ
լուան ձայնի տեառն :

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա,
հարկանել զնոսա յանասպատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթա-
նոսա . ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գա-
ւառս :

Պղծեցան նորա ՚ի բէլիեգոլթ , զի կէ-
րան զոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնա ՚ի գործս իւրեանց .
յաճախեաց ՚ի վերայ նոցա բեկումն :

Եւս եկաց ՚ի մէջ փենեհէս , քաւեաց
և արդելաւ մահ . համարեցաւ նմա յար-
դարու թիւն ազգէ յազգ մինչև յաւի-
տեան :

Բարկացուցին զնա ՚ի ջուրն հակառա-
կութեան . չարչարեցաւ մոխէս վասն
նոցա , զի դառնացուցին զոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ
սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց նց տէր :

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան
զգործս նոցա . ծառայեցին կռոց նոցա ,
և եղև նոցա ՚ի գայժակղութիւն :

Օրհնեցին զուստերս և զգստերս իւ-
րեանց զիւաց , և հեղին արիւն ամբիծ :

Երիւն ուստերաց և դստերաց իւրեանց՝
զոր զոհեցին կռոցն քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա ,
և սղծեցաւ ՚ի գործոց նոցա , զի սրու-

նրկեցան ՚ի գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր ՚ի վե-
րայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոյց

զժառանգութիւն իւր յոյժ :

Սասնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանոսաց .

տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց , և
 թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա . և
 խոնարհ եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա :
 Վազում անգամ փրկեաց զնոսա , և
 նոքա դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս
 իւրեանց , և կորացան յանօրէնութեան
 իւրեանց :

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա , 'ի
 լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ
 բազում ողորմութեան իւրում . և տ
 զնոսա 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն
 գերչաց նոցա :

Փրկեա զմեզ տէր անձ մեր . և ժողո
 վեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում
 սրբոյ , և պարծեսցուք յօրհնութիւնս
 քո :

() Բհնեալ տէր անձ խորայելի յաւի
 տեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն .
 եղիցի եղիցի :

Տունք խոյ :

Կանոն Գորղայս է : Սաղմոս Ժէ : Տունք յԺգ :

ԱՂՕԹՒՔ ԵՋԵԿԻԱՅ ԱՐՔԱՅԻ
ՅՈՒԴԱՅ

Եւրոպայ լի :

Եւս ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց
իմոց, թէ գնացի ես 'ի դրունս դժու-
խոց :

Թողի զամենայն յետին իմ, և ասա-
ցի' թէ այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն
աւանն յերկրին կենդանեաց, և ոչ
ևս տեսից զմարդ բնակչօք իւրովք հան-
դերձ :

Պահասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ .
այսուհետե թողի լքի զամենայն ըղ-
կեանս իմ :

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հողի իմ,
որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար . և
եղէ ես որպէս զոստայն սատարաց մերձ
'ի հատանել :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յա-
ռաւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու . այն-
պէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս
իմ, զի յառաւօտէ մինչ 'ի զիշեր մատ-
նեցայ :

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի, որ-
պէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի . զի

Նուաղեցին աչք իմ՝ի տեսանելոյ :
 Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր անձ իմ՝
 որ փրկեաց զիս , և փարատեցոյց յիննէն
 զցաւս անձին իմոյ :

Տէր , վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ .
 զարթուցեր զանձն իմ , դարձուցեր
 զհոգի իմ . մխիթարեցայ և կեցի :

Ընտրեալ ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դաւ-
 նութիւն իմ . փրկեցեր զանձն իմ , զի
 մի կորեաց . և ընկեցեր յետոյ զամե-
 նայն զմեղս իմ :

Օ ի ոչ թէ որ ՚ի դժոխս են , խոստո-
 վան առնին առ քեզ . և ոչ մեռեալք
 օրհնեացեն զքեզ . և ոչ յուսացին ՚ի
 ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան , որ
 իջանեն ՚ի դժոխս :

Եւ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ
 տէր . որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս
 ծնայց , որ պատմեացեն զարդարութիւնս
 քո՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Ես ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ
 յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս
 կենաց իմոյ յանդիման տաճարիդ ան :

ՔՐԻՍՏՈՍ ԵՎ ԱՊՈՍՏՈՍՆԵՐ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՆԵՐ ԵՎ ԿԵՆՏՐԱԼՆԵՐ ԵՎ ԿԵՆՏՐԱԼՆԵՐ ԵՎ ԿԵՆՏՐԱԼՆԵՐ

ՄԱՂԹԱՆՔ :

Յոյս կենդանութեան, յոյս և ասպա-
 լէն փրկութեան տէր յմ փրկիչ . փրը-
 կեա և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ :
 Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատ մօր քո և կուսի, և վասն խաչի
 քոյ պատուականի, տէր ընկալ զաղա-
 չանս մեր, և կեցո զմեզ :

Օչարողն և զաղօլն 'ե վերջն Լորկինք
 պատմեն կանոնին գրոցես 'ե 72 երեսն :

[Faint, illegible text or markings, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

Գու ևս ապաւեն իմ, և առ 'ի քէն է
 օգնութիւն իմ յամենայն ժամ:

ՍԱՂԱԴՈՍ ՃԶ

ԼԱԵԼ-ԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Լսասցեն փրկեալք տեառն , զորս փրկեաց 'ի ձեռաց թշնամեոյն :

Յամենայն գաւառաց ժողովեաց զնոսա , յարևելից և յարևմտից , 'ի հիւսիսոց և 'ի ծովէ :

Սողորեցան նոքա յանապատի յանջրդի ճանապարհի , քաղաք բնակութեան ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան , և անձինք նոցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Լղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա փրկեաց զնն :

Լռաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ ուղիղ , զի երթիցեն 'ի քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեց նորա , սքանչելեաց նր' օրդիք մարդկան :

Օ ի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս , և
 զանձինս կարօտեալս լի արար բարութիւն :
 Աք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուե-
 րս մահու , կասեալ էին յաղքատու-
 թեան որպէս յերկաթս :

Օ ի դառնացուցին զբանն անց , և զխոր-
 հուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա .
 տկարացան , և ոչ ոք էր որ օգնէր նոցա :

Մղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
 իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա եհան զն . սա :

Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուե-
 րաց մահու , և խղեաց զկապանս նոցա :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեց
 նորա , սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

Օ ի փշրեաց զգրունս պղնձիս , և ըզ-
 նիգս երկաթիս խորտակեաց :

() Գնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէ-
 նութեան իւրեանց , զի վասն մեղաց

իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք
 նց . մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու :

Մղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
 իւրեանց , 'ի վշտաց նոցա ասրեցոյց

զնոսա :

Մաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա ,
 և փրկեաց զնս յաղականութիւն իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմուէց նորա ,
 սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Սատուցեն նմա պատարագ օրհնու-
 թէ , և պատմեսցեն զգործս նր ցնծութ :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւովք , և առ-
 նէին զգործս 'ի ջուրս բազումս :

Նորա տեսին զգործս տեառն և զսքան-
 չելիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Նսաց ' և յարեաւ հողմ և մրրիկ , և
 բարձրացան ալիք նորա :

Եւանէին յերկինս և իջանէին յան-
 դունդս . և անձինք նոցա յանձինս իւ-
 րեանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս ար-
 բեալք , և ամենայն իմաստութիւն նոցա
 ընկաւ :

Նշաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
 իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Վարձոց զմրրիկն յօդ ' և դադարեցին
 ալիք նորա . ուրախ եղեն զի դադարե-
 ցին . և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւա-
 հանգիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմուէց նորա ,
 սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Վարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժո-
 ղովրդոց , և յաթուս ծերոց օրհնեսցեն
 զնա :

- Օ ի դարձոյց զգետս 'ի ցամաք , և ըզ-
 գնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :
- Ըրար զերկիրն պողաբեր յաղտաղտուկս ,
 վասն չարութեան բնակչաց նոցա :
- Ըրար զանասպասն 'ի ճահիճս ջուրց ,
 և զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց :
- Իննակէցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շինե-
 ցին քաղաք բնակութեան իւրեանց :
- Սարեցին արտս և տնկեցին այգիս , և
 արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :
- () Ե՛հնեաց զնոսս ' և բազմացան յոյժ .
 և անասունք նոցա ոչ նուազեցան :
- Սուաղեցան նոքա և չարչարեցան 'ի
 նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :
- Լին անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց
 նոցա . մոլորեցոյց զնոսս յանասպատի և
 ոչ 'ի ճանապարհի :
- () Գնեաց տնանկին յաղքատութեան ,
 առաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի
 նոցա :
- Տեսցեն ուզիւք և ուրախ եղիցին . և
 ամենայն անօրէն խոցէ զբերան իւր :
- Ո՛վ է իմաստուն՝ որ պահեցէ զայս ,
 և 'ի միտ առցէ զսղոյսմութիւնս տեառն :
- Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԷ:

() Բհնոռեիան սաղմոսաց'ի դասելն :

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ , պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառք իմովք :

Օղորթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ , և էս զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տէր , և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Սէծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո , մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո , իարձրեալ էս դու յերկինս անձ , և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո աջով քոյ և լուր մեզ :

Ըստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւր մէ , բարձր եղէց' բաժանեցայց զսիւքէմ , և զհովիտսն յարկաց չափեցից :

Իմէ գաղաադ և իմէ մանասէ . եփրեմ հզօրիչ զլիսոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ . մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր , կամ ,

ո՞ առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեզովմէ :
 Թէ ոչ դու ի՞նչ , որ մերժեսցեր զմեզ .
 և ոչ ելեր ի՞նչ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան ,
 զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն . և
 նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :
 Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի
 դաւիթ :

Ըստուած օրհնութեան խնոյ մի լռեր ,
 զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւորի
 բացաւ 'ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ ,
 և բանիւ ատելութեամբ պաշարեցին
 զիս :

Սարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց .
 փոխանակ սիրոյ խնոյ մատնէին զիս , այլ
 ես յաղթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
 բարւոյ , ատելութիւն փոխանակ սիրոյ
 խնոյ :

Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր . սատա-
 նայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ի դատաստանէ խրմէ ելցէ դատա-

պարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեզս
դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ, և զայցե-
լու թիւն նորա զայն այլ տարցի :

Եղիցին որդիք նորա որբ, և կին նորա
այրի . սահեացին փոփոխեացին . որդիք
նորա մուրողք եղիցին, և ելցեն 'ի բնա-
կու թէնէ իւրեանց :

Վննեացէ փոխատու զամենայն ինչս
նորա . յափշտակեացէն օտարք զվաստակս
նորա :

Մի գտցի օգնական նմա, և մի ոք ողոր-
մեսցի 'ի վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն, և
յազգէ ջնջեացի անուն նորա :

Յիշեացին մեզք հօր նորա առաջի տն .
և մեզք մօր նորա մի ջնջեացին, և եղի-
ցին առաջի տեան յամենայն ժամ :

Սատակեացի յերկրէ յիշատակ նորա,
փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողոր-
մութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ .
սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէ՛ծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կա-
մեցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղիցի 'ի
նմանէ :

Օ գեցաւ զանէ՛ծս որպէս հանդերձ .

մտցէ որպէս ջուր 'ի փոր նորա , որպէս
 ձէթ ընդ ոսկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ազանի ,
 որպէս գօտի՝ որ ածի հանասպազ ընդ
 մէջ :

Եւ յս գործ է այնոցնիկ , որ չարախօս կայ-
 ին զիննէն առ տէր , և ոչք խօսէին չար
 զանձնէ իմմէ :

Եւ յԼ դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ ա-
 նուան քում , զի քաղցր է ողորմութի քո . և
 փրկեա զիս , զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խուսովեցաւ 'ի փորի իմում . և
 ես որպէս ստուեր 'ի խուսափել իմում
 պակասեցայ , և թօթափեցայ որպէս
 մարախ :

Նուսկք իմ տկարացան 'ի պահոց , և
 մարմին իմ այլադուսեաց յիւզոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա . տեսին զիս՝ և
 շարժեցին զգլուխս իւրեանց :

() Գնեա ինձ տէր անձ իմ , և փրկեա զիս
 ըստ ողորմութեան քում :

Նանիցեն զի ձեռն քո այս է , և դու
 տէր արարեր զայս :

Նորա անիծանիցեն , և դու օրհնեցես .
 ոչք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ , ամօթ
 կրեացեն . այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի
 'ի քեզ :

Օգեցցին զամօթ՝ որ չարախօս կային
 զանձնէ, իմմէ . և արկցեն որպէս կրկնոց
 զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Ըստ խոստովան եղէց առ տէր յոյժ
 բերանով իմով . 'ի մէջ բազմաց օրհնե-
 ցից զքեզ :

Օի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին ,
 փրկել զիս յայնցանէ՝ որ հալածեն զան-
 ձրն իմ :

Տո՛ւք ի՛նձ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԹ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ըսաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ
 իմմէ, մինչև եղից զթշնամիս քո սա-
 տուանդան օտից քոց :

Գաւազան զօրու թեան առաքեսցէ քեզ
 տէր 'ի սիրովնէ, և տիրեսցես դու 'ի մէջ
 թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրց զօրու-
 թեան . 'ի վայելու թիւն սրբոց քոց յար-
 զանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ
 զքեզ :

Երդուառ տէր և ոչ ևս զղջասցի, թէ
 դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կար-
 զին մեքիսեղեկի, և տէր ընդ աջմէ
 բումմէ :

Խորտակեցէ յաւուր բարկութեան
զթագաւորս . դատի զհեթանոսս , և
բազում առնէ զհարուածս , և խորտա-
կեցէ զգլուխս բազմաց յերկրի :

Օ ուղիս 'ի ճանապարհի արբուսցէ :
ի՞նչ այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :
Տունք զ : Գորգայս ինչ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺ

ԼԵԼԻԻ :

Խոստովան եղէց . քեզ տէր բոլորով
սրտիւ խնով , 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի
ժողովուրդս . մեծ են գործք տեառն , և
քննեալ են յամենայնի կամք նորա :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են
գործք նորա . արդարութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց . ողորմած գթած է տէր , կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . զգո-
րութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց
ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա ժառանգութիւն հեթանո-
սաց . և գործք ձեռաց նորա արդարու-
թիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուի-

բանք նորա . հաստատեալ են յաւի-
տեանս յաւիտենից . արարեալ են ճրջ-
մարտութեամբ և ուղղութեամբ :

Փրկութի առաքեաց տէր ժողովրդեան
իւրում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
իւր . սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Սկիզբն զգծուածեան երկիւղ տեառն .
խմաստութիւն բարի ամենեցուն՝ որ առ-
նեն զնա . և օրհնութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Ե՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԸ

Լսէլո՛ւի . 'ի վերայ աղաչեալոսն ան-
գեաց և զապարեաց :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ .
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :

Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա . և
ազգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նորա .
արգարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Օ՛ ագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց . ողոր-
մած զթած և արգար է տէր :

Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ . յօրինէ
զբան իւր 'ի դատաստանի , զի յաւի-
տեան նա մի սասանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն ,
 'ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :
 Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ անձ :
 Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի
 երկիցէ մինչև տեսցէ 'ի թշնամիս իւր :
 Սփռեաց և ետ աղքատաց . արդարու
 թիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտե-
 նից , և եղջիւր նորա բարձր եղիցի փա-
 ոօք :

Սեղաւորն տեսցէ և բարկացի . զա-
 տամունս իւր կրճտեսցէ և հալեսցի .
 և ցանկու թիւն մեղաւորաց կորիցէ :
 Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ

Լեւ-եա :

() Երհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհ-
 նեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ
 հետէ մինչև յաւիտեան :

Յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու օրհ-
 նեալ է անուն տեառն :

Ի արձր է 'ի վերայ ամենայն աղգաց տէր ,
 և յերկինս էն փառք նորա :

Ո՛վ է օրսէս տէր անձ մեր 'ի բարձունս
 բնակեալ , և զխոնարհս տեսանէ յերկինս
 և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ , և բարձր
առնէ զտառապէալս յաղբեաց :

Ստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ :

Ինսակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրա-
խամիտ , որպէս մայր որդւոց բերկրեալ :

ՏՈՒՔ Է :

ՍԵՂՄՈՍ ՃԺԳ

Լէւ-ի :

Յելանէ ըն իօրայէլի յեգիպտոսէ . տանն
յակովբայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց :

Լղև հրէաստան սրբութիւն նորա , և
իօրայէլ իշխանութիւն նորա :

Օտլ ետես և փախեաւ , և յորդանան
անդրէն դարձաւ :

Լերինք ցնծացին որպէս խոյք , և բը-
լուրք որպէս գառինք մաքեաց :

Օհէ քեզ ծով , զո՞ տեսեր և փախեար .
կամ դու յորդանան՝ զո՞ դարձար անդ-
րէն :

Լերինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք , և բըլուրք
որպէս գառինք մաքեաց :

Յերեսաց տեառն սատանեցաւ երկիր ,
յերեսաց ան յակովբայ :

Ո դարձոյ զվէմն ՚ի վտակս Զուրց , և
զասպառաժն յաղբերակունս :

Մի մեզ տէր՝ մի մեզ, այլ անուան քում
տուր զփառս վասն ողորմութեան և ճշշ
մարտութեան քոյ :

Մի երբէք ասասցեն՝ ի հեթանոսս, թէ
ուր է անոցա :

Ըստուած մեր յերկինս և յերկրի,
զամենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :
Սուսք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են,
ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Իւերան ունին, և ոչ խօսին . աչ ունին,
և ոչ տեսանեն :

Իկանջս ունին և ոչ լսեն . ունչս ունին,
և ոչ հոտոտին :

Չեռս ունին, և ոչ շօշափեն . ոտս ու-
նին, և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ՝ ի
կոկորդս նոցա :

Վման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսա,
ամենեքեան որ յուսացեալ են ի նոսա :

Տուն խորայելի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընդունելի է նոցա :

Տուն ահարոնի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընկերելի է նոցա :

Երկիւղածք տեառն յուսացան ի տէր .
օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ .
օրհնեաց տէր զտունն խորայելի . օրհ-
նեաց տէր զտունն ահարոնի :

() Երհնեաց տէր զերկիր զածս իւր , ըզ-
փորրկունս և զմեծամեծս :

() Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և յորդիս
ձեր :

() Երհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ , որ ա-
րար զերկիրնս և զերկիր :

() Երկիրնք երկնից տեառն են . և զերկիրս
ես որդւոց մարդկան :

() Եթէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ , և
ոչ ամենեքեան' որ իջանեն 'ի դժոխս :

() Եւ կենդանիքս օրհնեսցուք զտէր յայ-
սրմ' հետէ մինչև յաւիտեան :

Տօ՛ւնք ի՞նչ : Գորդայս ծք :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԺԴ

ԸՆԵՆ-ԻՍ :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց . խոնարհեցոյց զունկն իւր
առ իս , և ես յաւուրս իմ կարդացի առ
նս :

() Երջեցան զինև երկունք մահու , և
վիշտք դժոխոց զտին զիս :

() Նեղութիւն և զանձկութիւն գտի ,
և զանուն տեառն կարդացի :

() Ետէր' փրկեա զանձն իմ . ողորմած ան-
մեր ողորմի և պահէ զտղայս տէր :

() Ես խոնարհ եղէ' և տէր կեցոյց զիս .

գարձ անձն իմ'ի հանդիստ քո, զի տէր
օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ'ի մահուանէ, զաչս
իմ յարտաստաց, և շոտս իմ'ի գայթակ-
ղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց:

Տունք զ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ

Լ՛ԱԷԼ-ԻՄ:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես
խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի'ի զարմանալ իմում, թէ ա-
մենայն մարդ սուտ է:

Օհնչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ամե-
նայնի զոր և ետ ինձ:

Բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զա-
նուն տեառն կարգացից:

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբ-
բոց իւրոց. ո՞ տէր, ես ծառայ քո եմ,
ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից
պատարագ օրհնութեան, և զանուն
տեառն կարգացից:

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-

նայն ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթս
տան տեառն, և 'ի մէջ քո երուսաղէմ:

Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ

Լ՛ԱԷԼ՝-Ի՝:

() Ըհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
զովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Օջրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր . ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ
յաւիտեան:

Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԷ

Լ՛ԱԷԼ՝-Ի՝:

Սոստովան եղերուք նն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ըսասցէ տուն իտրայէլի զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ըսասցէ տուն ահարոնի՝ զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա:

Ըսասցեն երկիւղածք նն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ի նեղութեան կարգացի առ տէր, և
լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց,
զի արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական , և էս տեսից 'ի
 թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան յուսալ 'ի
 մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան
 յուսալ յիշխանս :

Բ՛մենայն ազինք շրջեցան զինև , և ա-
 նուամբ տեառն յաղթեցի նոցա :

Շ՛րջելով շրջեցան զինև , պաշարեցին
 զիս 'ի միասին . և անուամբ տեառն
 վանեցի զնոսա :

Շ՛ուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք , վա-
 սեցան բորբոքեցան ոնկ փուշք 'ի հուր .
 և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի՛ մերժելն դրդուեցայ , և եղէ մերձ 'ի
 գլորել . և տէր ընկալաւ զիս :

Օ՛րու թիւն իմ և օգնութիւն իմ տէր ,
 և եղև ինձ 'ի փրկութիւն :

Չայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յար-
 կրս արդարոց :

Բ՛ջ տն արար զօրութիւն , աջ տն բարձր
 արար զիս , և աջ տն արար զօրութիւն :

Ա՛յ մեռայց , այլ կեցից և պատմեցից
 զգործս տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր , և 'ի
 մահ ոչ մատնեաց :

Բ՛ացէք ինձ զգրունս արդարութեան ,
 զի մտից ընդ այն , և խոստովանեղէց տն :

Լ. յո դուռն տեառն է , և արդարք մտա-
նեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի լուար
ինձ , և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Սէմն զոր անարդեցին շինողքն , նա
եղև գլուխ անկեան :

Ի տեառնէ եղև այս , և է սքանչելի ա-
ռաջի աչաց մերոց :

Լ. յս օր է զոր արար տէր . եկայք ջրն-
ծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Ո՞ տէր փրկեա , ո՞ տէր առաջնորդեա .
օրհնեալ որ գալոցդ ևս յանուն տեառն ,

և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն :

Տէր անձ մեր երևեցաւ մեզ . արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև
յանկիւնս սեղանոյ :

Լ. ստուած իմ էս դու՝ խոստովան եղէց
քեզ . անձ իմ էս դու՝ և բարձր արարից
զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար
ինձ , և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք ան զի բարի է , զի
յաւխտեան է ողորմութիւն նորա :

Տուչք ինք : Գորգայս ինք :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՃԺԸ.

Լ՛.ԷԼԻԻ. :

Լ՛ Երանեալ էն անբիծք 'ի ճանապարհի , և ոյք զնան յօրէնս տեառն :

Լ՛ Երանի ոյք քննեն զվկայու թի 'նր , բողոքով սրտիւ իւրեանց խնդրեացեն զնա :

Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնու թիւն , 'ի ճանապարհս նորա զնասցեն :

Դ՛ու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո 'ի պահէլ ինձ յոյժ :

Լ՛ Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք իմ 'ի պահէլ ինձ զարգարու թիւնս քո :

Յայնժամ էս ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովանեղէց քեզ ակը յուղղու թիւն սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիրաւունս արգարու թեանս քո :

Օ՛ իրաւունս քո պահեցի , մի թողուր զիս մինչ իսպառ :

Ի՛նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս իւր , այլ 'ի պահէլ զքանս քո :

Բողոքով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ . մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի՛ սրտի իմում թագուցի զքանս քո , որպէս զի մի մեղացց քեզ :

() Երհնեալ ես դու տէր , ուստ ինձ զար-
դարու թիւնս քո :

(Երթամբ իմովք պատմեցից զամենայն
իրաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայութեց քոց զուար-
ճացայ , որպէս յամ 'ի մեծութեան :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ , և զգու-
շացայ 'ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մոռա-
ցայ զբանս քո :

Հատո ծառայի քում , զի կեցից և պա-
հեցից զբանս քո :

Օ արթո զաչս իմ , և նայեցայց 'ի սքան-
չելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի , մի թագու-
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափագեաց անձն իմ 'ի ցանկալ ինձ
յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից , անիծեալ
ոյք խոտորեցան 'ի պատուիրանաց
քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զար-
համարհանս , զի զվկայութիւնս քո
խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և չարախօ-
սելին զինէն . այլ ծառայ քո խորհէր
յիրաւունս քո :

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին , և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կեցո
ղիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ սրատմեցի քեզ և
լուար ինձ , ուստ ինձ զարդարութիւն քո :

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց
իմաստուն արա զիս , և քննեցից զսքան
չեղիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանձրանալ .
հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա
յինէն , և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութե քո ընտ
րեցի , և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո , տէր
մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ , զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ :

() րէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանապար
հս իրաւանց քոց , և խնդրեցից զնա

յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս . և քննեցից զօրէնս
քո , և պահեցից զնա բոլորով սրտի

իմով :

Ընդհարդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուի-

րանաց քոյ , զի ընդ նոսա հաճեցայ :
 Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
 քո , և մի յազահութիւն :

Դարձո զաչս իմ , զի մի տեսից զնան-
 րութիւն . 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս :
 Հաստատեա ծառայի քում զբան քո
 յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր և կար-
 ծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են :
 Ընչա ցանկացայ սպառուիրանաց քոյ .
 յարգարութեան քում կեցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
 տէր , և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :
 Տաց սպաստասխանի ոյք նախատէն զիս
 բանիւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Ա'ի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ իմմէ
 զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ , զի
 յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յա-
 լիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Ղնայի ես յանդորրու , զի զսպառուի-
 րանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թա-
 դաւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի սպառուիրանս քո , զոր սի-
 րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի սպառուիրանս

քո զոր սիրեցի , և խորհէի յարդարու-
թեանս քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո , յոր և յու-
սացուցեր զիս :

Սա մխիթարեցէ զիս 'ի խոնարհու-
թեանս իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :

Ըմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ .
այլ յորինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր ,
և մխիթարեցայ :

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց ,
և ոչք թողին զօրէնս քո :

Գովէլի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ
պանդխտութեանս իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր , և
պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Տակեք ծի :

Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի պա-
հէլ ինձ զօրէնս քո :

Ըղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ ի-
մով . սղորմեա ինձ ըստ բանի քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դար-
ձուցի զոսա իմ 'ի վկայութիւնս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի պա-
հեցի զպատուիրանս քո :

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև . այլ
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել
առ քեզ վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիր զաճաց
քոց, որոց պահեալ է զպատուիրանս քո :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղև երկիր .
զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի
քում տէր ըստ բանի քում :

Քաղցրութիւն, զխրատ և զգիտու-
թիւն ուսո ինձ, զի ՚ի պատուիրանս քո
ես հաւատացի :

Սինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վն
այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութեամբ
քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամ-
բարտաւանից . այլ ես բողբոլ սրտիւ
խնով քննեցի զպատուիրանս քո :

Սաճեաւ որպէս կաթն սիրտք նոցա .
այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս,
որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո , քան
զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս .
խնայտուն արա զիս , և ուսայց զսրա-
տուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ
եղիցին , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Նանեայ տէր զի արդարութեամբ են
դատաստանք քո . յիրաւի խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել
զիս , ըստ բանի քում զճառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո և կեցից ,
զի օրէնք քո խօսք իմէին :

Մնացեսցեն ամբարտաւանք՝ որ 'ի տա-
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ 'ի սպառուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոյք
ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան
քում , զի մի ամնչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս
քո , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ասացի՝
էրբ մխիթարեսցի զիս :

Եղէ ես սրպէս տիկ 'ի սպարզի , զի զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Վանի ինչ են աւուրք ծառայի քո . երբ
արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց
իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս ,
այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Բմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են .
'ի նանիր հալածեցին զիս , օգնեա
ինձ :

Փոքր մի ևս և կորուսանէին զիս յերկ-
րի . այլ էս ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Բստ ողորմութեան քում կեցո զիս , և
պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո :

Յաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենայն
ծառայ քո է :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան-
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խո-
նարհութեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու-
թիւնս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Վո եմ ես և կեցո զիս , զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսա-
նել , զի զվկայութիս քո ես 'ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախ-

Ճանն . յոյժ անդորր էին ինձ պատուի-
րանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանա-
պազ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստունն արարեր
զիս 'ի պատուիրանս քո , զի յաւիտեան
իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստունն
եղէ , զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Քան զճերս իմաստունն եղէ , զի զսա-
տուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արդե-
լի զոտս իմ , որպէս զի պահեցից զբանս
քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի
դու օրէնսդէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմն իմ բանք
քո՝ քան զմեղր բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի
զամենայն ճանապարհս չարաց , զի դու
օրէնսդէտ արարեր զիս :

Նրապ է բան քո ոտից իմոց , և լոյս
տայ շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի , զի պահեցից
զիմ իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տէր կեցո
զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կանն բերանոյ իմոյ հաճեա տէր ,
 և զիրաւունս քո ուսո ինձ :

Ընձն իմ՝ ի ձեռս քո յամենայն ժամ , և
 զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայժ . ՚ի պա-
 տուիրանաց քոյ ես ոչ մոլորեցայ :

Սառանգեցի զվկայու թիւնս քո յաւի-
 տեան , զի ցնծու թիւն է սրտի իմոյ :

Սոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար-
 դարու թիւնս քո յաւիտեան վասն հա-
 տուցման :

Օ՛նօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սի-
 րեցի :

() Գնահան և փրկիչ իմ ես դու , և ես
 ՚ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք , և քննե-
 ցից զպատուիրանս նոյ իմոյ :

() Գնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո
 զիս , և մի յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ
 իմմէ :

() Գնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խոր-
 հեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ընարգեցեր զամենեւեան՝ որ ապրս-
 տամք եղէն յարգարու թեանց քոյ .
 զի անիրաւու թեամք էին խորհուրդք
 նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մե-

ղաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի
զպատուիրանս քո :

Բաւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ ,
զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :
Տունք կի :

Արարի իրաւունս և արդարութիւն .
մի մասներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Բնկալ զճառայս քո 'ի բարի , զի մի
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում
տէր , և բանից արդարութեան քո :

Արա ընդ ճառայի քում տէր ըստ ողոր
մութեան քում . զարդարութիւնս քո
ուսո ինձ :

Նառայ քո եմ ես , իմաստուն արա զիս ,
և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Չամ է պաշտել զտէր . խափանեցին
զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո քան զամենայն ոսկի և զտպազիտն :

Վնեայն սպատուիրանք քո յաջողեցան
ինձ , զի ատեցի ես զճանապարհս չա
րաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո , վասն
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր և
խնայատուն առնէ զտղայս :

Օ բերան իմ բայի , և առի զհոգի . 'ի
սրատուիրանս քո փափաղեաց անձն
իմ :

Վայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում , և մի տիրեսցեն ինձ ամե-
նայն մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդ-
կան , և պահեցից զսրատուիրանս քո :

Երևեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո , և
ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Ստակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի ոչ
պահեցին զօրէնս քո :

Ըրդար ես դու տէր , և ուղիղ են դա-
տաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայու-
թեանց քոց , և ճշմարիտ են յոյժ :

Սաչեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան
զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ քո
սիրեաց զսա :

Սանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և
զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ըրդարութիւն քո արդարութիւն յա-

- Լիտենից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :
 Մեղութիւնք և վիշտք գտին զիս , և
 սպառուիրանք քո խօսք իմ էին :
 Արդարութիւն են վկայութիւնք քո յաւի-
 տեան . իմաստուն արա և կեցո զիս :
 Կարգացի առ քեզ բողբոլ սրտիւ իմով .
 լուր ինձ տէր , զի զարգարութիւնս քո
 իննդրեցի :
 Աղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս ,
 և սպհեցից զվկայութիւնս քո :
 Կանխեցի տարաժամու , աղաղակեցի ,
 և ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի խօ-
 սել ինձ զբանս քո :
 Չայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմութե-
 բում . տէր յիրաւունս քո կեցո զիս :
 Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօ-
 րէնութիւն , զի յօրինաց քոց հեռի ե-
 ղեն :
 Մերձ ես դու տէր , և ամենայն սպ-
 տուիրանք քո ճշմարիտ են :
 Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեց քոց ,
 զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :
 Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս ,
 զի զօրէնս քո ես ոչ մնացայ :
 Կատեա զգաստատանս իմ և փրկեա
 զիս , և ըստ բանի բում կեցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն, զի
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Վթութիւնք քո բազում են տէր, և
բստ իրաւանց քոց կեցո զիս :

Բազում են որ հալածեն և նեղեն
զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խստո
րեցայ :

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի, զի ըզ-
պատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես զի զպատուիրանս քո սիրեցի . տէր
ողորմութեամբ քո կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է .
յաւիտեան են ամենայն իրաւունք ար-
դարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և
'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն՝
որ գտանէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի, և զօ-
րէնս քո սիրեցի :

Եթոթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ որ
սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի նոսա
զայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր, և
զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայու թիւնս քո ,
 և սիրեաց զնոսս յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայու-
 թիւնս քո , զի ամենայն ձանապարհք
 իմ առաջի քո են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո
 տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա
 զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , և
 բանիւ քով փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս
 քո , յորժամ ուսուցես ինձ զարդարու-
 թիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամ
 պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս ,
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր , և
 օրէնք քո խօսք իմ էին :

Վեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ , և
 իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մղորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
 սեալ . խնդրեա զճառայս քո , զի զպա-
 տուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Տունք ծի :

Պատմա Գորգայս Է : Սարմոս ԺԴ : Տունս յկ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՄԱՅԵԱՅ
ՄԱՐԳԱՐԷՒ

Երեւոյ խմբ. :

(Օրհնեցէք զսօժ յօրհնուի նոր, զի իշխանուի նորա՝ ի բարձունս փառաւորի :

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է՝ ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի :

Այք իջանէին՝ ի ծով նաւօր, կղզիք և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Աւրախ եղիցի անապատն և ամենայն բնակիչք իւր . ուրախ եղիցին բանակք և բաիք կեդարու, և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի գլխոց լեւանց գոչեացեն, տացեն ըզփառս նոց . և զբաջութիւն նորա կղզիք պատմեացեն :

Տէր սօժ զօրուէց զխմեալ գայ զարթուցանել զսրատերազմ, յարուցանել զնախանձ, փող հարկանել և գոչել ի վերայ թշնամեաց իւրոց զօրութիւն բազմաւ :

Աւրախ եղիցին երկինք ի վերուստ, և ամսք ցօղեացեն զարդարութիւն :

Բողբեացէ երկիր զսղորմութիւն և զարդարութիւն, առ հասարակ բողբեացէ :

ԱՂՕԹՔ ՅՈՎՆԱՆՈՒ
ՄԱՐԳԱՐԷՒՆ

Ի նեղու թեան իմում ես առ տէր կար
դացի . լուաւ ւնժ յանդնդոց դժոխոց ա
ղաղակի իմում :

Լուր տէր ձայնի իմում . զի ընկեցեր
զիս 'ի խորս ծովու , և շրջանք գետոց
պաշարեցին զիս :

Լմենայն զբօսանք քո և այլք քո անցին
'ի վերայ իմ . և ասացի , թէ մերժեցայ
ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Լքդ իցէ՞ թէ յաւելից հայել 'ի տաճար
սուրբ քո . զի հեղան զինև ջուրք մինչև
յանձն իմ , և անդունդք անհնարինք
պաշարեցին զիս :

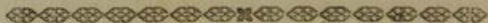
Լմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց .
իջի ես 'ի խորս երկրի , և տեսի զնիգս
նորա , զի էին որպէս աղիք յաւիտե
նից . և ելցեն յապականու թենէ կեանք
իմ :

Լս քեզ տէր ւնժ իմ 'ի նուաղել անձին
իմոյ կարգացի , և զքեզ տէր յիշեցի . և
մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սուրբ
քո :

Օ ի ոյք պահէին զունայտու թիւն և

զատու թիւն , յողորմութենէ իւրեանց
մերժեցան :

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստա-
վան եղէց քեզ . մատուցից սրատարագս
տեառն , և կատարեցից զուխտ իմ 'ի
փրկութեան :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Եկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ
քո . խոնարհեցի ունկն քո 'ի խընդ-
րուածս մեր : Մարդասէր :

Օ քարոյն եւ զաղօնս 'ի վերջն Ս'ի նախան
ձիր հանոնին գոցես 'ի 114 երեան :

Ծաղկեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և Թուեցին
 զամենայն սակերս իմ:

ՍՆՆՄՈՍ ՃԺԹ

() ԸՆԴՆՈՒԹԻՆՑ ԸՆԴՈՒՇԱՆԱՅ :

Ի նեղու թեան խնում ես առ տէր կար
դացի, և լուսա ինձ տէր. փրկեաց զանձն
խմ'ի շրթանց նենգաւորաց և 'ի լեզուէ
չարէ :

Օ քի տացի քեզ՝ կամ զհնչ յաւելցի,
լեզու նենգաւոր :

Որպէս նեաք հզօրի, զի մխեալ են կայ-
ծակամբք կաղնուց :

Վայ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդրխ-
տու թխն իմ. զի բնակեցայ ես 'ի վրանս
կեղարու :

Բազում անգամ բնակեաց անձն իմ ընդ
այնտախկ, ոչք առէ ին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար, յորժամ խօսէի,
մարտնչէ ին ընդ իս :

ՍԱԳՄՈՍ ՃԻ

() Բհնո-Բի-ն* Լ՝ շրիճանայ :

Համբարձի զաչս իմ' ի լերինս , ուստի
եկեացէ ինձ օգնութիւն :

() Գնութիւն ինձ 'ի տեառնէ : եկեացէ ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Ս'ի տար 'ի սասանութիւն զոսն քո , և
մի' ննջեացէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապան իսրայէլի :

Տէր պահեացէ զքեզ , և տէր ընկալցի
աջով ձեռամբն իւրով :

Լ՝ ըրեզակն 'ի տուէ քեզ մի' մեղիցէ , և
մի' լուսին 'ի դիշերի :

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն չարէ ,
պահեացէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեացէ զմուտ և զեւ. քո յայտ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք Է :

ՍԱԳՄՈՍ ՃԻԱ

() Բհնո-Բի-ն* Լ՝ շրիճանայ :

Ուրախ եղէ ես' ոյք ասէին ցիս , 'ի
տուն տեառն երթիցուք մեք :

Հասեալ կային սաք մեր առ զբունս քո'
երուսաղէմ :

() Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք ,
 և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :
 Ընդ ելին սող ազգ տն . վկայութի խորայ-
 ելի խոստովան լինել անուան տեառն :
 Ընդ արկեալ էր աթոռ դատաստանի ,
 աթոռս արկեալ 'ի տան դաւթի :
 Հարցէք զողջունէ զերուսաղէմի , և
 զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զնա :
 Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութեան
 քում , և շինութիւն յաշտարակս յա-
 մուրս քո :

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսե-
 ցայ զխաղաղութիւն . վասն քոյ և վասն
 տան տեառն այ մերոյ խնդրեցար զբա-
 րութիւն 'ի քէն :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԲ

() Բնութիւնք Ընդ ճանայ :

Ըն քեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ
 բնակեալդ ես յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն
 իւրոյ , որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն
 տիկնոջ իւրոյ :

Ընայէս են աչք մեր առ քեզ տէր ան-
 մեր , մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ , զի

բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախա-
տանօք , որ նախատէին զմեզ , և արհա-
մարհանօք ամբարտաւանից :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ

() Բհնո-Էի-ն : Լճրիճանաց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասացէ
խորայել , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Բնդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր ,
կէնդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի քարկանալ սրտմտութեամբ նոցա 'ի
վերայ մեր , սպա և ջուրք ուրեմն ըն-
կզմեցին զմեզ :

Բնդ ուղիս անցին անձինք մեր . անցին
անձինք մեր ընդ ուղիս անդադարս :

() Բհնեալ է տէր , որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա :

Բնձինք մեր ասրեցան որպէս ճնձղուկ
յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա փշրեցան , և մեք աս-
րեցաք :

() Գնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԿ

() ԲԳՆՈՒՆԻՆԻՔ ԸՆԴՈՒՄՆԱԿ :

Ո յուսայ 'ի տէր , որպէս լեռան սիւնը
մի սասանեցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն
է յերուսաղէմ :

Ի կրինք շուրջ են զնովաւ . տէր շուրջ
է զժողովրդեամբ իւրով յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց
'ի վիճակս արդարոց . և արդարք մի
ձգեցցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնու-
թիւն :

Բարի աւնէ տէր բարեաց , և այնոցիկ
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն յափշտակութեամբ՝
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն . իսաղաղութիւն
'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք է : Գորդայս Խ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԿ

() ԲԳՆՈՒՆԻՆԻՔ ԸՆԴՈՒՄՆԱԿ :

Ի գարձուցանել տեառն զգերութիւն
սիւնի , և եղաք մեք միսիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր իննդութիւն ,
և լեզուք մեր յնձութեամբ :

Յայնժամ ասասցեն 'ի հեթանոսս , մեծ արար տէր զառնել իւր ընդ նոսս . մեծ արար տէր զառնել իւր ընդ մեզ , և մեք եղաք բերկրեալք :

Կարձո տէր զգերու թիւնս մեր որպէս զուղիս 'ի հարաւոյ . ոյք վարէին արտասուօք , ցնծու թեամք հնձեացեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք բարձեալ տանէին զսերմանս իւրեանց :

Կալով եկեացեն և ցնծացեն , ոյք առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ

() Բնիկ-Բի-նի * Լ' շրիճանաց :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտուն , 'ի նանիր վաստակին շինողք նորա :

Եթէ ոչ տէր պահէ գբաղաք , ընդունայն տքնին պահապանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ . արդարիք մինչև էք ննջեցեալ , ոյք ուտէք զհաց ցաւոց :

Ի ժամանակի որպէս տացի քուն սիրելեաց իւրոց . ժառանգութիւն առն որդիք են , որոյ վարձք իւր են , այն է պտուղ որովայնի իւրոց :

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս
էն և որդիքն թօթափելոց :

Երանի որ ելից զցանկու թիւն իւր 'ի նօ-
ցանէ : մի ամանչեացէն յօրժամ խօսեա-
լին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ
դրանն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ

() Ըհնո-նի-նք Լալրի ճանայ :

Երանի ամենեցուն ոյք երկնչին 'ի
տեառնէ, և զնան 'ի ճանապարհս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . ե-
րանի է քեզ, և բարի եղիցի :

Աին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս
տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ
ձիթենւոյ շուրջ զսեղանով քո :

Լալայէս օրհնեսցի ամենայն մարդ, որ
երկնչի 'ի տեառնէ . օրհնեսցէ զքեզ
տէր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն յերուսաւ
զէմ զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զօրդիս որդւոց քոց . խա-
ղաղութիւն 'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ

() Բհնո-ի-ն * Լ, շտի ճանայ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ , ասացէ խորայէլ : Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուն մեղաւորաց :

Լմաչեսցեն և յետս դարձցին ամենեքեան՝ ոյք ատեն զսիովն :

Եղիցին նորա որպէս խոտ տանեաց , որ մինչև 'ի բուռն եկեալ՝ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն , և ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցանէին առ նորօք , թէ օրհնութիւն տեառն ընդ ձեզ է , և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ տեառն :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՃԻԹ

() Ըհնո-Թի-ն* ԼՂտիճանայ :

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն ա-
ղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս քննես տէր տէր ,
իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո . զի 'ի քէն է
քառութիւն :

Ս ասն անուան քո համբերի տէր , համ-
բեր անձն իմ բանի քում . յուսացաւ
անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ , 'ի
պահէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ 'ի
տէր :

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում . 'ի
նմանէ է փրկութի . և նա փրկեաց զիս
բայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Տունք Դ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՃԼ

() Ըհնո-Թի-ն* ԼՂտիճանայ :

Տ էր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ
զբօսան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս , և ոչ ընդ
այնոսիկ որ սքանչելի եղէն քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մա-
նուկ սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ ,
և դարձ նորա անդրէն 'ի նոյն :

Լ. Լ թէ հարարտացուցի արգէօք զան-
ձըն իմ , այսպէս եղիցի հատուցումն ան-
ձին իմոյ . յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր յայ-
սրմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք ք : Գորշոյս խք :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ

Երէ Է-ոյ :

Յիշեա տէր զգուծի թ , և զամենայն
հեղու թիւն նորա :

Որպէս երգուաւ տեառն , և ուխտս եդ
ւոյ յակօվբայ :

Թիւ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ , թէ
ելից յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թիւ տաց քուն աչաց իմոյ , կամ նինջ
արտեանաց իմոյ , կամ հանդիստ իրա-
նաց իմոյ . մինչև գտից զտեղի յարկի
տեառն ոյ յակօվբայ :

Լ. Հա լուաք զնմանէ յեփրա թայ , և
գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Ս. ացուք 'ի յարկս նորա , երկիր սագ-
ցուք 'ի տեղում՝ ուր կացեալ են ոտք նր :

Լ. քի տէր 'ի հանդիստ քո , դու և տա-
սանակ կտակի սրբու թեան քո :

Երկուսնք քո զգեցցին զարդարու թիւն ,
 և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Սասն դաւ թի սիրելոյ քո , մի դարձու-
 ցաներ զերեսս քո յօժեւոյ քումմէ :

Երդուաւ տէր դաւ թի ճշմարտութիւն ,
 և ոչ ստեաց նմա . 'ի պաղոյ որովայնէ
 քումմէ նստուցից յաթոռ քո :

Թիւն պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ ,
 և զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւի-
 տենից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիրովն , և ընտրեաց
 բնակել 'ի նմա . ասէ՛ այս է հանդիստ
 իմ յաւիտեանս յաւիտենից , 'ի սմա
 բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օ որս սորա օրհնելով օրհնեցից , և
 զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

Երկուսնք սորա զգեցուցից զփրկութիւն ,
 և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Ընդ ծագեցից զեղջիւր՝ ի դաւիթ . պատ-
 րաստ արարից զճրագ օժեւոյ իմոյ :

Թիւնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ .
 այլ՝ ի վերայ նորա ծագկեսցի սրբու-
 թիւն իմ :

Տունք թէ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ

ԵրԳ ԵՊՊ :

Օյ բարի կամ զի վայելուչ, զի բնա-
կեն եղբարք 'ի միասին :

Որպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մօ-
րունն ահարովնի . 'ի մօրուացն իջանէ 'ի
գրասպանս զգեսառու նորա :

Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմօնէ 'ի վե-
րայ լերին սիրովնի :

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն
և զկեանս յաւիտենից :

Տունք Դ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ

ԵրԳ ԵՊՊ :

Եստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր . ո՛ կայք 'ի տուն տեառն
և 'ի դաւիթս ւոյ մերոյ :

Ի զիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր :

() րհնեցէ զմեզ տէր 'ի սիրովնէ, որ
արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Դ :

() Երհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր , ո՛ր կայք ՚ի տուն տեառն , ՚ի գաւիթս նոյ մերոյ :

() Երհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս ասացէք անուան նոր , զի քաղցր է :

Օ յակովբ ընտրեաց իւր տէր , և զիսրայէլ ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ է քան զամենայն կուռս :

Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր , յերկինս և յերկրի , ՚ի ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամպս ՚ի ծագաց երկրէ . զփայլատակունս իւր յանձրեւս արար . և հանէ զհողմ ՚ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց ՚ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Ընաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր ՚ի մէջ քո եգիպտոս , ՚ի փարաւոնն և յամենայն զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս , և սպան զթագաւորս հզօրս :

Օ սեհոնն թագաւոր ամուրհացւոց , զովք թագաւոր բասանու , և զամենայն

Թագաւորութիւնս քանանացւոց :
 Եւ զերկիրնոցս 'ի ժառանգութիւն, ժառանգութիւն իսրայէլի ժողովրդեան իւրոյ :
 Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ :
 Դատի տէր զժողովուրդ իւր, և 'ի ծառայս իւր միսիթարի :
 Կուռք հէթանոսաց սակի և արծաթ են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան :
 Իւերան գոյ՝ և ոչ խօսին, աչք են՝ և ոչ տեսանեն :
 Լիանջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ 'ի բերանս նոցա :
 Եւ ման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա .
 ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :
 Տուն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր . տուն ահարոնի օրհնեցէք զտէր :
 Տուն զԼեւայ օրհնեցէք զտէր . երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր :
 () օրհնեալ տէր 'ի սիօնէ, որ բնակեալն է յերուսաղէմ :
 Տունք է : Գորղայս խն :
 ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵ
 ԼԷԼ-Ի :

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ըրար զսքանչելիս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ երկինս արար իմաստութեամբ իւրով . զի յաւիտեան է ողոր :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրց . զի յաւիտեան է ողոր :

Ըրար զլուսաւորս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ արեգակն արար իշխանական տուրն ջեան . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ . զի յաւիտեան է ողոր :

Եւ Տար զերկիրն եգիպտացոց անդրանկօք իւրովք հանդերձ . զի յաւ :

Եւ եհան զիսրայէլ 'ի միջոյ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հզօր . զի յաւիտեան է ողոր :

Եւ հերձ զծովն մեծ , և բաժանեաց յերկուս մասունս . զի յաւիտ :

Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

- Բնկղմեաց զփարաւոն և զզօրս իւր 'ի
 ծով կարմիր . զի յաւիտ :
 Եւ Եհան զԺողովուրդ իւր յանապատ .
 զի յաւիտեան է ողոր :
 Եհար զազգս մեծամեծս միայն . զի յա-
 շտեան է ողոր :
 Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս . զի յաւի-
 տեան է ողոր :
 Օսեհոյն Թագաւոր ամովրհացւոց .
 զի յաւիտեան է ողոր :
 Օսլգ Թագաւոր բասանու . զի յաւի-
 տեան է ողոր :
 Ետ զերկիր նոցա 'ի Ժառանգութիւն .
 զի յաւիտեան է ողոր :
 Ժառանգութիւն իսրայէլի ծառայի իւ-
 րոյ . զի յաւիտեան է ողոր :
 Զիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեան
 մերում . զի յաւիտեան է ողոր :
 Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց Թշնամեաց
 մերոց . զի յաւիտեան է ողոր :
 Ի տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց .
 զի յաւիտեան է ողոր :
 Կոստովան եղերուք նյ երկնաւորի . զի
 յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

ՍԱՂԴՐՈՍ ՃԼԶ

Ի Դաս-իւ . 'ի յե-ն երե-մայի . աննշան
յեբրայեց-ոցն :

Լ Ը գետս բաբելացւոց , անդ նստէաք
և լայաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ
զսիովն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտա-
կարանս մեր :

Լ Ը նդ հարցանէին զերիչք մեր զբանս
օրհնութեան . զերեւարք մեր սախալէին
զմեզ և ասէին :

() Երհնեցէք մեզ յօրհնութենէ սիով-
նի . իսկ զիսորդ օրհնեսցուք զօրհնու-
թիւնս տեառն յերկիր օտար :

[Ը] Է մոռացայց զքեզ երուսաղէմ , մո-
ռասցի զիս աջ իմ :

Ացեսցի լեզու իմ 'ի քիմն իմ , թէ ոչ
յիշեցից զքեզ , թէ ոչ նախ նուագե-
ցից զքեզ երուսաղէմ , սկիզբն ուրախու-
թեան իմոց :

Ճ իշեա տէր զորդիան եղովմայ յաւուրսն
երուսաղէմի :

Ո յք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք , մինչև
'ի հիմն հասուցէք :

Դ ուսոր բաբելացւոց թշուառական ,
երանի որ հատոյց զհատուցումն քո ,

զոր դու մեզ հատուցեր :

Երանի որ կարաւ զմանկունս քո , և

էհար գթարի :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ :

Սաղմոս 'ի Դաւիթ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով
սրտիւ խնով . առաջի հրեշտակաց սաղ-
մոս առայցից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ . երկիր
պագից 'ի սաճար սուրբ քո , և խոստո-
վան եղէց անուան քում վասն սղորմու-
թեան և ճշմարտութեան քոյ :

Մեծ արարեր յամի զանուն սուրբ քո .
յորում աւուր կարդամ առ քեզ , վաղ-
վաղակի լուր ինձ , և բազում արասցես
զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն
թագաւորք երկրի . զի լուան զբանս բե-
րանոյ քո , և օրհնեցին զճանապարհս
քո :

Մեծ են փառք տեառն . բարձր է տէր ,
զխոնարհս տեառնէ , և զբարձունս 'ի
հեռաստանէ ճանաչէ :

Թմէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեց , կե-
ցուցես զիս 'ի բարկութե՛ թ ճնամեոյն :

Չզեցեր զձեռն քո , և փրկեաց զիս աջ
քո . և տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան . զչոր-
ծըս ձեռաց քոց մի անտես առնէր :

Տունք ը : Գորգայս խոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԸ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի

դասիլ :

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս .
դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել
իմ :

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հեռա-
տանէ : զշաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու
քննեցեր , և զամենայն ճանապարհս
իմ յառաջագոյն տեսեր , զի ոչ գոյ նեն-
դութիւն 'ի լեզուի իմում :

Ըհա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և
զառաջին իմ . դու ստեղծեր զիս , և ե-
ղիր զձեռն քո 'ի վերայ իմ :

Սքանչելի եղև գիտութիւն քո յինէն .
զորացաւ , և ոչ հանդարտեմ սմա :

Յո երթայց ես յոգւոյ քումմէ , կամ յե-
րեսաց քոց ես յո փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ ես . և
թէ իջանեմ 'ի դժոխս , և անդր մտ
ես :

Թէ առից զԹԼԵՍ իմ ընդ առաւօտս , և
բնակեցայց յէզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդես
յէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Ըսացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծած-
կեաց զիս , կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ
փափկութեան իմոյ :

Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարեսցի , և գի-
շերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի . և
խաւար նորա որպէս զլոյս նորա :

Դու ստացար զերիկամունս իմ , և ըն-
կալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի ահեղ
և սքանչելի ես . սքանչելի են գործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Այ թագեաւ ոսկր իմ 'ի քէն զոր արա-
րեր 'ի ծածուկ . և կար զօրութեան
իմոյ ընդ ստորինս երկրի :

Օ անգործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի
զիրս քո ամենեքեան զբեցան :

Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ որ էր որ ա-
ռաջնորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարոյ եղէն բարեկամք
քո նձ , և յոյժ զօրացան իշխանք
նոցա :

Ի տուցի զնոսա , և քան զաւազ բաղմա-
ցան , զարթեաց , և արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաւորս ւնձ , արք
արեան 'ի բայ եղերուք յինէն :

Ի հահառակու թիւն և 'ի նախանձ , առ
ցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :

Օ ատելիս քո տէր ատեցի , և 'ի վերայ
թշնամեաց քոյ մաշեցայ :

Ը տելու թիւն կատարեալ ատեցի զնո-
սա , և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա զիս ւնձ և ծանիր զսիրտ իմ ,
քննեա զիս և ծանիր զչաւիղս իմ . և
տես թէ իցեն անօրէնու թիւնք 'ի ճա-
նապարհս իմ , և առաջնորդեա ինձ 'ի
ճանապարհս քո յաւիտենից :

Տունք Իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԹ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ը պրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնու թիւն 'ի սիրտս
իւրեանց . զօր ամենայն պատրաստեցան
'ի պատերազմ :

Սրեցին զէզուս իւրեանց որպէս զօձի ,
և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի ,
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թա-

գուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :
 Լարս ձգեցին որոգայթ օտից խնոց -
 շուրջ զշուղօք խնովք եդին ինձ զայ-
 թակելու թիւն :

Բօացի՛ տէր անձ իմ ես դու , ունկն դիր
 տէր ձայնի աղօթից խնոց :

Տէր տէր զօրութի փրկութե խնոց , հո-
 վանի զլիսոյ խնոց յաւուր սրատերազմի :

Մի մատնէր զիս տէր 'ի ցանկութիւն
 մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ .
 մի ընդ վայր հարկանէր զիս :

Օ՛ի մի երբէք բարձրացին , և խոր-
 հուրդք նոցա մի կատարեցին . վախճան
 կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւ-
 րեանց ծածկեցէ զնոսա :

Բըկցես 'ի վերայ նոցա կայծակունս
 հրոյ , և կործանեցես զնոսա . 'ի տա-
 ռապանաց մի կտրասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեցի 'ի
 վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր
 որասցեն 'ի կորուստ :

Օ՛անեայ զի առնես տէր դատաստան
 աղքատի և իրաւունս անանկի :

Բըդարք գոհացին զանուանէ քումմէ ,
 և բնակեցեն ուղիղք առաջի երեսաց
 քոց :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽ
Սաղմոս 'ի Դաւիթ :

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ ,
նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարգալ
իմում առ քեզ :

Ազիզ եղիցին աղօթք իմ որպէս խոճնկ
առաջի քո տէր . համբարձումն ձեռաց
իմոց սրատարագ երեկոյի :

Վիր տէր սահասպան բերանոց իմոց . և
դուն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խո-
տորեացի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս , որ գործեն զանօրէնութիւն . և
ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ոլորմութիւն
և յանդիման արասցէ . իւզ մեղաւորի մի
օծցէ զգլուխ իմ , և աղօթք իմ 'ի կամս
նորա :

Մքեղան մերձ առ վիմին գատաւարք
նոցա . լուիցեն բանից իմոց , և քաղց-
րասցին :

Որպէս թանձրութիւն հողոց զի սրբի-
ռեալ է 'ի վերայ երկրի . ցրուեսցին ու-
կերք նոցա մերձ 'ի դժօխս :

Մք քեզ տէր տէր են աչք իմ . 'ի քեզ
յուսացայ , մի հաներ զհօղի յիննն :

Պահեա զիս յորոգայթ է որ թաղուցաւ
 ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին
 զանօրէնութիւն :

Ընկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք,
 միայն եմ ես մինչև անցից :

Տունք Ժ :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԻԱ

Իմաստութի 'ի դատելու . Ըշօնք, 'ի ժամանակի
 զի եր նա յայրի տնոր :

Զայնիւ խնով ես առ տէր կարգացի,
 ձայնիւ խնով զտէր աղաչեցի :

Սխուեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և
 զնեղութիւնս իմ առաջի նր սրտամեցից :

Ի նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ, զու տէր
 ծանեար զշաւիղս իմ . 'ի ճանապարհ
 յոր և գնայի, թաղուցաւ ինձ որո-
 գայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ որ ճա-
 նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ,
 և ոչ գտաւ ինդրող անձին իմոյ :

Ըղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի,
 զու ես յոյս և բաժինս իմ յերկրին կեն-
 դանեաց :

Սայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ
 եղի յոյժ . ասրեցս զիս 'ի հալածչաց
 իմոյ, զի հզօր եղէն քան զիս :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ. զոհա-
նամ զանուանէ քումսկ :

Ինձ սպասէն արդարք մինչև հատուցես
ինձ :

Տունք ք : Գորղայս ծի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍԻ

Սաղմոս 'ի Դաւիթ , 'ի Ժամանակի զի հալածէր
զնա աբիսողոմ որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց , ունկն զիր
ինդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ
քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով , և մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի
քում . զի ոչ արդարանայ առաջի քո
ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ . նստոյց
զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւի-
տենից :

Չանձրացաւ յիս հողի իմ , և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհե-
ցայ յամենայն գործս քո . յարարածս ձե-
ռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ
քեզ զձեռս իմ :

Ինձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է , առ

քեզ . վազվազակի լուր ինձ տէր , զի
 նուաղեաց յինէն հոգի իմ :

Սի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն .
 նմանիցեմ այնոցիկ , որ իջանէն 'ի գուբ :

Ստեղի արա ինձ առաւօտու զողորմու
 թիւնս քո , զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից , զի
 առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր ,
 զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Աստ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես
 ամ իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յեր-
 կիր ուղիղ :

Սան անուան քո տէր կեցուցես զիս ,
 արդարու թեամբ քով հանցես 'ի նեղու-
 թենէ զանձն իմ :

Սզորմու թիւ քով սատակեսցես զթշնա-
 միս իմ . կորուսցես զամենայն նեղիչս
 անձին իմոյ , զի ես ծառայ քո եմ :

Տունք ժգ :

ՍԱՂԴՈՍ ՃԽԳ

Ի դատելն . առ գողիալն :

() Ըհնեալ տէր ամ իմ , որ ուսոյց ըզ-
 ձեռս իմ 'ի սպառերազմ , և զմատունս իմ
 'ի ճակատամարտ :

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնա-
կան իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես
յուսամ 'ի նա :

Ո հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ
ինև . տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար
դու նմա, կամ որդի մարդոյ թէ համա-
րիս ինչ զնա :

Մարդ նանքութեան նմանեաց, և
աւուրք նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցո զերկինս և եջ, մեր-
ձեա 'ի լէրինս՝ և ծխեսցին :

Փայլատակեա զփայլատակունս քո, և
խառլեա զնոսա . առաքեա զնետս քո,
և ցրուեա զնոսա :

Առաքեա զձեռն քո 'ի բարձանց, և
փրկեա զիս 'ի ջուրց բազմաց, և 'ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
քութիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Աստուած յօրհնութիւն նոր օրհնեցից
զքեզ, տաճնազեաւ սաղմոսարանաւ
սաղմոս ասացից քեզ :

Ո՞տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մե-
րոց, որ փրկելոցն իցէ զդաւիթ ծառայ
իւր 'ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս 'ի ձեռաց
որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
րու թիւն . և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց որպէս նորա-
տունկ հաստատուն են ՚ի մանկութենէ
իւրեանց . դստերք նոցա զարդարեալ և
սլաճուճեալ ՚ի նմանութիւն տաճարի :

Շտեմարանք նոցա լի են և բղխեն ՚ի
միմեանս . խաշինք նոցա բազմաճինք են,
և բազմանան ՚ի գնացս իւրեանց . և
անդեայք նոցա սլարարտք են :

Աչ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա,
և ոչ աղաղակ ՚ի հրապարակս նոցա :

Ըրդ երանեցից ժողովրդեան , որոց այս
այսպէս է . նա երանի ժողովրդեան ,
որոյ տէր անձ է նոցա :

Տունք ժող:

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻԴ

() Բհնո-լեւնց Սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Բարձր առնեմ զքեզ անձ իմ և թաղա-
ւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհանասրազ օրհնեցից զքեզ , և գո-
վեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մե-
ծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Մզգք և աղգք գովեսցեն զգործս քո, և
զգորութիւնս քո պատմեսցեն:

Օ մեծ վայելչութիւն փառաց սրբունք քո խօս-
մեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն:

Օ զօրութիւն ահի քո ասասցեն, և
զմեծութիւնս քո պատմեսցեն:

Օ յիշատակ բազում քաղցրութեան քո
բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցըն-
ծասցեն:

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ
և բազում ողորմ:

Քաղցր է տէր առ ամենեւեան, և զը-
թութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն ա-
րարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամե-
նայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնես-
ցեն զքեզ:

Օ փառս արքայութեան քո ասասցեն,
և զգորութիւնս քո պատմեսցեն:

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգորութիւն
քո, և զփառս մեծ վայելչութեան ար-
քայութեան քո:

Մբբայութիւն քո արբայութիւն ամե-
նայն յաւիտենից, և տերութիւն քո ազ-
գէ մինչև յազգ:

Հաւատարիմ է տէր յամ ՚ի բանս իւր,
և արդար է յամենայն ՚ի գործս իւր:

Տաստատէ տէր զամենայն գայթակ-
ղեալս , և կանգնէ զամենայն գլորեալս :
Ըջ ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , և լցուցանես զամենեսեան
քաղցրութեամբ կամօք քով :

Ըրդար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր , և սուրբ է յամենայն 'ի դործս իւր :

Սերձ է տէր առ ամենեսեան որ կար-
դան առ նա , առ ամենեսեան որ կար-
դան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օ կամն երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր .
աղօթից նոցա լսէ , և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեսեան ոյք սիրեն
զնա , և զնմ մեղաւորս սատակէ տէր :

Օ օրհնութիւնս տեառն խօսեսցի բե-
րան իմ . օրհնեսցէ ամենայն կենդանի
զանուն սուրբ նորա յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Տունք իբ : Գորղայո ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՆԵ

Ըլէլուիա . անփեայ և զաբարիայ :

(Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեսցից
զտէր 'ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից նոյ
իմոյ մինչև եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս յորդիս մարգկան ,
 զի ոչ գոյ փրկու թիւն 'ի նոսա :

Ելցէ հողի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ
 րէն 'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցէն ա-
 մենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որում տէր անձ յակորայ
 օգնական է նմա , և յոյս նր 'ի տր ան է :

Որ արար զերկինս և զերկիր , զծով և
 զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո սրահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան ,
 և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հայ քաղցելոց , և արձակէ զկա-
 պեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց , և կանգնէ
 զգլորեալս տէր :

Տէր սիրէ զարգարս , տէր սրահէ զպան-
 դուխտս . զորքս և զայրիս ընդունի տր , և
 զճանապարհս ամբարշտաց կորուտանէ :

Թագաւորեացէ տէր յաւիտեան , անձ
 քո սիրովն ազգէ մինչև յազգ :

Տուր Ժ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԽԶ

Լէլ-իա . անգեայ և զաբարիայ :

() Երհնեցէք զտէր՝ զի բարի են սաղ-
 մուք . այ մերում քաղցր եղիցի օրհնու-
 թիւն :

Ը ինչ զերուսաղէմ տէր , և զցրուեալն
խորայէլի ժողովէ :

Բ ժշկէ զբեկեալ սիրտս , և սրտէ զա-
մենայն վէրս նոցա :

Ո թուէ զբազմութիւն աստեղաց , և
զամենեւեան զնոսա յանուանէ կօչէ :

Ս ե՞ծ է տէր և մե՞ծ է զօրութիւն նորս ,
խմաստութեան նորս ոչ գոյ բաւ :

Բ նդունի զհեզս տէր , և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

() րհնեցէք զտէր խոստովանութեամբ ,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ո զգեցոյց զերկինս ամալովք , պատրաստ
արար զանձրև իւր յերկիր :

Բ աւսոյց զխոտ 'ի լէրինս , զգալար 'ի
ծառայութիւն մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր , ձագուց ազ-
ուաւուց՝ որ կարգան առ նա :

Ո չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոց կամեցաւ
տէր , և ոչ ընդ իրանս առն սկայի հա-
ճեցաւ :

Բ յլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր , և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողոր-
մութիւն նորս :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍԷ

Լէւրեա . անգեայ և զաբբեայ :

Պայլեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զսփ քո սիօն :

Օ ի զօրացոյց զնիգօ դրանց քոց , և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եղ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն .
պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Լուաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ըն-
թանան պատգամք նորա :

Վնէ զձիւն օրպէս զասր , և զմէզ օր-
պէս փոշի ցանեաց :

Լըրկանէ զսառն օրպէս պատառս . ա-
ռաջի ցրտոյ նորա ո՛ կարէ կեալ :

Լուաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա . շն-
չեցեն հողմք , և զնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակօվբայ , զարդա-
րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր ,
և զգատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նց ,

Տունք Ժ . Գորդայս Ը :

ԱՂՕԹՒԲ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ

ՄԱՐԴԱԲԻՒ

ԱՄԲ. Գ. Գ.

Տէր, զուր քօ լուայ և երկեայ. տէր,
հայեցայ 'ի գործս քօ և զարհուրե-
ցայ:

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանխցիա
դու, 'ի մերձենալ ամացն յայանեացիա,
'ի հասանել ժամանակին երևեսցիս:

Ի խռովել անձին իմոյ 'ի ժամանակի
բարկութեան զօղորմութիւն յիշեսցես:
Ըստուած 'ի հարաւոյ եկեսցէ, և սուրբն
'ի փառան լեռնէ:

Յայանեսցեն երկինք զվայելութիւն
փառաց նորա. և օրհնութեամբ նորա
լցան տիեզերք:

Ղառագայթք որպէս զլոյս հատան 'ի
նմանէ, և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա
գտան. և անդ հաստատեցաւ զօրու-
թիւն փառաց նորա:

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք, և
զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա-
մեծք 'ի թռչնոց:

Եկաց և չափեաց զերկիր. հայեցաւ և
զիտեաց զհեթանոսս:

Երկնք հալեացին և անտառք վառնես-
ցին . յաւիտենից ճանապարհք՝ որ 'ի
սկզբանէն էին , կուրացցին . և 'ի նմանէ
դողացի ամենայն երկիր :

Տեսի զբանասկս քուշացոց . խռովեցան
բնակիչք վրանացն մադիամու :

Սիժէ 'ի վերայ գետոց բարկացցին դու-
տէր . կամ սրտամուծիւն քո 'ի վերայ
գետոց , կամ բարկուծիւն քո 'ի վերայ
ծովու :

Եւր դու 'ի կառս քո . հեծելուծիւն
քո փրկուծիւն եղև յելանելզ քո :

Օարթեաւ աղեղն քո . զնետս կապար-
ձից քոց արբուցեր , զգետս ցրուեցեր ,
զերկիր դողացուցեր 'ի սաստկուծենէ
անձրևի , որ անցանեն ընդ սա :

Ընդունդբ աղաղակեցին մեծապէս . լոյս
փայլումն արեգական արգելաւ , և ծա-
գումն լուսնին դադարեաց :

Որպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոց գնասցես ,
որպէս 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :

Վարկուծեամբ զարթիցես 'ի վերայ եր-
կրի , և դողուծք կասցես զհեծամոսս :

Երևեցար 'ի փրկուծիւն ժողովրդեան
քո 'ի փրկել զընտրեալս քո :

Վետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան
ամբարտաւանից . մինչև յանդունդս

Ճուրու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրու թեամբ քով 'ի
զօրադ լիացն մեղաւորաց , որք յուսա
ցեալ էին յանդգնութիւնս իւրեանց .

զի կերան զաղքաան 'ի գաղանխս :

Ընաքեցեր 'ի վերայ ճուրու զերիւարս
քո . խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :

Կացի ես՝ և գելան աղիք իմ 'ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ . եմուտ դողումն յոսկերս
իմ , և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օ այս պահեցեո յաւուր 'նեղութեան ,
ածել 'ի վերայ ազգի որ մարանչին ընդ
ժողովրդեան քում :

Թձղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր , և յայ
դւոյ բեր մի գտցի . ձիթենիք սնասցին ,
և երկիր մի բուսուցէ զգալարի :

Պահասեացին հօսք 'ի ճարակաց , և
եզինք մի գտցին առ մուրս :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու
րախ եղէց յիմ փրկիչ իմ :

Տէր տէր եա ինձ զօրութիւն , և կա
ցոյց զուս իմ 'ի հաստատութեան . 'ի
վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս
և հանգոյց զիս երազ երազ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուր մեղ տէր լուր մեղ, անձային ու
 զորմու թք և զթու թք քո խնայեա յա-
 րարածս քո : Ս'արդասէր :

Օչարողն և զաղօթս 'ի վերջն Ողորմեա
 հանոնին գրչեա 'ի 152 երեսն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՆԸ

Լէւր-իա . անգեայ և զաբարիայ :

() Երհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք
 զնա 'ի բարձանց :

() Երհնեցէք զնա անհրեշտակք նորա .
 օրհնեցէք զնա անձորու թիւնք նորա :

() Երհնեցէք զնա արեգակն և լուսին .
 օրհնեցէք զնա անաստեղք և լոյսք :

() Երհնեցէք զնա երկինք երկնից . ջուրք
 որ 'ի վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք
 զանուն տեառն :

Օ ի նա ասաց' և եղեն , հրամայեաց'
 և հաստատեցան :

Կայոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից .
 սահման եղ , և ոչ անցանեն :

() օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք և
ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն , հալմ
և մըրիկ , որ առնէք զբուն նորա :

Երինք և ամենայն բարձունք , ծառք
ստղաբերք և ամենայն մայրք :

Պաղանք և ամենայն անասունք , սո
ղունք և ամենայն թռչունք թևաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց ,
իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և
տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոս
տովանու թիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդ
դեան իւրոյ . օրհնու թիւն յամենայն
սրբոց նմա յորդուոցն իսրայէլի ժողո
վուրդ՝ որ մերձ է առ տէր :

Տունք ժող :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԵՍԹ

Ընկերութեան անգլիացի և զաբարիայ :

() օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն ՚ի
նոր , օրհնու թիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Աբախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր .
որդիք սիամիսի ցնծասցեն ՚ի թագաւորն
իւրեանց :

() օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ , սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս առասցեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , և բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկութեան :

Պարծեցցին սուրբքն փառօք , և շնծասցեն ՚ի հանդիսոս իւրեանց , և բարձր արասցեն զսփ բերանօք իւրեանց :

Սուր երկասցրի ետ ՚ի ձեռս նոցա , առնուլ հատուցումն ՚ի հեթանոսաց , յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Ի կասկել զթագաւորս նոցա կասկանօք , զգորաւարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Ընկել նոցա դատաստանս ՚ի գրոց փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Տունք ք :

ՍԱՆՄԱՍ ՃԾ

Ընկելու էա . անգեայ և զարարիայ :

() օրհնեցէք զսփ ՚ի սրբութեան նորա , օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատութեան ՚ի զօրութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա , օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեան ,

օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնու-
թեամբ :

() օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովե-
ցէք զնա ուրախութեամբ :

() օրհնեցէք զնա 'ի բանա քաղցր , գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լեզի :

() օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան ,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Տունք ՚ի Գորղայս իՃ :

Կանոնս յԽը : Չորք Կանոնս Տունք քյԽը :

Միահամուռ սաղմոսս՝ Գորղայս ծի : Սաղմոս ճԾ :

Տունք 'ի սմա անկէ :

Լյս սաղմոս Ինքնագիր դաւթի արարարոյ
Լուսոյ : Ի թաճանակի զի էլնա նահարակ ընդ-
դէճ գողիալուս , առաջի սառուղայ և ամե-
նայն շորայն Իսրայէլի :

Փորք էի ես յեղբարս իմ , և կրտսեր
'ի տան հօր իմոյ , արածէի զխաշինս
հօր իմոյ :

Չեռք իմ արարին սաղմոսարան , և
մատունք իմ կազմեցին գործի օրհնու-
թեան :

Իսկ արդ ո՞ սրատմեսցէ զայս տեառն
իմում . ինքնին տէր նմի լուիցէ զնամ :

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր , և
համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանոց հօր

խնայ, և օծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ :
 Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք,
 և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Ելի ես ընդ առաջ այլազգւոյն, և նզօ-
 վեցի գիւռս նորա :

Հանի զսուսերն ՚ի նմանէ, և հատի
 զգլուխ նորին, և բարձի զնախաատինս
 յորդւոյն իօրայելի :

ՕՐՏՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԴՊԻՒԷԼԻ Գ :

() Երհնեալ ես տէր անձ հարցն մերոց ,
օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ . արդար ես դու տէր , և ամենայն զօրծք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն դատաստանք քո արդար են :

Վատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր , և քաղաքի սրբոց հարցն մերոց երուսաղէմի :

Վրդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս անձ 'ի վերայ մեր վասն մեզայ մերոց :

Վնօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն . մեզաք յամենայնի , և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պա-

տու իրեցեր զու մեզ, զի զբարիս զբար-
ցուք մեք 'ի քէն :

Ըրդ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ
ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաս-
տանաւ արարեր :

Մ'առնեցեր զմեզ 'ի ձեռս Թշնամեաց
մերոց, անօրինաց, խստաց և ապտտամ
բողաց :

Ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամենայն երկիր մատնեցեր զմեզ :
Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ քանալ զբե-
րանս մեր, զի ամօթ և նախատինք է-
ղար ծառայից քոց պաշտօնէից :

Ըյլ մի մատներ զմեզ իտպառ վասն ա-
նուան քո . մի ցրեր դուխտս քո, և մի
'ի բայեայ առներ զողորմութիւնս քո
'ի մէնջ :

Մ'առն արբաճամու սիրելւոյ քո, իտա-
ճակայ ծառայի քո, և իտրայելի օրբոյ քո :
Խոտտացար նոցա և ասացեր, բազմա-
ցուցից զզաւակ ձեր օրօղէս զաստեղս
երկնից բազմութեամբ, և օրօղէս զա-
ւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր նուազեցար մեք քան զա-
մենայն ազգս, և եմք տառապեալ յամե-
նայն երկրի այսօր վասն մեզաց մերոց :
Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան

մարդարէ, և առաջնորդ . ոչողջակէզ պատարագաց, ոչխունկ օրինաց, և ոչ տէղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, և զողորմութիւն գտանել'ի քէն :
Լ՝ Եւ անձամբ խոնարհեալ և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք ոնկ զողջակէզս խոյոց և զուարակաց, և որպէս բիւրաւորս գառանց սարարտաց :
Լ՝ Եւստէս ընդունելի լիցին պատարագ մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զինի քո . և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Լ՝ Եւ արդ գամք զհետ քո ան սրաիւք մերովք, երկնչիմք 'ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո . ան մի յամօթ աւներ զմեզ :
Լ՝ Եւ արա առ մեզ ըստ հեզութե քում և ըստ բազում ողորմութե քում . փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց . և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն զճառայս քո . ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Լ՝ Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր անմիայն, որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

() Բհնեալ ես դու տէր անմ հարցն մե .

րոյ . գովեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ .
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :

() օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբ-
բու թեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայ-
ու թեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովքէս և
հայիս յանդունդս . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութե
երկնից . գովեալ :

() օրհնեցէք նմ գործք նմ զտէր . օրհնե-
ցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

() օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնեցէք
և բարձր արարէք :

() օրհնեցէք հրեշտակք տեառն . ջուրք
որ 'ի վերոյ երկնից զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն . արե-
զակն և լուսին զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրևք
և ցօղք զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և
ջեր զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ցուրտ և սօթ , ցօղ և ձիւ-
նաբեր զտէր . օրհնե :

- () ԵՏՆԵԿԷՔ սառն և սրարղ, եղեամն և ձիւն զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ ամսք և փայլատակունք և երկիր զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ լէրինք և բլուրք, և ամենայն բոյսք երկրի զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ աղբիւրք ծովք և գետք զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ կէտք և անկայտառք՝ որ ՚ի ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զտէր . օրհ :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ իսրայէլ զտէր . օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ քահանայք զտէր . օրհնեսցէ և բար :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ ծառայք տեառն զտէր . օրհնեսցէ և բար :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ անձինք և շունչք արդարոց զտէր . օրհնես :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ սուրբք և խոնարհք սրտիւք զտէր . օրհնես :
- () ԵՏՆԵԿԷՔ անանիա ազարիա և միսայէլ զտէր . օրհնեսցէ և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ղ-Ի . Թ :

Սեծացուսցէ անձն իմ զտէր , և ցըն-
ծացէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ
իմով :

Բայ արար ՚ի վերայ խոնարհութեան
աղախնոց իւրոց . այսուհետեւ երանիցեն
ինձ ամենայն ազգք :

Բարբ ընդ իս մեծամեծս հզօրն , և սուրբ
է անուն նորա :

Ազօրմութիւն արար ազգաց յազգս եր-
կիւղածաց իւրոց . արար զօրութիւն
բազկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրբ-
տից , և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ելից
բարութեամբ , և զմեծատունս արձա-
կեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոց
յիշէլով զազօրմութիւն իւր :

Արպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ
աբրահամու և զաւակի նորա յախ-
տեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅ
ՀՕՐՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Ղ. Բ. Գ. :

() Երհնեալ տէր անձ խորայելի , որ յայց
էլ , և արար փրկութիւն ժողովրդեան
իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տա
նէ դաւթի ծառայի իւրոյ . որպէս խո
սեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտե
նից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց , և
'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Լ'անել ողորմութիւն առ հարսն մեր ,
և յիշել զկտակարանս սրբութե իւրոյ :

Երբ որ մն զոր երգուաւ արբաճամու հօր
մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկ
ութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարու
թեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս
կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսջիր . զնասցես առաջի տեառն՝ պատ
րաստել զճանապարհս նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողո
վրդեան իւրոյ , 'ի թողութիւն ամենայն
մեզաց մերոց :

Վասն զթոյ ողորմու թեանց տեառն նոյ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ՚ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Նազել լոյս ՚ի վերայ այսոցիկ՝ որ նրա տէաք ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր ՚ի ճանապարհս խաղա զու թեան:

ԱՂՕԹԻ ՍԻՄԷՈՎՆԻ

ԾԵՆՈՒՆԻՈՅՆ

Ղ. 4. Բ:

Երդ արձակեա զճառայս քո տէր ըստ բանի քում ՚ի խաղաղութիւնս. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւնս քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում իօրայելի:

ԱՂՕԹԻՐ ՄԱՆԱՍԷԻ
ԹԱԳԱԵՈՐԵՆ

Տէր ամենակալ անձ աբրահամն , ի-
տահակայ , յակովբայ և զաւակի նոցա
արդարոյ . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս
իմ :

Ար արարեր զերկինս և զերկիր և զա-
մենայն զարդ նոցա . ամենակալ տէր :

Ար կապեցեր զծով բանիւ հրամանաւ
քո . փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահա-
ւոր և փառաւորեալ անուամբ քով .
ամե :

Ար ամենայն ինչ սարսէ և դողայ յերե-
սաց ահի զօրութե քո . ամենակալ տիր :
Ընբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց
սրբութեան քո . սաստիկ է բարկութի
սպառնալեաց քոյ՝ ի վերայ մեղսորաց .
անչափ և անքննին են ողորմութիւնք
աւետեաց քոյ . ամենակալ :

Կու տէր բարձրեալ , գթած , երկայ-
նամիտ , բազումողորմ . և զղջանաս ի
վերայ չարեաց մարդկան . ամենակալ :

Կու անձ ոչ եզիր ապաշխարութիւն
վասն արդարոյն՝ աբրահամն , իսա-

Հակայ և յակուլբայ , որ ոչ մեղանս քեզ .
ամե :

Ընկեր ապաշխարութիւնս վասն իմ
մեղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զա-
ւազ ծովու , և բազմացան անօրէնու-
թիւնք իմ . ամե :

Չեմ արժանի հայել և տեսանել զբարձ-
րութիւնս երկնից՝ի բազմութենէ անօ-
րէնութեան իմոյ . ամենակալ :

Կորացեալ եմ ես՝ի բռնութենէ կասա-
նաց երկաթեաց , և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ . ամե :

Բարկացուցի զսրտմտութիւնս , և չար
առաջի քո արարի . կանգնեցի պատ-
կեր , և բազմացուցի զցասումն . ամե-
նակալ :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ-
ծունր սրտի իմոյ , և խնդրեմ՝ի քաղց-
րութենէ քումի . ամենակալ :

Մեղայ տէր մեղայ , և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձենս գիտեմ . ամենակալ :

Ըզաչեմ և խնդրեմ՝ի քէն՝ թող ինձ
տէր , թող ինձ . և մի կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութեանս իմոյ . ամենա-
կալ :

Մի յախտեանս բարկանար ինձ տէր ,
և մի յիշեր զսորիս իմ , և մի սրարտա-

ւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամե :

Օ ի դու անձն անձն ասպաշխարողաց էս ,
 և յիս ցոյց զբարերարութիւնս քո , որ
 անարժան եմ . ամենակալ :

Այցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում . և օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց . ամենակալ :

Օ քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից . և քո են փառք յաւիտեանս . ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ : Ա՛յժմ և միշտ
 և :

Ա՛ղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր , թող
 ինձ զմեղս իմ :

Ա՛ազում ողորմ տէր , ողորմեա ինձ :
 Ա՛ստուած , բաւեա զիս զմեղաւորս 'ի
 մեղաց և կեցո :

Ա՛բարիչ իմ և յոյս անձն , զթա յիս 'ի
 մեղուցեալ ծառայս , և ողորմեա ինձ
 բազմամեղիս :

Ա՛մէն օրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս
 անձն իմ մարիամ , բարեխօսեա առ տէր
 վասն իմ մեղաւորիս :

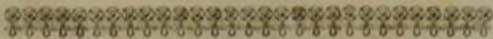
Ա՛մենայն սուրբք անձն , բարեխօսեցէք
 առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի անոխակալ, ընկալ
զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ են ապաւի-
նեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կեն-
դանարար և պատուական խաչիւ քո տէր
պահպանեա զմեզ:

Մաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղու-
թեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ
տէր, յիշեա զմեզ յորժամ գաս արքայու-
թեամբ քո, և ողորմեա մեզ:

ԱՂՕԹԻ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ
 ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՅ
 Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Օ՞րբ արարեալ է սքի քն Վերսեսի հայոց
 համադիմսի :

Հաւատով խոստովանիմք և երկիր սա-
 զանեմքեզ, հայր և որդի և սուրբ
 հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, ար-
 արիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամե-
 նայն եղևոց. ողորմեա քո արարածոց,
 և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմք և երկիր սա-
 զանեմքեզ՝ անբաժանելի լոյս, միաս-
 նական սուրբ երրորդութիւն և մի
 անձութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ
 խաւարի. հալածեա՛ի հողոյ խմիչ ըզ-
 խաւար մեղաց և զանդխտութեան. և
 լուսաւորեա զմիտս իմ՛ի ժամուս յայս-
 միկ աղօթելքեզ՛ի հաճոյս, և ընդու-
 նել՛ի քէն զինդրուածս իմ. և ողոր-
 մեա ինձ բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ, որ ա-
 ոսքեցեր զորդիդ քո սիրելի՛ի խնդիր

մուրեւալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
առաջի քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ
որդին , և զգեցո ինձ զպատմութեանս
զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք . և ո-
ղորմեա քո արարածոց և ինձ բազմա-
մեղիս :

Արդի նոյ անձ մարիտ , որ խոնարհե-
ցար 'ի հայրական ծոցոյ , և առեր մար-
մին 'ի սրբոյ կուսէն մարիտայ վասն
մերոյ փրկութեան . խաչեցար և թա-
ղեցար և յարեար 'ի մեռելոց և համ-
բարձար առ հայր . մեղայ յերկինս և
առաջի քո . յիշեա զիս որպէս զառազակն
յորժամ դաս արքայութեամբ քով . և
ողորմեա :

Հոգի նոյ անձ մարիտ , որ իջեր 'ի յոր-
դանան և 'ի վերնատունն , և լուսառ-
բեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ առա-
զանին , մեղայ յերկինս և առաջի քո .
մաքրեա զիս վերստին անձային հրով քո
որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալն .
և ողորմեա :

Անեղ բնութիւն , մեղայ քեզ մտօք ի-
մովք , հոգւով և մարմնով իմով . մի յի-
շեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ
բում սրբոյ . և ողորմեա :

Տեսող անի , մեղայ քեզ խորհրդով բա-

նիւ և գործով . Յնջեա զձեռագիր յան-
 ցանաց խնոց , և գրեա զանուն իմ 'ի
 դպրութիւն կենաց . և ողորմեա :
 Վննող գաղտնեաց , մեղայ քեզ կա-
 մաւ և ահամայ , գիտութեամբ և անգի-
 տութեամբ . թողութիւն շնորհեա մե-
 ղաւորիս , զի 'ի ծննդէնէ աւազանին
 մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի
 անձութեանդ քո զգայարանօք իմովք և
 ամենայն անդամովք մարմնոցս . և ու-
 ղորմեա :

Վննախնամ տէր , դիր սրահապան ա-
 չաց խնոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայ-
 ել յարատ , և ահանջաց խնոց ոչ ախոր-
 ժեկ լսել զբանս չարութեան , և բերա-
 նոց խնոց ոչ խօսել զստութիւն , և սրտի
 խնոց ոչ խորհել զչարութիւն , և ձեռաց
 խնոց ոչ գործել զանիրաւութիւն , և ու-
 տից խնոց ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօ-
 րէնութեան . այլ ուղղեա զչարժումն
 սոցա լինել ըստ պատուիրանաց քոց յա-
 մենայնի . և ողորմեա :

Հուր կենդանի քրիստոս , զհուր սիրոյքո
 զոր արկեր յերկիր , բորբոքեա յանձն
 իմ , զի այրեացէ զաղտ հոգւոյ խնոց ,
 և սրբեացէ զխիղճ մտաց խնոց , և մաք-
 րեացէ զմեղս մարմնոյ խնոց , և վառեա-

յէ զլլոյս գիտու թեան քո՛ի սրտի իմու մ :
 և ողորմեա :

Իմաստու թիւն հօր յիտուս , տուր ինձ
 իմաստու թիւն զբարիս խորհել և խօսել
 և գործել առաջի քո յամենայն ժամ . ՚ի
 չար խորհրդոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց
 փրկեա զիս . և ողորմեա :

Կամեցող բարեաց տէր կամարար , մի
 թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ .
 այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ
 կամաց քոց բարեսիրաց . և ողորմեա :

Մբբայ երկնաւոր , տուր ինձ զարքայ-
 ու թիւն քո , զոր խոստացար սիրելեաց
 քոց . և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս ,
 և սիրել զքեզ միայն , և առնել զկամս
 քո . և ողորմեա :

Իննամող արարածոց , պահեա նշանաւ
 խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ՚ի պատ-
 րանաց մեղաց , ՚ի փորձու թեանց դի-
 ւաց , և ՚ի մարդոց անիրաւաց , և յա-
 մենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ . և
 ողորմեա :

Պահապան ամենայնի բրիստոս , աջ քո
 հովանի լիցի ՚ի վերայ իմ ՚ի տուէ և ՚ի
 գիշերի , ՚ի նստել ՚ի տան և ՚ի գնալ ՚ի
 ճանապարհ , ՚ի ննջել և ՚ի յառնել , զի
 մի երբէք սասանեցայց . և ողորմեա :

Ըստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո և լընուս զամենայն արարածս ողորմութիւնք քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա :

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո զիս ՚ի չար սովորութեանց իմոց ՚ի բարի սովորութիւն. և բւեռեա յոգի իմ զսոսկալի օր մահուն և զերկիւղ գեհենին և զսէր արքայութեան, զի զղջացայց ՚ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա :

Ըզբիւր անմահութեան, աղբերացո ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութե որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա :

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևեա ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութիւնք գալառ քեզ. և ողորմեա :
Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն որ են ՚ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա :

Եղիս ճշմարիտ քրիստոս , արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչմանն աւուրն , և հանգչել յուսով բարեաց յօթեվանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո . և ողորմեա :

Վատաւոր արդար , յորժամ գաս փառօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս , մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայիս քո . այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտենական հրոյն , և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ . և ողորմեա :

Վմենողորմ տէր , ողորմեա ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ , իմոց և օտարաց , ծանօթից և անծանօթից , կենդանեաց և մեռելոց . շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց . և դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ , զի ողորմութե քում արժանի եղիցին . և ողորմեա :

Փառաւորեալ տէր , ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո , և կատարեա 'ի բարի ըզխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սբ անձաճնին և յովհաննու մկրտչին և սրբքոյն ստեփաննոսի նախավկային և սրբքոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին , և

սրբոց առաքելացն և մարգարեիցն և
 մարտիրոսացն և սրբոց հայրապետաց և
 ճգնաւորաց և հուսանաց և ամենայն
 սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց :
 Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն ան-
 բաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յա-
 խտեանս յաւիտենից . ամէն :

ՄԱՂԹԱՆԻ Ք. ԶՕՐԱՒՈՐԻ ԵՐՏԱՒՐԱՑ
ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ

Սրբոյն Գրեգորի նարեկացոյ ասայեալ :
Բա՛ն յԷ :

Րնկալ քաղցրութեամբ , տէր անձ
հղօր , զգաունացողիս զաղաչանս . մա-
տիր գթութեամբ առ սպատկառեալս զի-
մօք . փարատեա , ամենապարզե , զա-
մօթական տխրութիւնս . բարձ յինէն ,
ողորմած , զանբերելի ծանրութիւնս .
անջրպետեա , հնարաւոր , զմահացու-
կրթութիւնս . աւարեա , միշտ յաղթող ,
զխաբողին հաճութիւնս . բացաղբեա ,
վերնային , զմոլելոյն մառախուղ . կրն-
քեա , կեցուցիչ , զկորուսչին ընթաց-
մունս . ցրուեա , ծածկատես , զըմբռնո-
ղին չար գտմունս . խորտակեա , անքնին ,
զմարտողին դիմեցմունս : Տեառնագրեա
քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս .
սարսիակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ
տաճարիս . դժաղբեա քո արեամբդ ըզ-
մուտ սեմոց սենեկիս . կերպացո զքո
նշանդ 'ի հետս ելից մաղթողիս . ամբացո
քո աջովդ զհանգս տեանս խշտի . մաք-
րեսցես 'ի հաղբից զծածկարան անկող-

նոյս . պահէսցես քո կամօքդ զտառա-
պեալ անձն ոգւոյս . անխարդախ արաս-
ցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս . կա-
ցուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկ-
նայնոյ . կարգեսցես 'ի գիմի ընդդէմ
դիւացն դասու : Տուր հանգիստ բեր-
կրու թեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի
խորու թէ գիշերիս , բարեխօսու թեամբ
հայցուածոց սրբոյ անձամբիդ և ամենայն
ընտրելոց : Ամիտիեալ սարուրեա զպա-
տուհան տեսու թեանց զգայարանացս
խմաստից անզարհուրելի զետեղմամբ 'ի
ծփական խռովու թեանց , կենցաղական
զբաղմանց , անըջական երազոց , խօլա-
կանաց ցնորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ
անմնասելի սաշտպանեալ : Ալ սթա-
փեալ վերստին 'ի ննջմանէ ծանրու-
թեան ամենազգաստ արթնու թեամբ ,
հոգենորոգ զուարթու թեամբ 'ի քեզ ար-
ձանացեալ , զայս ձայն մաղթանաց բուր-
մամբ հաւատոց քեզ , ամէնօրհնեալ
թաղաւոր փառաց անձառից , փառաբա-
նողաց երկնագու մար խմբից երգակցեալ ,
յերկինս առաքել : Օ 'ի դու փառաւո-
րեալ ես յամարարածոց յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹՒՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

ՆՐԷՆՆԻՆ ԵՐԷՆՆԻՆ ԳՆԷԿՏԷՆՆԻՆ :

ԲՆ ԻՄ :

Արդի այ կենդանուոյ օրհնեալ յամի ,
 հօրդ ահաւորի անքնին ծնունդ , որ
 տկարանայ առ ՚ի քէն և ոչ ինչ . որ ՚ի
 ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան
 քոյ փառաց՝ հալին մեղք , հալածին
 դեք , ջնջին յանցանք , խզին կապանք ,
 խորտակին շղթայք , կենդանաճնին մա-
 հացեալք , բժշկին հարուածք , ողջա-
 նան վերք , բառնին ապականութիւնք ,
 տեղի տան տխրութիւնք , նահանջին
 հեծութիւնք , փախնու խաւարն , մեկ-
 նի մէզն , մերժի մառախուղն , փարա-
 տի մաւայն , սպառի աղջամուղջն , վե-
 րանայ մութն , գնայ գիշերն , տարա-
 գրի տաղնասյն , չքանան չարիքն , հա-
 լածին յուսահատութիւնքն , և թագա-
 ւորէ ձեռն քո ամենակար , քաւիչդ ամե-
 նայնի : Ար ոչ եկիր կորուսանել զմարդ-

կան ոգիս , այլ կեցուցանել . [Թող ինձ
 զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմու-
 թեամբդ , զի դու միայն ես յերկնի ան-
 ճառ , և յերկրի անզնին , 'ի տարր գոյի ,
 և յեզրս ծագաց աշխարհի , սկիզբն ամե-
 նայնի և յամենայնի ամենայն լրմամբ ,
 օրհնեալ 'ի բարձունս , և քեզ ընդ հօր
 և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս .
 ամէն .

ՅԱՆԿ ՍԱՂՄՈՍԱՑ

Ը-ր Կ-ր Գ-ր Ծ-ր Բ-ր Է-ր Ի-ր Ե-ր

- Ազաղակեցէք առ ձեռք ձերս . սաղմոս . ԿԷ :
- Ազաղակեցէք առ ձեռք ձերս . ծառայե . ԿԼԺ :
- Ազրեցո զիս ձեր , զի նաւաղեաց ձեր . ԺԿ :
- Ազրեցո զիս ձեր 'ի մարդոյ չարէ . ԾԿԺ :
- Առ դեռս բարեւոյցուոց , անդ նստեալք . ԾԿԳ :
- Առ քեզ ձեր կարգացի ձեռք ձեր , մի լուեր . ԻԷ :
- Առ քեզ ձեր համբարձի զանձն ձեր , ձեռք ձեր . ԻԿ :
- Առ քեզ ձեր համբարձի զաչս ձեր , որ . ԾԻԲ :
- Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ . ԺԿ :
- Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ . ԾԿ :
- Ասաց ձեր ցոր ձեր , նիստ ընդ աջի ձեր . ԾԼԺ :
- Ասացի ' թէ պահեցից զճանապարհս ձեր . ԼԸ :
- Առ անօրէնն 'ի մեղանշեւ ընդ միտս . ԼԷ :
- Աճ՝ ականջօք մերովք լուարք , զոր հարբն . ԽԿ :
- Աճ՝ ձեռք ձեր , ես առ քեզ առաւում անձն . ԿԲ :
- Աճ՝ ձեռք ձեր , նայեաց առ իս . ընդէր . ԽԿ :
- Աճ՝ աստուծոց ձեր խօսեցաւ կոչեաց զեր . ԽԼԺ :
- Աճ՝ եկաց 'ի Ժողովս աստուծոց , ե 'ի . ԾԿ :
- Աճ՝ զիրաւունս քս արքայի տուր , ե զար . ԶԿ :
- Աճ՝ մեր ապուկն ե զօրութի . օգնա . ԽԷ :
- Աճ՝ մերժեցեր ե աւերեցեր զմեզ . ԾԼԺ :
- Աճ՝ մտնն հե թանուք 'ի Ժառանգութի . ԶԲ :
- Աճ՝ յանուան քում կեցո զիս , ե 'ի զօրութի . ԾԿ :
- Աճ՝ յօգնեւ ինձ նայեաց , ե ձեր լինկերեւ . ԿԼԺ :
- Աճ՝ ողորմեա մեզ ե օրհնեա զմեզ . ԿԳ :
- Աճ՝ քեզ նմանիցէ . մի լուեր ե մի . ԾԲ :
- Աճ՝ վրէժիմդիր , ձեր ձեռք վրէժիմդիր . ԿԿ :
- Աճ՝ օրհնութի իմոյ մի լուեր , զի բերան . ԾԲ :
- Ասա օրհնեցէք ձեր ծառայք ձեր . ԾԿԳ :
- Բազում անգամ մարտեան ընդ իս . ԾԻԲ :
- Բայց միայն ձեր հնազանդ լիւր անձն ձեր . ԿԿ :

Բանից խոնց ունկն դիր օր , և 'ի միտ .	Է :
Բարի է խոտաովան լինել ան , սաղմոս .	զա :
Բարձր առնեմ զքեզ ամ իմ և թագա .	ճիտ :
Բարձր առնեմ զքեզ օր , զի ընկա .	իթ :
Բղխեսցէ սիրա իմ զսպառգամս քո բարիս .	խո :
Գոհացայց զքէն օր բուրբուր սրաիւ .	թ :
Գովեա երուսաղէմ զօր .	ճիտ :
Դատ արա ինձ ամ , և իրաւ արա ինձ .	խթ :
Դատ արա ինձ օր , զի ես յամբժուածե .	իե :
Դատեա օր զայնոսիկ' սյք գատին .	լթ :
Եթէ ոչ օր էր առ մեզ , առացէ .	ճիտ :
Եթէ ոչ օր չինէ զտուն , 'ի նանիր .	ճիտ :
Եկայք ցնծացուք 'ի օր , աղաղակեսցուք .	լթ :
Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի .	ճթ :
Երանեալ է այր' որ երկնչի 'ի աննէ .	ճթ :
Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս .	ա :
Երանի ամենեցուն' սյք երկնչին 'ի աննէ .	ճիտ :
Երանի որ խորհի զազգասն և զանանկն .	խ :
Երանի , ում թողութի եղև մեղաց .	լա :
Երկիրք սրամեն զփառս ան , և զարա .	թ :
Զի բարի կամ զի վայելուչ , զի բնակեն .	ճլթ :
Զի սարժիցի 'ի չարութե հզոր .	ծա :
Զողորմութիս քո օր յաւիտեան օրհ .	ճթ :
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք և ժողո .	թ :
Ընդէր մերժեցեր ամ իսպառ .	հի :
Թէ արդարեւ զարգարութի խօսեիք .	ծէ :
Իբրև զի բարի է խորայելի ամ .	հթ :
Ի դարձուցանել ան զգերուի սիովի .	ճիտ :
Ի խորոց կարգացի առ քեզ օր , օր .	ճիտ :
Ի կարգալ իմում լուար ինձ ամ ըսա .	թ :
Ի նեղութե իմում ես առ օր կարգա .	ճթ :
Ի օր յուսացայ . սրպէս ասիցէք ցանձն իմ .	թ :
Ի քեզ օր յուսացայ , մի ամաչեցից յա .	լ :
Ի քեզ օր յուսացայ , մի ամաչեցից յաւիտեան .	հ :
Լուարուք զայս ամ աղգք . ունկնդիր .	խթ :

Լուիցէ քեզ ար յաւուր անձկութե .	ԺԹ :
Լուր ան աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ .	ԿԳ :
Լուր ան աղօթից իմոց , և նայեա .	Կ :
Լուր ար արդարութե , և նայեա .	ԺԿ :
Խոնարհեցո ար զունկն քո և լուր ինձ .	ձԵ :
Խոստովան եղերուք ան և կարգա .	ՃԿ :
Խոստովան եղերուք ան , զի բարի է .	ՃԺԷ :
Խոստովան եղերուք ան , զի բարի է , զի .	ՃԼԵ :
Խոստովան եղերուք ան , զի քաղցր է .	ՃԵ :
Խոստովան եղերուք ան , զի քաղցր .	ՃԿ :
Խոստովան եղէց քեզ ար բոլորով սր .	ՃԺ :
Խոստովան եղէց քեզ ար բոլորով սր .	ՃԼԷ :
Խոստովան եղիցուք առ քեզ ան .	ՏԳ :
Ծափա հարեք ան հեթանոսք , աղաղա .	ԽԿ :
Կեցո զիս ան , զի հասին ջուրք .	ԿԾ :
Հաճեցար ար ընդ երկիր քո , և դարձու .	ՃԿ :
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս .	ՃԵ :
Համբերելով համբերի ան , և նայեցառ .	ԼԹ :
Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խո .	ՃԺԵ :
Հիմունք նորա 'ի լեառն ար նր . սիրէ .	ՃԿ :
Չայնիւ իմով ես առ ար կարգա .	ՏԿ :
Չայնիւ իմով ես առ ար կարգացի .	ՃԽԵ :
Մատուցեք ան՝ որդիք ան , մատուցեք .	ԽԾ :
Մեծ է ար , և օրհնեալ է յոյժ .	ԽԷ :
Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ այնս .	ԼԿ :
Մինչև յերբ ար՝ մոռանաս զիս .	ՃԲ :
Յայանի է 'ի հրեաստանի ան , և յիսրայէլ .	ՏԵ :
Յարիցէ ան , և ցրուեսցին ան թշնա .	ԿԷ :
Յեւանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ , տանն .	ՃԺԿ :
Յիշեա ար զգաւիթ , և զան հեղութի .	ՃԼԵ :
Յողորմութի և յիրաւունս օրհնե .	Ճ :
Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .	ՏԷ :
Ողորմեա ինձ ան , զի կոխեաց զիս մարդ .	ՃԼ :
Ողորմեա ինձ ան՝ ողորմեա ինձ .	ՃԿ :
Ողորմեա ինձ ան ըստ մեծի ողորմութեան .	Ճ :

Ո յուսայ 'ի ար, ուր լեառն սիւնն, մի սա. ճիւղ :
 Ո բնակեալն է յօգնութի բարձրելոյն . զ :
 Որ հովուեաց խորայէլի նայեաց, որ . հի :
 Որպէս սիրելի են յարկքքո ար զօրութեանց . ճիւղ :
 Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց . խն :
 Ունկն դիր ամ աղօթից խնոց, և մի անտես . ճիւղ :
 Ուրախ եղէ ես՝ ոչք ասելին ցիս . ճիւղ :
 Պահեա զիս ամ իմ, զի ես 'ի քեզ յուսա . ճիւղ :
 Պատրաստ է սիրտ իմ ամ, պատ . ճիւղ :
 Սիրելցի զի լուսիցէ ար զձայն աղօթից . ճիւղ :
 Սիրելցից զքեզ՝ տէր զօրութի իմ . ճիւղ :
 Տեառն է երկիր Եփե իւրով . աշխարհ և . իւղ :
 Տը ապաւեն եղեր մեր աղգէ միջև . ճիւղ :
 Տը ամ իմ 'ի քեզ յուսացայ, փրկեա զիս . ճիւղ :
 Տը ամ փրկութեան խնոց, 'ի տուէ կարգացի . ճիւղ :
 Տը զի բազում եղին նեղիչք իմ, և բազումք . ճիւղ :
 Տը թագաւորեաց, բարկացան Տողո . զիւղ :
 Տը թագաւորեաց վայելչութի զգեցաւ . զիւղ :
 Տը թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր . ուրախ . զիւղ :
 Տը 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի . ի :
 Տը լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ եր . իւղ :
 Տը լուր աղօթից խնոց, ունկն դիր ինդր . ճիւղ :
 Տը լուր աղօթից խնոց . ազազակ իմ առ . ճիւղ :
 Տը կարգացի առ քեզ և լուր ինձ . ճիւղ :
 Տը հովուեաց զիս, և ինձ ինչ ոչ սպի . իւղ :
 Տը մի սրամտութի յանդիմաներ . ճիւղ :
 Տը մի սրամտութի յանդիմաներ զիս . ճիւղ :
 Տը ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ . ճիւղ :
 Տը ուր կացցէ 'ի խորանի քում, կամ ուր . ճիւղ :
 Տը ար մեր, զի սքանչելի է անունք . ճիւղ :
 Տը փորձեցեր զիս և ծանեալ զիս . ճիւղ :
 Յնծացէք առ ամ, օգնական է մեր . ճիւղ :
 Յնծացէք արգարք 'ի ար . ուրոյ . ճիւղ :
 Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց խնոց ամ . ճիւղ :
 Քեզ վայելէ օրհնութի ամ 'ի սիւնն . ճիւղ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՆՈՒՅՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
 ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ
 ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ

Օրհնեա անձն իմ զոր , և ամ ոսկերք իմ .	ՃԲ :
Օրհնեա անձն իմ զոր . ար ամ իմ .	ՃԳ :
Օրհնեա անձն իմ զոր . օրհնեցից զոր .	ՃԽ :
Օրհնեալ ար ամ իմ , որ ուսոյց .	ՃԽԳ :
Օրհնեցեք զանուն ան . օրհնեցեք .	ՃԼԳ :
Օրհնեցեք զամ 'ի սրբութեան նր . օրհնե .	ՃԾ :
Օրհնեցեք զոր ամ ազնիք . գովեցեք .	ՃԿԳ :
Օրհնեցեք զոր՝ զի բարի են սաղմոսք .	ՃԽԼ :
Օրհնեցեք զոր յերկնից , օրհնեցեք .	ՃԽԽ :
Օրհնեցեք զոր յօրհնութի 'ի նոր , օրհն .	ՃԽԹ :
Օրհնեցեք զոր յօրհնութի նոր , զի սքան .	ՂԷ :
Օրհնեցեք զոր յօրհնութի նոր . օրհնեցեք .	ՂԸ :
Օրհնեցեք մանկուք զոր , և օրհնե .	ՃԿԲ :
Օրհնեցից զոր յամ ժամ , յամ ժամ օրհն .	ԼԳ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արդ արձակեա զճառայս քո ար .	319 :
Ես սասցի 'ի վերանալ յինէն աւուրց .	230 :
Զի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկուէ .	110 :
Ի գիշերաց կանխէ հողի իմ առաւօտ աննէ	193 :
Ի նեղութի իմում ես առ ար կար .	268 :
Ծաներուք և տեսեք՝ զի ես եմ .	113 :
Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի ար .	150 :
Մեծացուցէ անձն իմ զոր , և ցնծացէ .	317 :
Նայեցարուք երկինք , և խօսեցայց .	68 :
Տր զուրքս լուայ և երկեայ . ար .	304 :
Տր ամենակալ ամ արբահամու , իսահակայ .	320 :
Փոքր էի ես յեղբարս իմ , և կրասեր .	310 :
Օրհնեալ ես ար ամ հարցն մերաց .	312 :
Օրհնեալ ար ամ իսրայելի , որ յայց ել .	318 :
Օրհնեսցուք զոր , զի փառք է .	30 :
Օրհնեցեք զամ յօրհնութի նոր .	267 :

9 - 61